י"ב

(כו)

שישים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר

קובץ לחיזוק ההתקשרות

ל"ג בעומר

ה'תש"ע - פרצת

יוצא לאור ע"י

תלמידי ישיבת

"תומכי תמימים ליובאוויטש המרכזית"

770 איסטערן פארקווי", ברוקלין נ.י.

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושבעים לבריאה

שישים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

קובץ לחיזוק ההתקשרות

ל"ג בעומר

ה'תש"ע - פרצת

מחיר: 5 ש"ח

תוכן עניינים

דבר מלכות 5
אגרת קודש ששלח כ"ק אדמו"ר למשתתפים בפעולות ל"ג בעומר

ל"ג בעומר פאראד 9
סקירה מיוחדת ומרתקת על תהלוכות ל"ג בעומר בהשתתפות הרבי

ל"ג בעומר לאורך השנים 45
סקירה ראשונה ומקיפה על שאר אירועי ל"ג בעומר אצל הרבי

תשמ"ח – מענות ומכתבים 73
מענות קודש מהרבי למארגן התהלוכות הרב ר' יעקב יהודה ע"ה העכט

כתבי יד קודש ותמונות 79
הקשורות עם יום ל"ג בעומר

לקט הוראות הרבי לתהלוכות 87
הוראות הקשורות לתהלוכות וכינוסי ל"ג בעומר

ב"ה

פתח-דבר

אחינו תלמידי התמימים שיחיו,

שלום וברכה!

בהמשך לקבצים היוצאים על ידינו מזמן לזמן, ובפרט בהתאם לתגובות הלבביות שקיבלנו מאנ"ש והתמימים אודות קבצים אלו, וניכר הדבר שהועילו ותרמו לחיזוק האהבה וההתקשרות לאבינו רועינו כ"ק אדמו"ר זי"ע נשיא דורנו - הננו בזה להו"ל את הקובץ הנוכחי בקשר עם יום ל"ג בעומר, שתפס מקום חשוב ונעלה בדברי ימי חב"ד בכלל, ואצל רבינו נשיאנו במיוחד.

בין שאר הענינים שאפיינו יום גדול זה, בלטו ונתייחדו התהלוכות הגדולות (פאראד) שהתקיימו בשכונת המלך. בנוסף לשיחות הקודש שאמר, נשאר הרבי זמן רב בתהלוכה, כשחלפו עברו לפניו ילדי צבאות ה', בהציגם את מבצעי הק' ועניני יהדות נוספים, בכלים מפוארים. נהרה ניכרה על פניו הק', עת הביט וצפה בעיון על כאו"א מהעוברים, בהניפו ידו הק' לשלום ולהצדעה. כן בחן הרבי המוצגים בעין פקוחה (פעמים זכינו ואף העיר את הצריך תיקון). ניכר הי', שמעמד מלכותי זה של קידוש ה' בקרב רבבות אלפי ישראל, גרם נח"ר עצומה אצל כ"ק אדמו"ר, ענין שהתבטא גם במענות המיוחדים שקבלו המארגנים לאחמ"כ.

בקובץ:

א) ל"ג בעומר פאראד - בהתאם להנ"ל ערכנו מתוך מכתבים ויומנים (מהם בפרסום ראשון) סקירה מאלפת ומרתקת על אירועי התהלוכות (פאראד) במחיצת כ"ק אדמו"ר במשך השנים.

ב) ל"ג בעומר לאורך השנים - כן מוגשת בזה סקירה ראשונה ומקיפה על שאר אירועי ל"ג בעומר אצל כ"ק אדמו"ר במשך השנים. ההתוועדויות הפתאומיות, הנסיעות לאהל הק', והחלוקות שהתקיימו ביום זה במשך השנים. גם סקירה זו נערכה ע"י חברי המערכת, ונלקטה מתוך רשימות, יומנים ומכתבים (מהם בפרסום ראשון).

ג) תשמ"ח – מענות ומכתבים - בשנת תשמ"ח התקיים פאראד גדול, אך כ"ק אדמו"ר בעצמו לא יצא להשתתף בכינוס והתהלוכה. מוגשים בזה מכתבי המארגן והמנחה, הרי"י העכט, אל כ"ק אדמו"ר והמענות המיוחדים שזכה לקבל קודם ולאחר התהלוכה.

ד) כתבי-יד-קודש ותמונות - מוגשים בזה מענות קודש וסקירה מפורטת על הנפקת המטבע (מדלי') שחילק כ"ק אדמו"ר בל"ג בעומר ה'תש"נ. ענין שמיימי ומופלא, שהחל באתערותא דלעילא, וכשכמעט נדמה הי' שלא יבוא לידי מימוש מחוסר זמן, גרמו העוסקים במלאכה נח"ר מיוחדת, כשהמטבעות הגיעו בזמנם, והרבי הספיק לחלקם לאלפי המשתתפים, אנשים נשים וטף.

בהמשך לזה הוספנו תמונה נדירה של הרבנית חנה ע"ה מתהלוכת ל"ג בעומר תשכ"ג, כשעלי' כתב כ"ק אדמו"ר את התאריך "ל"ג בעומר תשכ"ג". וכן תמונות נדירות מתהלוכת ל"ג תשמ"ז.

ה) הוראות הרבי לתהלוכות - לקט הוראות הרבי לתהלוכות וכינוסי ל"ג בעומר, כפי שנערכו ע"י מערכת צא"ח באה"ק, משיחות כ"ק אדמו"ר וממענותיו הק' אליהם.

תודה חמה ולבבית נתונה: להרה"ת ר' מיכאל זעליגסון על העזר והסיוע בכל עניין; להרי"י עמאר (תשורה נאגעל), ולהרמ"מ לאופר (התקשרות) - על השימוש ברשימותיהם; למערכת כפר חב"ד (על גליון 287); וכן לכותבי היומנים והמכתבים על מסירת החומר לפרסום.

◆

הננו תקוה ובטחון, שיחדש השי"ת ימינו כקדם, ומהרה ממש נזכה לחזות באור פני מלך חיים, בהתגלות כ"ק אדמו"ר, שיוליכנו לקראת הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

ועד תלמידי התמימים – 770

י"ג אייר, יארצייט הוו"ח וכו' ר' ישראל ארי' ליב ע"ה,
ה'תש"ע - פרצת,
ברוקלין ניו יורק

דבר מלכות

תלמידי רבי עקיבא

ב״ה, י״ג אייר, ה׳תש״ל

ברוקלין, נ.י.

לכל התלמידים והתלמידות המשתתפים
בפעולות יום הסגולה ל״ג בעומר
ה׳ עליהם יחיו

שלום וברכה!

בנועם קבלתי הידיעה על דבר הפעולות הנערכות בקשר עם יום הסגולה ל״ג בעומר הבא עלינו לטובה. ויהי רצון שתהיינה בהצלחה רבה. והצלחה בזה, פירושה אשר פעולות אלו תכניסנה חיות וכוחות נוספים בהליכה מחיל אל חיל בלימוד תורתנו, תורת חיים, שהיא הוראה בחיים – חיי היום-יום – בדרך חיים ראויים לשמם; לימוד המביא לידי מעשה, קיום המצות בהידור, עליהן נאמר וחי בהם.

ד״ה . . תרפ״ט: סה״מ קונטרסים ח״א טז, ב ואילך. סה״מ תרפ״ט ע׳ 71 ואילך.

לימוד המביא לידי מעשה: ראה קידושין מ, ב. וש״נ.

עליהן נאמר: אחרי יח, ה.

ד״ה וירח, ש״ת: סה״מ ה׳ש״ת ע׳ ו.

והביאור בזה: ראה גם לקו״ש חל״ב ע׳ 149 ואילך. וש״נ.

מחיל אל חיל: תהלים פד, ח. וראה ברכות ומו״ק בסופן. שו״ע אדה״ז או״ח סקנ״ה ס״א. וש״נ.

דכתיב: ואתחנן ו, ה.

וכתיב: שם ז, ח.

וכתיב: מלאכי א, ב.

ואשבור . . קוממיות: בחוקותי כו, יג.

לכל התלמידים והתלמידות: כולל גם עפמש״נ: וכל בניך לימודי ה׳ – תלמידי ה׳ (ישעי׳ נד, יג ובמצוי״צ שם). וראה ד״ה וכל בניך, תרפ״ט הביאור ע״ד החסידות.

התלמידים והתלמידות: וע״פ הוראת חכז״ל: איזהו חכם הלומד מכל אדם (אבות רפ״ד. ולהעיר מתורת הבעש״ט בזה – נדפסה בסו״ס הזכרונות ח״א ע׳ שד״מ).

יום הסגולה: להעיר ממלאכי (ג, יז): ליום אשר אני עושה סגולה וחמלתי עליהם כאשר יחמול איש על בנו. ובשמו״ר (פי״ח, ז).

ל״ג בעומר: ענינו וטעמיו מפורשים בפוסקים ע״ד הנגלה (טושו״ע או״ח סתצ״ג ובשו״ע אדמו״ר הזקן שם), וכן ע״ד הסוד (פע״ח שכ״ב, פ״ז. ועוד). ע״ד החסידות (דרושי ל״ג בעומר). ועוד.

חיות וכוחות: להעיר אשר לדעת מדרש ל״ג בעומר ח״י אייר הוא יום בו התחיל המן (שו״ת חת״ס חיו״ד סרל״ג. אבל מסיים שם דהוא דלא כהש״ס פר״ע. וראה קידושין לח, א. תוספתא סוטה פי״א, ב. ועוד).

בהליכה . . בלימוד תורתנו . . מעשה, קיום המצות: להעיר אשר רשב״י וחבריו תורתן אומנתן (שבת יא, א) וביחד עם זה למעשה מפסיקין (ירושי׳ ברכות פ״א ה״ב).

ידוע סיפור הגמרא בנוגע לל״ג בעומר, אשר תלמידי רבי עקיבא מתו משום שלא נהגו כבוד זה לזה, וביום הל״ג בעומר פסקו מלמות.

ככל סיפורי התורה, שגם הם תורה ותכליתם הוראה, יש בסיפור האמור על דבר תלמידי רבי עקיבא הוראה לכל אחד ואחת מבני ישראל, ובפרט התלמידים והתלמידות – שליט״א, ובהקדמה:

כיון שהגמרא מעידה שהם ״תלמידי רבי עקיבא״, הרי מובן שהיו ראויים לתואר זה, היינו שלמדו באופן שהורה להם התנא הגדולוהחכם הדגול, בהתמדה ושקידה וקיימו מצוותי׳ במסירת-נפש.

מזה מובן שמה שלא נהגו כבוד זה לזה, לא הי׳ זה מחמת דברים של מה בכך, ח״ו, אלא הי׳ להם יסוד וטעם בזה בהתאם לערך ״תלמידי רבי עקיבא״.

והביאור בזה הוא על פי מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה שאין דיעותיהם של בני אדם שוות, שמזה מובן שגם בעבודת השם יתברך, בלימוד התורה וקיום המצוות, אינם שווים: אצל האחד כל זה בא בעיקר מתוך אהבת השם, אצל השני הוא בעיקר מתוך יראת השם, ואצל השלישי הוא בעיקר מתוך קבלת עול, וכו׳. – אף שכמובן ופשוט בנוגע למעשה אין חילוק ביניהם וקיימו התומ״צ במילואם ובשלימותם. – ובהיותם תלמידי רבי עקיבא, הרי בודאי שהיו אנשי אמת, שעבודתם היתה באמיתיות ובפנימיות שהחדירה כל תוך-תוכם, באופן שדוקא דרכם נראתה להם הנכונה באמת, ומי שלא הגיע למדריגה זו הרי, לפי דעתם, חסר הוא בשלימות. והיות שהיו תלמידי ר׳ עקיבא שאמר ״ואהבת לרעך כמוך – זה כלל גדול בתורה״, לא הסתפקו בזה שכל אחד בעצמו הלך מחיל אל חיל בדרכו העולה בית א-ל, אלא השתדלו גם כן להשפיע על חבריהם שגם הם יעבדו את השם באופן זה דוקא, ואלה שלא קיבלו הדבר – לא יכלו לנהוג בהם כבוד ככל הדרוש מתלמידי רבי עקיבא.

מהאמור מובן שסיפור הגמרא בנוגע לל״ג בעומר מלמדנו איך צריכה להיות הנהגת כל אחד ואחד מאתנו, וההוראה היא בשלשה ענינים:

סיפור הגמרא: יבמות (סב, ב) וראה ג״כ ב״ר פס״א, ג. קה״ר פי״א. אוצה״ג ליבמות שם. ובהמאירי שם: קבלה ביד הגאונים ז״ל כו׳.

סיפורי התורה . . הוראה: ראה זח״ג (קנב, א): ר״ש אמר כו׳.

התנא הגדול והחכם הדגול: ראה סנהדרין (פו, א) וכולהו אליבי׳ דרע״ק, ספרי ברכה (לד, ל), מנחות (כט, ב).

בהתמדה . . במסירת-נפש: ראה כתובות (סב, סע״ב. אדר״נ פי״ו, ב. ועוד). ברכות (סא, ב) כל ימי כו׳. ד״ה וירח, ש״ת (וע״פ המבואר שם ענין מס״נ זו שהיא ע״פ השכל כו׳ מובן שלמדה לתלמידיו).

שאין דיעותיהם: ובתנחומא (פנחס י): כאו״א יש לו דעת בפ״ע. וראה סנהדרין לח, א.

שגם בעבודת השם כו׳: ראה לקו״ת ר״פ בהעלתך. ובקה״ר (שם) ״שהייתה עיניהם צרה בתורה זה לזה״. וראה ג״כ חדא״ג מהרש״א ליבמות (שם): ולא חש כ״א מהם על כבוד התורה של חברו דאין כבוד אלא תורה (הובא ונתבאר באוה״ת – להצ״צ – ויקרא ע׳ קפז).

אהבת . . יראת . . עול: ראה אגה״ק סי׳ זך וביאורו. הרח״ו (אוה״ח לזח״א רכו, ב).

אנשי אמת: להעיר אשר רע״ק גלגול (ואותיות) יעקב (ראה שער הגלגולים הקדמה לו) ואביר יעקב אותיות רבי עקיבא (ל״ת להאריז״ל פי׳ ויחז), ומן שית מילי איעתר (נדרים נ, א) והיי דורש וויי״ן (יבמות סח, ב. וראה שם תוד״ה כמאן בסופו). (כוונות האריז״ל וכו׳. – הובאו בילקוט ראובני פי׳ וישב. וש״נ). ויעקב מדתו אמת, ואות ו – אות אמת (זח״ג ב, א).

שאמר ואהבת כו׳: ספרא קדושים (יט, יח) הובא בפרש״י שם. וראה תניא פי׳ לב.

א) עבודת השם, לימוד התורה וקיום המצוות, מצוות שבין אדם למקום ומצוות שבין אדם לחברו, צריכה להיות עבודה תמה ואמיתית ובחיות המחי׳ את כל האדם והנהגתו היום-יומית.

ב) זה כולל כמובן ופשוט מצות ואהבת לרעך כמוך, שגם אותה צריך לקיים בחיות ובשלימות הכי גדולה.

ג) ויחד עם האמור צריך וחייב אדם להביט בעין יפה על כל שומר תורה ומצוה ולנהוג בו כבוד גדול, אם אפילו דרכו היא לא דרכו הוא; כיון שעובד ה׳ הוא וההפרש הוא רק – שזה עובד מצד אהבת השם וזה מצד יראת השם, וכו׳.

ועוד לימוד כלול בסיפור האמור, שאפילו כשפוגשים מישהו שעדיין לא הגיע לעבודת השם כדבעי, צריך לנהוג כבוד גם בו, בהתאם להוראת חכמינו ז״ל במשנתם ״והוי דן את כל האדם לכף זכות״, ובפרט שאפשר שסיבת החסרון לא תלוי׳ בו, אלא שלא היתה לו אפשריות להתחנך על ברכי התורה והמצוה מצד סיבות בלתי תלויות בו לגמרי. ואדרבה, הרחמנות עליו גדולה יותר, וצריך להשתדל ביותר לעזור לו לעלות ביהדות, בתורה ומצוות, והעזר צריך להיות באופן הכי טוב, באהבה וכבוד ובדרכי נועם.

ויהי לנו לדוגמא התנא הגדול רבי שמעון בן יוחאי, של״ג בעומר הוא יום שמחתו, שאמר יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין (סוכה מה, ב), שרצה לתת כל הזכיות שלו לטובתם של כל אלו שאין להם זכות משלהם, של כל העולם כולו – כולל אלה שלא ראם מימיו ומקומם בקצה העולם; על אחת כמה וכמה בנוגע לקרובים, חברים וידידים.

ויהי רצון שכל אחד ואחת מכם, בתוככי כלל ישראל, יעשה בכל זה במדה הכי גדולה ומתוך שמחה וטוב לבב. ותלכו מחיל אל חיל בכל ענינכם,

עדי יקויים הכתוב בפרשת השבוע דל״ג בעומר: ואשבור מוטות עולכם ואולך אתכם קוממיות – בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

בברכה להצלחה בכל האמור ולבשורות טובות בכל האמור.

בברכה לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה

הרב מנחם שניאורסאהן

עבודה תמה: שאין צורך לעוד עבודה לאח״ז (יומא כד, א), ועיין תניא ספי״ג, ספט״ו.

והוי . . זכות: אבות (פ״א, מ״ו).

התנא הגדול: ראה ירושלמי סנהדרין (פ״א ה״ב): סמיכות כו׳ שאני ובוראך מכירין כחך. וראה לקו״ת אמור (כח, א).

יום שמחתו: במשנת חסידים מס׳ אייר פ״א מ״ו: ביום ל״ג בעומר . . מצוה לשמוח שמחת רשב״י. והמ״ח לא העתיק רק דברי האריז״ל (דברי אדמו״ר הזקן – הובאו בפס״ד לאדמו״ר הצ״צ ליו״ד סקט״ז). וראה פע״ח שער ספה״ע פ״ז (הובא בעט״ז לשו״ע או״ח סתצ״ג).

ולהעיר שעפ״ז מפורש ג״כ ענין השמחה (ולא רק מניעת אבלות) וטעמה ״שמחת רשב״י״ (עיין זח״ג רפז, ב. רצא, סע״א). ומזה מענה להשקו״ט בזה בשו״ת חת״ס חיו״ד סרל״ג. שו״ת שם ארי׳ חאו״ח סי״ד ועוד. וראה ג״כ נ״כ שו״ע או״ח סתצ״ג.

ל"ג בעומר פאראד

סקירה מיוחדת ומרתקת
על תהלוכות ל"ג בעומר בהשתתפות הרבי

בין שאר הענינים המאפיינים יום גדול וקדוש זה, בלטו ונתייחדו התהלוכות הגדולות (פאראד) שהתקיימו בשכונת המלך בנוכחות כ"ק אדמו"ר. בנוסף לשיחות הקודש שאמר, נשאר הרבי זמן רב, כשחלפו עברו לפניו ילדי צבאות ה', בהציגם את מבצעי הק' ועניני יהדות נוספים, בכלים מפוארים. נהרה ניכרה על פניו הק', עת הביט וצפה בעיון על כאו"א מהעוברים, בהניפו ידו הק' לשלום ולהצדעה. כן בחן הרבי את המוצגים השונים בהתעניינות מירבית. ניכר הי', שמעמד מלכותי זה של קידוש ה' בקרב רבבות אלפי ישראל, גרם נח"ר עצומה אצל כ"ק אדמו"ר, ענין שהתבטא גם במענות המיוחדים שקבלו המארגנים לאחמ"כ.

בסקירה זו, שנערכה על ידי חברי המערכת, מתוארים כל הפאראד'ס שנערכו בחזית 770 במהלך השנים, תוך הצצה אל 'מאחורי הקלעים' של ארגון התהלוכות, והמענות שהתקבלו מהרבי אודותם.

החומר נלקט ממקורות שונים, בהם מכתבים ויומנים מכל השנים, ומכאן השינוי בסגנון במשך השנים.

בכדי להבין את ה'רקע' לארגון התהלוכות (פאראד), יש להקדים בתיאור מערך הפצת היהדות והמעיינות, שהוקם ע"י כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע מיד עם הגיעו לאמריקה, ונוהל ע"י חתנו כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו:

עם בואו לאמריקה הקים אדמו"ר מוהריי"צ את ה"מרכז לעניני חינוך", עליו הופקד כ"ק אדמו"ר. יעודו של מוסד זה היה לדאוג לחינוך היהודי בארצות הברית, שהיה במצב מחפיר, מה שגרם לכך שרבבות בני נוער החלו אובדים ליהדות.

כחלק ממערך המוסדות שהוקם על ידי ה"מרכז לעניני חינוך", הוקם "ועד מגיני ומרחיבי החינוך הכשר". מוסד זה פעל בשיטות שונות, להכנסת ילדים יהודים לישיבות ותלמודי תורה, ותחתיו עמד האירגון "מסיבות שבת".

במסגרת הארגון היו מתאספים ילדים יהודיים בכל רחבי ניו יורק מידי שבת בשבתו, ללימוד ופעילות יהודית, כשלאחר כמה שנים דווח ש"במסגרת הארגון יש יותר מעשרת אלפים ילדים".

כחלק ממערך הפעילות, נערכו, מפעם לפעם, כינוסי ילדים ב"בית חיינו" עבור הילדים המשתתפים בקביעות ב"מסיבות שבת" ובשיעורי ה"שלי"ה".

הנה דיווח מאותם ימים: "מזמן לזמן מתקיים "פאראד". הפעם הראשונה

היתה בחול המועד פסח תש״ב, חצי שנה לאחר התייסדות ״מסיבות שבת״. הפעם השניה היתה קצת אחר כך, בט״ו תמוז, והפעם השלישית היתה בפורים של שנת תש״ג. כל שנה מתקיים בשמיני עצרת כינוס לכל הילדים״.

כינוסים אלו התקיימו בחצר של 770 – ב׳שאלאש׳ המפורסם שהיה בין 770 לבנין שלצידו 788.

על חלק מכינוסים אלו, היה ממונה כ״ק אדמו״ר, בתור היושב ראש של ה״מרכז לעניני חינוך״.

התהלוכות הגדולות שהתקיימו בבית חיינו במשך השנים, אורגנו על ידי ועד זה.

זו הסיבה לכך שאחד הסמלים שפיארו את בימתו של הרבי בעת התהלוכות בכל השנים, מלבד סמל ה״מרכז לעניני חינוך״ הוא הסמל – הפחות מפורסם – של ארגון ״מסיבות שבת״.

תש״ג

בשנת תש״ג התקיים הכינוס הראשון בל״ג בעומר ב-770. כינוס זה שהחל בכמות ילדים מצומצמת, הפך עם השנים ל׳פאראד׳ המפורסם בהשתתפות עשרות אלפי משתתפים, והלך והתפשט לכל רחבי תבל, בכל מקום בו כף רגל יהודי דורכת.

כ״ק אדמו״ר (שכונה אז ״הרמ״ש״) נשא דברים בפני המשתתפים. השמועה מספרת, כי ב״פאראד״ זה (נ״א: ב׳פאראד׳ של חג הפסח) הסתכל כ״ק אדמו״ר הריי״ץ נ״ע מהחלון על כל מהלך הכינוס, מתחילתו ועד סופו. משנשאל הרבי מדוע הוא עמד ליד החלון כל הזמן למרות חולשתו, השיב: כששאל רבי לוי-יצחק מברדיטשוב את אדמו״ר הזקן מדוע הנהיג שלא יאמרו ׳ושמרו׳ בליל שבת, והרי באמירה זו נעשה ׳יריד׳ בשמים? ענה אדמו״ר הזקן: ״לא בכל הירידים צריכים לבקר!״, אבל ב׳יריד׳ הזה שמארגן החתן שלנו, משתתף גם אדמו״ר הזקן!

תשי״ג

שנה זו היתה הפעם הראשונה בה השתתף הרבי בכינוס ילדים בל״ג בעומר אחר קבלת הנשיאות. הרבי יצא אל המרפסת הפונה אל ה׳שאלאש׳ בו התכנסו הילדים, וציווה לנגן ׳אני מאמין׳. אחר הניגון נשא הרבי שיחה, אותה תרגם לאנגלית הרב שלמה זלמן ע״ה העכט (אחיו של ר׳ יעקב יהודא).

הרב ז.כ. היה אחד הילדים שהשתתפו בכינוס: ״אני השתתפתי בכינוס ל״ג בעומר של תשי״ג. זו הייתה, אני חושב, הפעם הראשונה שהרבי יצא לדבר שיחה לילדים. כל הילדים ישבו למטה בחצר והרבי עמד למעלה על המרפסת ודיבר״.

(לאחרי הכינוס, התפללו תפילת מנחה, ולאחריה אמר הרבי כי מכיון שדיבר לילדים לא היה אפשר לדבר בעומק וכו׳, וכעת יחזור על תוכן הדברים בפנימיותם. השיחה נדפסה ב׳תורת-מנחם התוועדויות׳ במקומו).

מכיון שהרבי ציוה בתהלוכה זו לנגן ״אני מאמין״, מיני אז (כמעט) בכל התהלוכות במשך השנים הבאות ניגנו ניגון זה.

תשט״ז

שנתיים אחר כך בל״ג בעומר תשט״ז נערך ה״פאראד״ הראשון, על שדרת איסטערן פארקווייי, שנסגר לתנועה לצורך כך באזור התהלוכה.

שכונת קראון הייטס קושטה ועוטרה כולה לכבוד המאורע.

הרבי מדבר בכינוס ילדים ב׳שאלאש׳ בשנת תשי״ג

על ה"פאראד" של אותה שנה יצאה חוברת יפה בשפה האנגלית, המספרת על "מסיבות שבת" ועל ה"פאראד" שהתקיים. חוברת זו, אותה ערכו הרב ד"ר ניסן מינדל, הרב מרדכי קלמנסון, הרב בערל שמטוב, והרב בערל פוטרפס. באותה חוברת כתב ר' מרדכי קלמנסון (תחת השם: מרדכי בן קלמן):

הוחלט שצריכים לעשות "פאראד" גדול והוחלט על ל"ג בעומר 1956 (תשט"ז). ההתרגשות אצל הילדים גברה מיום ליום אחרי הודעת הבשורה המשמחת. ביום של ה"פאראד" התאספו כל הילדים במקומות בהם נערכות המסיבות שבת שלהם, ומשם יצאו באוטובוסים ל"פאראד". בשעה עשר וחצי בבוקר, עצרו את התנועה על רחוב איסטערן פארקווי כדי לאפשר לאוטובוסים להגיע למקום ה"פאראד".

הילדים התחלקו לקבוצות של עשרים עשרים עם שני מדריכים. ובעוד הילדים מחכים בכליון עיניים להופעת כ"ק אדמו"ר שליט"א, נתכבדו כולם במזונות וסודה, כשכולם מברכים "מזונות" ו"שהכל" – בהנחיית הרב יצחק גרונר.

הרב שלמה זלמן הכט משיקגו הסביר לילדים בצורה מיוחדת, את הנחיצות לשמוע לכל מלה שיאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א.

לאחר מכן יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א ודיבר בפני הילדים (בדבריו, הרבי בירך את הילדים הלומדים בבתי-ספר יהודיים. לאלו שעדין לא לומדים בבי"ס יהודי, הציע הרבי שיתבעו מהוריהם לעבור לחינוך יהודי כשר, ובזכות זה יבורכו הם ביחד עם ההוריהם. הוספת

התהלוכות

- ה'פאראד' (מצעד-תהלוכה) הראשון בחזית בית חיינו, התקיים בל"ג בעומר תשט"ז.
- גם בשנים שלפני זה, התקיימו כינוסי ל"ג בעומר ב'שאלאש' שליד בית חיינו, אך היה זה בסגנון כינוס מצומצם, ללא 'פאראד' ברחובות קריה. בל"ג בעומר תש"ג התקיים לראשונה כינוס זה.
- סך התהלוכות שהתקיימו בחזית בית חיינו בהשתתפות הרבי: 12. בשנים: תשט"ז, תשי"ז, תש"כ, תשכ"ו, תשכ"ז, תש"ל, תשל"ו, תש"מ, תשמ"ג, תשד"מ, תשמ"ז, תש"נ.

מלבד זאת, במהלך השנים נערכו עוד 4 תהלוכות, אך בהם לא זכינו שהרבי יצא להשתתף (כפי שיתואר להלן): תשכ"ג, תשל"ג, תשמ"ח, תשנ"ג.

- בכל השנים הללו (מלבד תשל"ו, שאז חל ל"ג בעומר ביום שלישי בשבוע) חלה הקביעות של ל"ג בעומר ביום ראשון בשבוע, בו לא מתקיימים לימודים בבתי-הספר הממשלתיים, מה שמאפשר את השתתפותם של הילדים שלומדים במוסדות אלו. (כמו"כ, רק ביום ראשון משטרת ניו-יורק מאשרת את סגירת שדרת איסטערן-פארקווי).
- סדר התהלוכה (בכללות) ברוב השנים:

- בשעה 10:00 החלה התהלוכה, כשר' יוסף גאלדשטיין מרתק את הילדים בדברים על מהותו של יום, ושר איתם כמה שירים ("ה' הוא פה ה' הוא שם" וכדו'). לאחר מכן, ניגש מנהל התהלוכה ר' י"י העכט, והכין את הקהל – בעוצמתו המיוחדת – לקראת צאתו של הרבי. הרבי יוצא אל הבימה הק' שהוקמה עבורו בחזית 770, תוך שירת "אני מאמין".

העורך), והרב שלמה זלמן הכט תירגם את שיחת וברכת כ״ק אדמו״ר שליט״א.

אחרי התירגום אמר כ״ק אדמו״ר שליט״א שכל הילדים ישירו ״אני מאמין״. אלפיים הילדים שהתאספו שרו את ״אני מאמין״ ואח״כ הניפו שלטים, בהם היה כתוב באידיש ואנגלית אודות שמירת שבת וחינוך כשר (כמו: ״תשמור את השבת היא תשמור עליך״, ״שלח את ילדיך לישיבה״, וכדומה).

אלפי היהודים הגרים באיסטרן פארקוויי והסביבה התפעלו מ״המארש״. על מכונית, לצד הילדים, עמד הרב יצחק גרונר עם רמקול וקרא לאלפי יהודים שהתאספו מסביב לשמור על השבת, לסגור את החנויות וללכת לבית הכנסת (וכן שר עם הילדים ״אני מאמין״, ״וקרב פזורינו״ ו״בר יוחאי״).

הילדים צעדו לפני כ״ק אדמו״ר שליט״א עד לרחוב נוסטרנד ומשם נסעו באוטובוסים עד לפרוספקט פארק, שם התקיימה ארוחת צהרים. מיקרופון מיוחד הותקן באמצע הפארק והרב יוסף גולדשטיין ניגן עם אקורדיון עבור הילדים ניגונים חסידיים משמחים (שמשכו קהל רב מעשרות האלפים ששהו בפארק ביום צח ובהיר זה).

לפתע הופיע בפארק כ״ק אדמו״ר שליט״א. נראה שכ״ק אדמו״ר שליט״א לא הסתפק בשיחתו לילדים, אלא גם הניח את כל עבודתו העמוסה, והגיע גם לכאן לראות את הילדים. הרבי הלך בין כל השולחנות והילדים וחיוך רחב על פניו. הפתעה זו של הופעת כ״ק אדמו״ר שליט״א היתה הצורה היפה ביותר לסיים את ה״פאראד״ של ל״ג בעומר בצורה שתיזכר אצל כולם״.

- זהו, איפוא, דיווח אותנטי על ה״פאראד״, כפי שנכתב באותן ימים.

באותו ״פאראד״ נשאה נאום, בפני הילדות שהתכנסו באופן מיוחד, הילדה אסתר וינגוט, הנה קטע ממה שאמרה: ״אני הייתי לומדת בבי״ס עממי. בשבתות התחלתי ללכת למסיבות שבת של ״בית רבקה״ ולאט לאט התחלתי להבין מהי יהדות. אחר כך ביקשתי מאמא שלי שתרשום אותי ללימודים בבית רבקה והיא הסכימה, אבל היתה לנו בעיה של כסף. במשרד הממונה על ״מסיבות שבת״ נתנו לנו מילגה והיום אני לומדת בבית רבקה! הנני! עכשיו אני יודעת מה זה יהודי, ואיך צריך להיות יהודי!״.

עקב ההצלחה הגדולה בשנה זו הוחלט שיערך פאראד בכל שנה של״ג בעומר יחול בה ביום ראשון, כדי לאפשר לילדים הלומדים במוסדות רשמיים – בהם יום א׳ הוא יום חופשי – להשתתף בפאראד.

תשי״ז

בל״ג בעומר של שנת תשי״ז, התקיים ה״פאראד״ הראשון שיועד לכל הילדים היהודים הלומדים בבתי הספר העממיים.

על אירגון ה״פאראד״, באותן שנים, מספר הרב ק.ב.: ״זו היתה הפעם הראשונה שהשתתפו גם ילדים שלא היו משתתפים קבועים ב״מסיבות שבת״ או ב״שעורי לימוד הדת״. הלכנו אז עם דפים, עליהם היה מודפס זמן ה״פאראד״ והמקום, לכל בתי הספר

העממיים, לחלק לילדים. היינו צריכים לעמוד במרחק של מאתיים מטר מבית הספר, כך היה החוק״.

הרב אברהם יצחק שמטוב, שהיה מהמדריכים באותה שנה, מספר: ״למעלה משמונים אוטובוסים הביאו ילדים מכל חלקי העיר ניו יורק, שהציפו את הרחבה מול 770. הגיעו אז קבוצות גם מבוסטון, ניו היבן ועוד״.

את ה״פאראד״ פתח הרב יוסף גולדשטיין, המשמש כמנחה עד היום. הרב יעקב הכט ש״ירש״ את מלאכת תרגום שיחתו של הרבי בפני הילדים מאחיו, ניהל את מהלך ה״פאראד״ (החלק שבנוכחות הרבי). אחר שניגנו ׳אני מאמין׳, ביקש הרבי שינגנו ׳ממצרים גאלתנו׳, ונשא שיחה.

תוכן קצר מדברי כ״ק אדמו״ר:

נמצאים אנו בימי הספירה, בין חג הפסח לחג שבועות. חז״ל מספרים לנו, כי בשני מאורעות אלו לילדים הייתה זכות מיוחדת, ובהתנהגותם השפיעו מזכותם גן על העם כולו. סיפורי התורה אינם סיפורים גרידא, אלא גם הוראה

ל״ג בעומר תשי״ז

- כשהרבי עומד על עומדו, ניגשים לאמירת 12 הפסוקים (- מתשל״ו ואילך) ע״י חיילי צבאות ה׳. לאחר מכן אומר כ״ק אדמו״ר את השיחה, בה דיבר בד״כ על עניינו של יום, ולימוד הוראות כלליות וכו׳ מהנהגות רשב״י עבור ילדי ישראל בשמירת וחיזוק היהדות בחיי היום יום. בשנים המוקדמות השיחה ארכה 20 דקות לערך, ולאחריה תורגמה לאנגלית ע״י הרב העכט. בשנים המאוחרות יותר, הרבי אמר שיחה ארוכה יותר (כשעה לערך), ועצר באמצעה מספר פעמים, ע״מ שהמנחה יוכל לתרגם את עיקרי הדברים שנאמרו עד כה עבור הילדים.

- לאחר מכן החל מצעד התהלוכה על רחוב איסטערן-פארקווי לעבר הפארק – שם הותקנו משחקי שעשועים ונערכו תחרויות וכדו׳ להנאת המשתתפים. (עד תש״מ הפארק היה מחוץ לקראון-הייטס (בפרוספקט פארק או בלינקולן פארק) ולאחר צעדה של מספר ׳בלאקים׳ עלו על אוטובוסים לכיוון הפארק, ומתש״מ היה זה בשכונת המלך, במגרש ברחוב עמפאייר-בלוורד, ובשנים מאוחרות יותר ברח׳ מייפל).

- בראש התהלוכה, נסעו משאיות כשעליהם מוצגים יהודיים (- מתש״ל ואילך), ומצעדי תזמורות ומתופפים מאנשי הצבא ומהמוסדות השונים. לאחריהם עברו כל הילדים בסדר מסודר לפי מסודות וכיתות וכו׳, כשבידיהם שלטים וכרזות בנושאי יהדות, וכן שלטים הנושאים את שם המוסד בו הם לומדים.

- הרבי התבונן (במשך שעות ארוכות) בכל התהלוכה העוברת, החל מהמוצגים ועד לאחרון העוברים. בכל משך התהלוכה, סימן מחא כ״ק אדמו״ר את כפיו לאות הצדעה, וכן סימן בידו הק׳ לשלום ולהצדעה. היה והרבי סימן לאות ׳נשיקה׳ לילדים מסוימים. בשנים

שכך צריכים לנהוג גם בשנים הבאות, ביינו שעל ידי התהנהגות כזו יביאו ילדי ישראל אושר להוריהם, משפחותיהם, וכל העם כולו.

בגלות מצרים היו גזירות נוראות בפרט על ילדי ישראל. ואעפ"כ לא נפחד העם, לא הילדים ולא ההורים, והמשיכו בלימוד התורה. וכן בחג השבועות, היו אלה ילדי ישראל, שבהם בטח הקב"ה בנותנו את התורה לכם ישראל "בנינו ערבים אותנו". הם הערבים לנו שנלמד את התורה ונקיים את המצוות. ועל ידי ערבות זו – הסכים הקב"ה לתת את התורה לישראל.

כמו כן כיום, בדורנו אנו ערב הגאולה, בהתנהגותם של בני ישראל יש את היכולת להחיש את הגאולה עבור כלל ישראל.

הילדים, שנשאו כרזות שונות: "שמרו את השבת" "אל תקנו בשבת" "תנו לילדיכם חינוך יהודי שלם" וכדומה, צעדו קבוצות מול הבימה עליה ניצב כ"ק אדמו"ר שליט"א שהוצבה לראשונה בחזית בנין 770.

א' המשתתפים סיפר אחרי שנים: "הגיעו ל"פאראד" אלפי ילדים, בעיקר משכונת ברנזוויל. ה"פאראד" היה למעשה כמו זה של היום, אבל בלי כל התערוכות והתצוגות. כל הילדים ישבו על השדרה של "איסטרן פארקוויי" והרבי יצא ודיבר שיחה. הרב יעקב הכט היה המתרגם ואני זוכר שהוא והרבי השתמשו באותו מיקרופון...

ב"פאראד" היו מחלקים לילדים "סנדוויצ'ים", אותם היו מכינות הנשים של השכונה, ממוצאי שבת עד אור

ל"ג בעומר תשי"ז

הבוקר. התפקיד של זקני החסידים היה לעמוד ב"פארק", ע"י חביות מים ענקיות, וליטול את ידי הילדים.

בשבת שלפני ה"פאראד", אחרי התפילה, נעמד הרב משה לייב רודשטיין, שהיה ממזכירי הרבי, על ספסל ודיבר בחשיבותו של ה"פאראד". הוא אמר אז שכל אנ"ש צריכים להירתם למבצע ולסייע, ה"פאראד" מיועד לילדים לא דתיים כדי שיבואו לראות את הרבי, וזה כמו שכתוב בחומש "וראה את הכהן ונרפא הנגע". כאשר ראו את הכהן, אמר, מעצם הראיה התרפא הנגע. וכאשר ילד לא דתי רואה את הרבי, ונרפא הנגע – הוא יזכור כל חייו שראה רבי!".

כשנגמרה התהלוכה באותה שנה, מספר אחד שהשתתף, חיפשו את המארגן בערל פוטרפס. האיש לא נמצא. יותר מאוחר התברר כי הוא רץ ל"פארק" לכסות את הספסלים כי גשם קל החל מטפטף. הסיבה מדוע בתמונות ה"מחזור" שצולמו באותה שנה הוא איננו מופיע נעוצה ברגש האחריות...

בבטאון חב"ד נכתב אז:

"רחובות ברוקלין היו מלאים אנשים, נשים וטף. עוברים ושבים עמדו משתאים

מול מחזה מיוחד במינו זה, אשר הכחיש את נביאותם של נביאי השקר שכאילו ח״ו אין עתיד רוחני בפני היהדות באמריקה. מצעד זה הראה לדעת שב״ה עם ישראל חי על ידי זה שקשורים על ידי תורתנו, תורת חיים, באלקים חיים.

״אין כל ספק שהפגנה זו מטעם חב״ד-ליובאוויטש קידשה שם שמים ברבים והוכיחה בעליל, כי יש ויש מקום לפעול גדולות ונצורות גם באמריקה למען חינוך הדור הצעיר.

״בפראספעקט פארק, נערכה סעודת ל״ג בעומר. המוני הילדים והילדות נטלו ידיהם לסעודה, ברכו על נטילת ידים, המוציא וברכת המזון, בסדר ובמשטר יפה. ואלפי נשים שנתקבצו לראות בכינוסם זה של בני הנוער, ואשר זו להם הפעם הראשונה לראות איך נוטלים ידים לסעודה – התפלאו מאד על הסדר הנפלא ששרר בזמן הנטילה שנעשתה בעזרת פלוגות מדריכים ומדריכות, ששמרו על הסדר והמשמעת. אחרי הסעודה, התקיימו משחקים ותחרויות שונות בין הילדים.

ל״ג בעומר תש״כ

מצעדי נוער דומים, התקיימו על ידי מחלקת ״מסיבות שבת״ גם בערי השדה, וואוסטער מאסס, בוסטון, פיטסבורג ומונטריאול שבקנדה.

תש״כ

שלוש שנים אחרי, בשנת **תש״כ**, התקיים ״פאראד״ נוסף.

בהכנות לפאראד בשנת תש״כ, היה נדמה למארגנים שהתהלוכה לא תצליח. כשעבר הרבי במקום המיועד לכינוס התבטא ש׳הכל נראה בעיניו בסדר׳, ואכן היתה הצלחה מרשימה בתהלוכת אותה השנה.

השנה היתה שנת המאתיים להסתלקות הבעש״ט, דבר שבא לידי המאוחרות, כשעברה המשאית ועליה ילדי ה׳אפשערניש׳ סימן להם הרבי בידיו הק׳ לאות גזירה. פעמים מספר, העיר הרבי להרב י״י העכט על תוכן המוצגים.

▪ בשעה מאוחרת יותר, בדרך נסיעתו אל האוהל, עבר הרבי דרך מקום המצאות הילדים. בשנים הראשונות, יצא הרבי מרכבו ועבר בין הילדים, ובשנים המאוחרות יותר, עבר הרבי ברכבו והתבונן בכל הנעשה, כשהוא מסמן בידו הק׳ לעבר הילדים.

▪ משנת תשמ״א בה הקים הרבי את ארגון ״צבאות ה׳״, גם בשנים שבהם חל ל״ג בעומר ביום אחר בשבוע, התקיימו כינוסי ילדים (ראלי) בתוך ׳בית חיינו׳. בשנת תשמ״ב (ל״ג בעומר חל אז ביום ג׳), הרבי אף השתתף בכינוס, ואמר שיחה בפני הילדים, חיילי ׳צבאות השם׳. •

ביטוי בשלט המיוחד שנתלה בקידמת 770 עבור התהלוכה.

תשכ"ג

לקראת התהלוכה בשנת תשכ"ג הודיע הרבי במפתיע כי לא יהיה נוכח בה. השמועות ש'הסתובבו' אז לחשו כי הסיבה לזה היא מחלוקת שנתגלעה בין שניים ממארגני הפאראד.

מיד החלו אנשים לשגר אליו מכתבים ופתקאות בבקשה שאולי ייעתר וישתתף. אולי כמענה לכך כתב הרבי פתק חריף, שבו מבהיר הרבי שאי-השתתפותו אינה יכולה בשום פנים ואופן להתפרש כמתן היתר למעט בעשייה למען התהלוכה. וכך הוא כותב (פורסם ב'היכל מנחם' כרך א עמ' קמב):

"(1) בשים לב: 1) לכתבם בסגנון נלהב כזה, 2) אשר בלי שום ספק שגם שלא בנוכחותי ושעל-ידי-זה יחסר מספר משתתפים – בכל זאת יהיה גם כן מעין הרושם שיהיה בנוכחותי. 3) שקידוש ה' ממצוות הכי חמורות היא – בטח עושים כל התלוי בהם שיבוא העניין בפועל על-כל-פנים שלא בנוכחותי. ואם בכל ענייני חב"ד אין מקום דאמתלאות דלקמן – בטח שאין להם מקום בכגון זה. והן: 1) זקן ואינו לפי כבודו 2) מי יאמר שעליו הדבר מוטל – מוטב שמי שהוא ימצא מי שהוא אחר שיתעניין בזה. 3) טרוד הוא ופטור מכל פעולה איזה שתהיה.

(2) חכיתי עד עתה – באמרי שבעניין שמעריכים כקידוש ה' אין צורך דווקא בדברי כבושים משלי ובראותי שכנראה אין כל הזזה כלל מצדם – על-כל-פנים אין רצוני להיות ערב בעד הנהגה כזו וכיוצא בזה, כלל וכלל לא, ולכן בא כתבי זה – ופשוט שאין הכוונה לקפידא וכיוצא בזה, חס ושלום.

(3) אין כלל מטרת הכתיבה – לקבלת (כתיבת) תירוצים ואמתלאות".

תשכ"ו

על אף מזג האויר הקשה בל"ג בעומר שנת תשכ"ו, התרחב היקף התהלוכה והשתתפו בה למעלה מחמשת-אלפים ילדים.

באותה שנה כבר חרג ה"מפגן" מהמתכונת הרגילה שלו משנים קודמות. מלבד ילדי בתי הספר העממיים החלו משתתפים גם ישיבות ומוסדות חינוך דתיים.

בתוך השיחה הזכיר הרבי את הפסוק הראשון בפרשת בחוקותי, אך השמיט את התיבה הראשונה "אם", וגם לא הזכיר את ההמשך "גשמיכם". כשהרב העכט תרגם את השיחה לאנגלית, הוא ציטט גם את המילים "אם" ו"גשמיכם". אחר כך אמר לו הרבי שהשמיט מילים אלו בכוונה, מאחר שכאשר מתאספים בצוותא אלפי ילדים יהודים, אזי אין ספק "אם" בחוקותי, אלא זהו דבר ברור ש"בחוקותי תלכו"! וכמו כן לא ציטט את מילה "גשמיכם" משום שבאותה שעה לא היו זקוקים כלל לירידת גשמים...

בדיווח שהופיע ברבעון "די אידישע היים" של נשי חב"ד בארצות הברית באותה שנה, נכתב: "בל"ג בעומר של שנה זו התקימה תהלוכה גדולה של

ילדים ממוסדות חינוך שונים, שאורגנה ע"י "המרכז לעניני חינוך". נטלו חלק ב"פאראד" למרות המזג אוויר הלא נעים אלפי ילדים שצעדו ברחוב המרכזי איסטרן פארקוויי. הם נשאו כרזות ושלטים שונים שקראו ללכת בדת היהדות האמיתית של תורה ומצוות. השיא של ה"פאראד" היה כאשר כ"ק אדמו"ר שליט"א עלה על הבימה הגבוהה, שהוכנה לשם כך ליד מרכז ליובאוויטש – 770 איסטרן פארקוויי בברוקלין. כל הילדים עמדו אז עם הפנים לכיוון הבימה, ובשקט מפתיע ויראת כבוד הקשיבו ביחד עם קהל עצום של מבוגרים לדבריו של האדמו"ר שליט"א".

וכך מתואר ה'פאראד' באריכות בעלון 'בכרם חב"ד' (תמוז תשכ"ו):

"כרבבת ילדי ישראל (כ"י), חניכי 'מסיבות שבת', (של 'המרכז לענייני חינוך' ליובאוויטש) זכו לשמוע מפי כ"ק אדמו"ר שליט"א שיחה מיוחדת להם, שכללה את ברכתו הק' ואת הפקת הלקח מחיי רבי שמעון בר יוחאי במערה.

הדבר היה במסגרת התהלוכה המסורתית של רשת 'מסיבות שבת' בניו-יורק רבתי, שהתקיימה בל"ג בעומר שנה זו ב'איסטערן פארקוויי', הוא הרחוב הגדול בו נמצא המרכז העולמי של ליובאוויטש.

מעל-גבי במה מיוחדת שהותקנה בחזית '770 איסטערן-פארקוויי' סקר כ"ק אדמו"ר שליט"א את התהלוכה הנהדרת של אלפי התלמידים על מדריכיהם. אוכלוסיית הילדים כולה הקשיבה בדריכת ובקשב רב לדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א שנאמרו ביידיש, ותורגמו לאחר מכן לאנגלית על-ידי הרב י. העכט.

תזמורת ליוותה את התהלוכה במנגינות חסידיות, עליזות. קבוצות הילדים נשאו כרזות שתוכנן קריאות לשמירת שבת ולמתן חינוך יהודי שלם.

בשיחתו לפני הילדים אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א בין השאר (תרגום חופשי): אותו מאורע רב-ערך בחיי רשב"י של הבריחה מגזר דין המוות, משמש לקח לכולנו: גם כשאין קיימות גזירות אחרות, וביחוד גזר דין מוות, קיימת גזרת קיומו של היצר הרע, הזומם לנתק יהודים ממקור חייהם, התורה והמצוות.

צעדו של רשב"י מורה לנו דרך לעמוד מול הגזירה: על כל יהודי, קטן כגדול, לקבוע זמן במשך כל יום, 'להסתתר' ולהיפרד מן החומריות ולעסוק בלימוד התורה. רק אז מובטח הוא שיעמוד בהצלחה מול הגזירה הרעה, ויוכל לשמור את עצמו וגם להשפיע על סביבתו לא להיכשל.

עם סיום השיחה המשיכה התהלוכה לצעוד לעבר הפארק העירוני, שם קויימה המסיבה המסורתית של ל"ג בעומר בחיק הטבע".

תשכ"ז

בפאראד של שנת תשכ"ז – שנערך בעיצומם של ימי ההמתנה המתוחים, לפני פרוץ מלחמת ששת הימים – דיבר הרבי בארוכה אודות המצב הבטחוני החמור בארץ-הקודש, והבטיח שיהיה

ל"ג בעומר תשכ"ז

נצחון גמור במלחמה מול צבאות ערב. הרבי דיבר על כך בלהט רב ובקול גבוה, ופניו הק' האדימו מאד. בקטעים מסויימים הגביה את קולו עד כדי צעקה. בייחוד הגביה את קולו כשאמר את הפסוק "ונתתי שלום בארץ ואין מחריד", שנשמע מפיו הק' כקול זעקה ממש. לכולם היה ברור שברגעים אלו פועל הרבי עניינים כבירים בעולמות העליונים.

לפי בקשת הרבי לפרסם את הדברים, הגיעה הקלטת לארץ הקודש על-ידי שליח מיוחד, ושם נדדה מישוב לישוב ומקהילה לקהילה, כשבכל מקום מתאספים המוני יהודים כדי להקשיב להבטחתו המפורשת של הרבי.

השיחה פורסמה ושודרה ברדיו באה"ק וברחבי העולם, ונסכה בטחון רב ביהודים בכל מקום שהם. הרבי ביקש להגיה את השיחה במהירות האפשרית, ועוד כשהיה על הבימה שאל את המזכיר הרב חמ"א חודקוב אם כבר יש 'הנחה' מהשיחה. ואכן, כשהרבי נכנס לחדרו הק', עוד לפני שנסע אל האהל, הגיה את השיחה.

לפנינו יומן מיוחד, המתאר בצבעים חיים רגעים נשגבים אלו בבית חיינו, ובפרט את תחושת הקהל בצאת כ"ק אדמו"ר במלוא הודו והדרו לתהלוכה.

היומן נכתב ע"י ר' יהושע דובראווסקי, והוגה ע"י הרבי. ע"פ השמועה, הרבי אף הואיל לתקן איזה תיקונים בגוף היומן.

"היום החל במזג אויר מעונן וקודר. גם בלב פנימה היה קודר. בימים אלה נשקף שוב (בפעם המי-יודע-כמה?) חוסר שקט עמוק מעיניהם של יהודים: צללים חשוכים וזועפים אורבים שוב (בפעם המי-יודע-כמה?) לעם הקטן, הפעם בארץ ישראל. אט-אט מתבהרים השמים, וגם

על הלב נהיה קל יותר. ה"ימים ההם" כמו באו לעודד את ה"זמן הזה" – בימים ההם אכן שרר אבל גדול בתקופה זו, אך ל"ג בעומר ניחם אותנו אז מאבלנו. ורוצים לקוות - שהרי אנו יהודים בעלי-התקוה המנוסים והגדולים ביותר – שגם השמים שלנו יתבהרו... בדיוק כמו פניהם המאירות והנלהבות של צועדי ל"ג בעומר!

"כל השדירה הרחבה של איסטערן-פארקוויי מוקפת מחסומים. נעלם לו רעש ושאון החולין של תנועת המכוניות. שלוה לא-מוכרת ובלתי-ידועה ירדה על הרחוב, שנראה עכשיו רחב יותר ואנושי יותר. אפילו פרצופיהם של השוטרים הרבים איבדו מארשת הרצינות והכוננות המתמדת. הם, ביחד עם עשרות יהודים מזוקנים שסימן "סדרן" על זרועם, הכינו קבלת פנים לאלפי ילדים יהודים.

בדירה העליונה בבניין של 770, כבר החלו ההכנות בשעות המוקדמות של לפנות-בוקר. אותיות-ענק זעקו משלט שהוצב עליה: "וקהל גדול ישובו הנה!" ועמוק בפנים שוב חלף רעד: אלוקים שבשמים! לו יהי שה"קהל גדול" של עם ישראל יתאסף תמיד ובכל מקום רק "כאן", רק בימי שמחה, רק כדי לצעוד עם כוחו ועוצמתו הרוחנית!... ואי-שם, בארץ-הקדש, הרי ניצבים גם מחנות של יהודים [=חיילים]! מנותקים מביתם, מילדיהם – עזור נא, אב יקר: "ישובו הנה!", יזכו הם לשוב, יזכו הם להתאסף ולהקביל את צעדיהם השמחים של הילדים המתוקים!...

והנה מגיע האוטובוס הראשון עם ילדים. מיד מגיע שני, ושלישי, עשירי, והשלושים. הרחוב תוסס מהמולת הילדים. המנהלים, המדריכים והמארגנים עובדים במלוא המרץ והתנופה. המקום כולו רושף ממאות, אלפי עיניים מאירות, כאלו חמימות ונוצצות. בכזו בהירות וחיוניות שאין בה טעם חטא. קרני השמש מלטפות את פניהם, ונשמתם היהודית הזכה משתקפת מהם זכה וקסומה... בכן, מה רוצה העולם האכזרי מכאלו אברהמ'לעך ויאנקעל'עך, שרה'לעך ולאה'לעך, המקשטים בתהלוכותיהם את רחובות ירושלים? המפארים את הרי צפת וגודשים בזמר את שמי מירון?

כן, כן, אלו אותם ילדים יהודיים: מברוקלין ומתל-אביב; וה"צאן-קדשים" של איסטערן-פארקוויי פורשים את ידיהם כציון וסמל של אחדות מלאה עם ה"צאן" המאוים בירושלים. אין הם יודעים זאת במלוא הכרתם - והם חייבים שלא לדעת - אך אפילו חכמינו נהגו תמיד, בזמנים קשים, לפנות לילד ולבקש ממנו "פסוק לי פסוקיך". אתה, ילד יהודי, הנך הרי היסוד של עמנו, הנך נושא בחובך את הגרעין לעתידנו ונצחיותנו – ובכן אמור את הפסוק שלך, ספר את שיטתך העל-הגיונית אך אמיתית-מקורית, הטמונה אצלך, במעמקי נשמה יהודית ילדותית-עתיקת יומין!

מאות ואלפי הילדים והילדות בתהלוכת ל"ג בעומר אמרו את ה"פסוק" שלהם. הם הראו אותו שחור על גבי לבן. בוודאי שעמדו בשתי מחנות נפרדים – ילדים וילדות, אך אמירתם הייתה אחידה וזהה: הנה עומדים שם שני פעוטות ובידיהם מרימים לגובה

דגם ענקי של זוג... תפילין. נו, כן, זהו הרי כלי-הזין היהודי הנושן שאין לו תחליף, "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך". "כי הם חיינו ואורך ימינו" - מרחפות באויר אותיות המונפות ביד של ילד. "שמור שבת", "שלח ילדיך לחינוך תורני" ותהיה בלתי-מנוצח, "בית יהודי חייב להיות כשר", "שלח ילדך לישיבה" - כך מילאו ילדים יהודים את חלל האויר עם פסוקיהם.

אכן, "סיסמאות" יהודיות ישנות, בידיהם של דורות חדשים ובאים. כך מתהווה הקשר וכך חייב הדבר להמשך הלאה. אין שום עצה אחרת. הלוא כך פסק הילד היהודי מגיד-העתידות את פסוקו, וכך רמז הוא עם הדגל בידו כלפי מעלה: "אין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים"...

השטח המגודר מתמלא יותר ויותר. מקצוות שונות של העיר הם הגיעו, צועדי ל"ג-בעומר, ומכל הישיבות ומוסדות-החינוך. רך, כמה נעים להבלע בכזו מסה יהודית רוחשת ורעננה. עיני הכל הופנו לבימה העומדת על המדרגות של מרכז ליובאוויטש. הרעש מתחלף בהמתנה מתוחה. כולם מחכים, והכל יודעים, אשר שם ממול יושב אחד כזה המחכה להם, שנשמתו הגדולה חיה עם השמחות והצער של כל אחד מהם, של כל יהודי באשר הוא, אשר כל חייו מסורים ונתונים לכלל ישראל. בוודאי ששוה לחכות!

והנה מין זרם סוער חולף בקהל. הרבי שליט"א נעמד על הבימה, ושקט השתרר בכל האיזור. שקט המשדר תחושת בטחון. אלפי מבטים פונים לנקודה אחת, וממנה חזרו וקרנו אלומות-אור בלתי נראות. היו אלה בפירוש מבטים יוצאי-דופן: לא מבטים היסטריים הננעצים בגיבור מנופח; לא מבטים משולהבים של המרותקים למשחקי-הימורים, לא מבטי הנאה-פראית של המתענגים מהסתכלות במחזות אימה. זהו מבט פנימי-עמוק, מבט נשמתי-לבבי של יהודי על מנהיג אלוקי... מבט האומר: לו נשאב גם אנו, ביום שמח אך בלתי-רגוע זה, עידוד וחיזוק מזה הניצב שם למעלה ומבטו חודר לעומק לפנים מעומק.

הרבי שליט"א נשא את דברו. קלסתר פניו המאיר היה חיוור באורח משונה, והצביע על הסערה המתחוללת בלבו. גם קולו היה צרוד מאוד ועמוס בשטף של רגשות. הרבי שליט"א דיבר – ושוב התבהר היום של ל"ג בעומר, שוב היה ניתן לחוש בקשר האלוקי של יהודים החוצה דורות ובאחדותם החוצה מרחקים. כ"ק אדמו"ר שליט"א הדגיש מיד את אחד התכנים המרכזיים של ל"ג בעומר: מיום זה ואילך היתה הנהגת תלמידי רבי עקיבא בינם לבין עצמם מיוסדת על האופן אותו לימד והדגיש רבם – "ואהבת לרעך כמוך!" – לכבד, לאהוב ולהיות מסורים אחד לשני. נקודה מרכזית שניה בל"ג בעומר: רשב"י, אחד מתלמידיו החשובים של ר' עקיבא, אמר שזהו יום שמחתו - היום השמח בו הגיע למדריגה הנעלית ביותר בלימוד התורה ובדרך התורה, אותה הוריד לתלמידיו דור אחר דור, ובה ינהגו וינהיגו יהודים עד היום המאיר בו משיח יוליכנו לארץ ישראל במהרה בימינו!

כל דבר הקשור בתורה ומצוות, הוא, כפי שאומר הבעל-שם-טוב, איננו רק דבר השייך לעבר, מאורע שאירע לפני זמן. כל פרט הקשור ביום זה מלמד אותנו היום כיצד להתנהג ומה אנו צריכים לעשות כדי להיות באמת ילדיו של הקב"ה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א הדגיש ביחד עם זאת, אשר בכל שנה ישנו גם לימוד נוסף, מעבר לזה שנלמד בשנים עברו. השנה הנוכחית היא שנת "הקהל". "שנת הקהל" היא השנה שלאחר שנת השמיטה, בה היה העם כולו, כולל הילדים הקטנים, מתאסף בבית המקדש. שם שמעו את המילים הקדושות של התורה ושאבו חיות אלוקית לכל משך החיים. הזכות של הילדים הקטנים בענין זה היא כפולה: הם עצמם שמעו ולמדו, וגם גרמו לשכר מיוחד ונוסף להורים על שהביאו אותם לבית המקדש.

בית המקדש העשוי מאבנים ועצים חרב כעת, אך בית המקדש הנמצא בלבו של כל יהודי הנו שלם! כעת מוטל התפקיד על כל אחד מאיתנו, אשר בית-המקדש שבלב יפיץ אור וקדושה באופן של "הקהל" – שהדבר יקיף את כל חייו ואת החיים של כל הסובבים אותו.

בשנה הנוכחית, "שנת הקהל", מיתוסף ציווי מיוחד ביחד עם כוח מיוחד מהקב"ה, שגם הילדים, כל אחד מהם, יעצב ויבנה את חייו על יסודי התורה והמצוות, כמו גם, אכן, הקהל - להקהיל ולקרב לדרך ה' את חבריו ואפילו לפעול על ההורים לטוב וליותר טוב...

כך בערך דיבר מנהיג ישראל לילדי ישראל ביום ל"ג בעומר – יום שמחתו של רשב"י, אחד מהימים הנשגבים וביחד עם זה שמחים ביותר –ודווקא באופן מיוחד לילדים! באור זה מובנת יותר ה"שיחה" האינטימית של ראש ישראל בדורנו עם ילדי ישראל... כן, ילדים, שמחתכם קשורה גם עם מעט אחריות!

קולו של הרבי שליט"א נעשה נרגש, אבהי וגבוה יותר – והיה נדמה כי בקול זה נישאים גלי-נשמה בלתי נראים, לשם, לארץ הקודש. "אחינו ואחיותנו בארץ הקודש... הנם עומדים כעת במצב כזה בו הקב"ה מגן עליהם!" הרבי שליט"א לא מסתפק בברכה שהשי"ת יגן עליהם. לא, הקול הקדוש קובע נחרצות: "הקב"ה שולח להם את ברכותיו, ואת ישועתו במידה הגדולה ביותר! והם יצאו מהמצב הנוכחי בהצלחה!".

ושוב פנה הרבי שליט"א לילדי ישראל: "מוטלת עליכם (ילדים) חובה וזכות מיוחדת לעזור להם!" אנחנו צריכים

כבר לדעת לבד במה אנו יכולים להגן ולסייע אחד לשני. העזרה של הילדים הובהרה להם: "ללמוד עוד פסוק, לעשות עוד מצוה ועוד מצוה" – ואכן בהתאם לציווי של ואהבת לרעך כמוך: להמשיך קרובים וחברים לדרך מאירה זו של תורה ומצוות...

שוב חולף רעד מהמצב הרציני – וזה כל כך בלט בצורת דיבורו של הרבי שליט"א. אך לבו הגדול של מנהיג ישראל לא גילה בפיו שום מילה של פחד, אפילו שום מילה על המצב הלא-טוב. הוא רק השתפך במילות ברכה, במילים המקשרות יהודים עם הקב"ה – ושוב ברכות. "וישבתם לבטח בארצכם, שיהודים ישבו בבטחון בארץ ישראל... והייתי לכם לאלקים, הקב"ה יהיה לנו לאלוקים... עד ואולך אתכם קוממיות, שהקב"ה יוליך כל יהודי ואת כל היהודים בזקיפות קומה לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש!..."

...צועדים מאות, אלפי ילדים יהודיים מול מנהיג ישראל האבהי. מסתכלים עליו בהערצה ובבטחה, בהתמסרות של ילדים לזה העומד על הבימה ומלוה ממש כל פעוט, כל נפש יהודית רכה, בכזו אהבת ישראל עדינה, בכזה חיוך אבהי ובכזה בטחון מופגן בקדושתו של כל ילד יהודי!" – ע"כ הציטוט מהיומן המיוחד.

לאחרי הנצחון הגדול, רבים מכל התקשורת שבו והצביעו על נבואותו של הרבי ע"ד הנצחון. מספרים, כי בסעודת היום של חג השבועות, כאשר אמר הרב שלמה אהרון קזרנובסקי לרבי כי נבואתו שהתממשה מתפרסמת בעיתונות, הגיב הרבי: אומרים שבדבר זה כיוונתי...

תש"ל

בשנת תש"ל הוכנס חידוש מיוחד במסגרת הפאראד:

באותה שנה החלו מוסדות שונים מציגים תצוגות שונות בעלות תוכן יהודי על גבי פלטפורמות ענק שנעו במסע התהלוכה, הצבא האמריקני שלח אף הוא נציגים לאירוע. הדבר הלהיב מאד את הילדים, ומאז הפכו המוצגים לחלק בלתי נפרד מהתהלוכות.

העובדה שהרבי ישתתף בתהלוכה בשנה זו נודעה רק בשעה עשר, ולשמחת כולם, יצא הרבי כשעה אח"כ לפאראד.

מענה מיוחד זכו לקבל מארגני ה'פאראד': **"ת"ח ההמשך מאז! שנהניתי מאד ממה שהתחילו כל זה מיט א פארנעם [בהיקף רחב, בעוצמה] וכו', ויה"ר שחפץ הוי' בידם יצליח למעלה מעלה מן המשוער ומתוך שמחה וטוב לבב ופירות טובות על כל השנה כולה וכדאי הוא ר"ש לסמוך עליו ובמיוחד ביום שמחתו ולכל השייך לזה. אזכיר עה"צ. מאה דולר מצוב"ז"**.

בתהלוכה השנה דיבר הרבי באריכות מופלגה, שלא בערך לשנים שלפני זה. בתחילה לפני הצעדה, דיבר הרבי לפני הילדים, במשך רבע שעה לערך, על פרשת השבוע ש"אם בחוקותי תלכו ואת מצוותי תשמורו וגו'" אז "ונתתי שלום בארץ.. ואשבור מוטות עולכם ואולך אתכם קוממיות".

ל"ג בעומר תש"ל

אחר-כך המשיך הרבי ודיבר במשך חצי-שעה לערך על הגזירה האיומה של 'מיהו יהודי' והרבי תבע ממש בתוקף שיתפטרו. זה הופיע בכל העיתונות והטלויזיה האמריקאית.

אחרי השיחה עברו אלפי הילדים לפני הרבי. היו שעשו עם היד 'שלום' לרבי, והרבי עשה להם בחזרה 'שלום' בידו הקדושה והטהורה. היה זה מחזה נפלא לראות את הרבי חגור באבנט עומד על גבי בימת עץ גדולה וגבוהה מעל חצר 770 ועושה 'שלום' לכל ילד וילדה.

לקראת סיום התהלוכה, הרבי עודד חזק את השירה בשמחה גדולה, והקהל החל לרקוד במעגל גדול על הכביש, מתחת בימתו הק' של הרבי. בעת העידודים, הרבי הורה בתנועות נמרצות לקהל שמסביב להיכנס לתוך הריקודים. המחזה מדהים.

אחר-כך נסע הרבי לאוהל הק' וחזר בערב. לאחר תפילת מנחה הפתיע אותנו הרבי בהתוועדות בלתי-צפויה עד 10:40 בערב. אחר-כך התפלל מעריב.

בתחילת ההתוועדות הקדים הרבי ואמר: **"ישנם אלה שאירגנו את ה'פאראד' הנוכחי היום, עם כל הכרוך בכך, יטלו אפוא זה ויחלקו לכל אלה שנטלו חלק בכך"**. הרבי העניק בקבוק יי"ש לר' שמואל בוטמן ולר' חיים פארו.

תשל"ג

בליל שבת-קודש פר' בהר, אחר התפילה, הוכרז בבית-המדרש על-ידי אחד ממארגני התהלוכה, כי לרגל ל"ג בעומר יתקיים סיום על ספרו של רשב"י – ספר הזוהר, בחדר בניין ישיבת 'חובבי תורה' במוצאי-שבת-קודש, ומבקשים שכל אחד ישתתף בקריאת ובלימוד דף

אחד [עוד מלפני שבת-קודש הודיעו על-כך לרבי והדבר הסב לו קורת-רוח וענה: "חבר אני לכל אשר יראוך", בהוסיפו שהוא עצמו ישתתף בלימוד זה]. המכריז הזכיר את התהלוכות ושמירת הסדר, והוסיף: "וכולנו תקווה שהרבי שליט"א ייצא למעמד, ויהיה זה לשם לתהילה ולתפארת".

למחרת, ביום שבת-קודש, הכריזו אחרי סיום תפילת מוסף את כל ההכרזות הרגילות (בשבת), אך להפתעת הכל לא הוכרז מתי תתקיים תפילת מנחה, דבר שהעיד על התוועדות בשעה 1:30. הדבר גרם שמחה רבה, שכן לא היתה צפויה התוועדות בשבת זו. אך בשעת ההתוועדות נשמעה מפי הרבי 'בשורה' בלתי נעימה – הרבי הודיע שלא ישתתף השנה בתהלוכה. הרבי לא פירט את טעמו לזה, אך בין השורות רמז בעיקר על ענין הקשור עם חסרון באהבת-ישראל.

וכך תיאר את אותה ההתוועדות הת' יקותיאל שי' ראפ: "עדיין כולם בהשתוממות ולא מאמינים למשמע אוזנם. קשה לדבר אודות עניין נורא כזה ועל אחת כמה וכמה להעלותו על הכתב . . הרבי גילה דעתו הקדושה בנוגע לתהלוכה. אוי לאוזניים ששמעו דברים אלה. דברים רכים ומעוררים היוצאים מפנימיות קירות לבבו, כאב המוכיח את בנו וגם מתחנן לו. פעם בכה הרבי. פעמים רבות עצר בעד עצמו מלבכות. ואוזנינו שמעו וחרד ליבנו, חיל אחזתנו, כי היו דברים מבהילים. וארא לחזור איזה מילים בקיצור נמרץ אך קשה מאוד . . בסיום השיחה החל הרבי לנגן בקולו הערב והמתוק, מעורר רחמים רבים מכל המסובים. מקולו היה ניכר כי הוא מצטער ממצב הלזה, וניגונו היה בקול רחמים ומעורר על המילים "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד", אך את סיום הניגון מעומקא דליבא היה לא כמו התנועה הרגילה אלא כמו הניגון הידוע "צמאה לך נפשי". כשהרבי סיים את תנועת הניגון הראשונה, חיכה לרגע שהקהל ינגן, אך מרוב השתוממות והתרגשות היתה דממה ואין קול עונה. אז הניע הרבי בידו הק' שכל הקהל ינגן ורק אז ניגן הקהל כרגיל".

אחד הבחורים ב-'770' שיגר מכתב לחברו: "היינו אובדי עצות. עמל כה רב הושקע באירגון ולפתע, כרעם ביום בהיר, הרבי הודיע לא באל"ף רבתי, כי הוא אינו מתכוון לצאת . . יש טוענים שהיתה גם סיבה פשוטה: העובדה שהוזמנו מספר אנשי ציבור פוליטיקאים – על-ידי המארגנים – והרבי שהוא של כלל ישראל ושל כלל העולם אינו רוצה שיפרשו זאת כתמיכה בענייני פוליטיקה. סיבה נוספת היתה זו שהרבי רמז לה בהתוועדות . . אך בקיצור: אין איש יודע בדיוק למה עשה ה' ככה . . רק אחר-כך נרגענו קצת".

על-פי הנחה (בלתי מוגהת) מההתוועדות אמר הרבי כך: מה שאירע לאחרונה בנוגע ל"פאראד" – אשר מבלי הבט על-כך שהכול היה כבר מסודר הן מכאן, הן מקומות אחרים [בהמשך הזכיר הרבי: "סוף כל סוף פעלו בארץ-ישראל שאנשי הצבא במירון יוכלו להאזין (בל"ג בעומר) לדברים הנאמרים כאן"], ועל-דרך-זה ההכנות שהייתי צריך להכין את עצמי כדי לצאת . . הרי

לפתע (״מיט א מאל״) הגיע עניין בלתי טבעי לגמרי וזה שלל לגמרי את יציאתי ל״פאראדי״. עניין זה לא רצו בו כלל, ואדרבה כוונתם רצויה, אך כיוון שעניין כזה נתגלה הרי נשלל עניין יציאתי... מה שהחלו לכתוב לי פתקאות לבאר את מהותי [בטענה] הייתכן שלא אשתתף, הרי הדבר יגרום לנפילת-רוח וכו׳ – באמת אין להם מה להפציר בי, שכן כמה שרצונם גדול שאשתתף בכך – גדול רצוני עוד יותר! . . דבר שאירע בכ״ט לעומר . . הנני מודיע מלכתחילה שלא תועיל כתיבת פתקאות – זוהי המציאות, אינני יכול לצאת! . . אין כאן עניין של קפידות, אין לי טענות וממילא אין צורך לבקש מחילה!

בתוך הדברים גילה הרבי כי סיבת ההתוועדות הבלתי צפויה נעוצה באי-השתתפותו ב׳פאראדי׳ – ״וממילא אקיים התוועדות ובה אדבר את הדברים שהייתי משמיע לפני הילדים. לא לפגוע בהכנות לתהלוכה!״.

אך כל הדברים ה׳חריפים׳ לא מנעו מהרבי להכריז כי לפועל יש להמשיך כרגיל בהכנות ובקיום ה׳פאראד׳, וכה אמר: ״ובנוגע ל׳פאראד׳, הרי עתה יש להמשיך לעסוק בכך, ואדרבה ביתר שאת וביתר עז. בפרט שזה קשור ברשב״י ורבי עקיבא – זכות גדולה לכל אחד שיטול חלק וישתתף בכך. ואלה שלא ישתתפו בכך – רחמנות גדולה עליהם. לכן, מבלי הבט על כל העניינים הצדדיים – יש לעסוק בכך וללמוד מכל שאר המקומות שבהם יארגנו זאת: אוסטרליה, מונטריאול, לונדון, פאריז, מיניאפוליעס, שיקגו – ממילא יש לעסוק בכך עד לאופן שייצא מזה קידוש שם שמים ברבים״.

באחת התשובות ששיגר הרבי לאחד ממקורבי בית רבי שהתחנן לפניו שיואיל להשתתף בכל-זאת (פורסמה ב׳היכל מנחם׳ כרך א׳ עמ׳ קמג) נאמר: **״אני אמרתי לפי תומי – שמתעסקים בכל הנ״ל מפני שזהו הילולא דרשב״י, ושאמירת ברכות דכמה וכמה מבני ישראל בוקעת רקיעים, וכשיבארו להם [לילדים] עניין דרשב״י ורבי עקיבא וכו׳ יגרמו נחת רוח לרבי עקיבא ורשב״י וכו׳ – וגם זה די והותר, וכמו שעושים אנ״ש שי׳ בארץ-הקודש ת״ו ובכמה וכמה**

מקומות בחוץ-לארץ... חס ושלום וחס וחלילה שעל ידי וועלן ליידען אזוי פיהלע טויזענטער קינדער [יסבלו אלפים כה רבים של ילדים] כי תקוותי חזקה שיימצאו כאלו שיעשו כהנ"ל בזכרם רבי עקיבא ורשב"י (ואשרי חלקם בזה ובבא). ודווקא עשייה כזו תצליח, ודי למבין, וחבל על הזמן דהשקלא-וטריא בהנ"ל. באם הילדים-ות שי' יברכו וכו' וישמיעום דברי התעוררות הרי זה נחת-רוח שלי אמיתי".

על ה'פאראד' בפועל נאמר בידיעה בידיעה שהתפרסמה במדור "בכרם חב"ד" ב"בטאון חב"ד" מתמוז תשל"ג (גיליון 41 עמ' 46): "המפגן המרכזי היה בברוקלין, ניו- יורק, שם התאספו כ-12 אלף ילדים כן ירבו מבתי-ספר שונים בעיר ויצאו בסך במסגרת תהלוכה רבת ממדים לעבר המרכז העולמי של ליובאוויטש" ("770 איסטערן פארקווי") הוא בית מדרשו של כ"ק אדמו"ר שליט"א".

"התהלוכה עברה בסדר מופתי, בהנהגת מדריכיהם מחסידי חב"ד, והשאירה רושם עצום על רבבות הצופים מעברי המסלול. התלמידים נשאו כרזות למען חיזוק היהדות בין מבוגרים ונוער".

ביומני הבחורים ב-770 באותה תקופה אין תיאור מפורט על התהלוכה עצמה, אלא על כך שהרבי הגיע מביתו (בו שהה במשך כל היום!) ל-'770' רק אחרי שהילדים כבר לא היו במקום. מכיון שהרבי לא השתתף בתהלוכה, ותלמידי התמימים והמארגנים רצו לכה"פ שהרבי יראה את המוצגים – החליטו להעמידם על הרחוב ליד 770, ע"מ שכשהרבי יבוא מביתו יראה את המוצגים. אך לפועל, כשהרבי הגיע לבית חיינו, לא הביט כלל על כל ההמולה, אלא הלך במהירות לחדרו הק'. הרמ"א זליגסון מזכיר, שהרבי אפילו הסתיר באמצעות המעטפה שבידיו את עיניו הק' מלראות את המוצגים. באותו ערב לא התוועד הרבי.

"אחר-כך נודע שביום חמישי הקודם נכנס הרב חודוקוב לרבי וכשיצא משם זלגו דמעות מעיניו. אין ידוע למה. היו ששיערו כי הרבי דיבר בנושא זה" – נכתב באחד היומנים.

לאחר זמן, נתברר – מפה לאוזן – כי (עיקר) הטעם לאי-השתתפותו של הרבי, היה מאורע של היפך אהבת-ישראל שאירע בשכונה.

על הדו"ח המפורט מהנעשה והנשמע בתהלוכה, ענה הרבי: **"ת"ח ת"ח על הבשו"ט הנ"ל ועל גודל הנח"ר שעי"ז והעיקר על גודל ענייני שמחה הנ"ל ביום שמחתו של רשב"י ויה"ר שיומשכו בכל השנה כולה ואשרי חלקו של כאו"א שליט"א שעסקו בכ"ז"**.

א' התמימים כתב ביומנו (לאחר שמעתיק נוסח תשובת הרבי): "וכשנודע תוכנו זה התמלא ליבנו אורה ושמחה. ביום שבת-קודש פרשת בחוקותי, ל"ט לספירה, בהתוועדות, הסביר הרבי את תוכן הצעטיל [המענה שצוטט לעיל] בהרחבה, וצריכים ללמוד בהתמדה ושקידה. הרבי חזר על לשון הצעטיל כמה פעמים ואף שימח את הקהל. פעם עמד מלא קומתו ומחא כפיו הק' ו-'770' צהלה ושמחה"!

תשל"ו

באותה שנה לא חל ל"ג בעומר ביום ראשון ולא היתה כל סיבה לארגן "פאראד". אלא שבאותה שנה יצא כ"ק אדמו"ר בקריאה כי שנת תשל"ו תהיה "שנת החינוך". עד מהרה החליטו חסידים כי הפתיחה המתאימה ביותר ל"שנת חינוך", יהיה "פאראד"...

כשכתבו לרבי את ההצעה לקיים 'פאראד' למרות שלא היה זה ביום ראשון, ענה הרבי: אם אפשר להשיג מספר גדול של ילדים כדאי.

רשמית לא הודיע הרבי על השתתפותו, אך היו שניחשו שכך יהיה, בפרט עם הדלפת הידיעה לפיה ביקש הרבי שיכינו קשר טלפוני עם מירון. בימים הסמוכים לל"ג בעומר, היה נראה שמפאת מזג האויר הסוער לא יוכל הפאראד להתקיים. הרב י"י העכט הכניס אל הרבי בקשת ברכה לקיום התכנית, ולהפתעתו הרבי ענה שהוא מקווה להשתתף בפאראד! אין צורך לציין מה פעלה ידיעה זו בקרב התמימים ואנ"ש...

כשצא"ח (בניו-יורק) שיגרו דו"ח מההכנות, כתב הרבי: **"נת' ות"ח ת"ח, ודבר בעתו בסמיכות לל"ג בעומר הילולא דרשב"י, כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד העולם. אזכיר עה"צ. ויה"ר שהמדובר יבוא לידי פועל שהמעשה הוא התכלית"**.

לכבוד הפאראד תלו את ששת הפסוקים הראשונים לילדי ישראל – עליהם הכריז הרבי כשבועיים קודם לכן, בהתוועדות שבת ר"ח אייר – בשלטי ענק על הבנינים הסמוכים ל-770.

בבוקר ל"ג בעומר מלאו השמים עבים קודרים, גשם עז ירד בכל ניו יורק, והיה חשש גדול שהגשם ישבש את מהלך הפאראד. על אף מזג האויר, התחילה התכנית ב'ברכת כהנים' רבתי, ולאחריה יצא הרבי אל הקהל. באורח פלא לא ירד גשם כלל במשך כל הפאראד.

ל"ג בעומר תשל"ו

מראה הבנין, כמה ימים אחרי ל״ג בעומר תשל״ו – לאחר הוספת ששת הפסוקים הנוספים.

בשנה זו עצר הרבי לראשונה בדברו מפעם לפעם, כדי לאפשר להרב העכט לתרגם את השיחה לאנגלית (עד אז הוא היה מתרגם רק בסוף השיחה כולה). בהמשך נודע הפלא, שבדיוק בהפסקות אלו נותק הקשר ששידר את השיחה לאה״ק, ועד שהרב העכט סיים לתרגם, הצליחו לחדש את הקשר.

בשיחה הוסיף הרבי שישה פסוקים על הפסוקים שקבע בר״ח אייר, ובהוראת הרבי צירפו אחר ל״ג בעומר את הפסוקים האלו לפסוקים שכבר נתלו על הבנינים הסמוכים.

אחר השיחה עברו לפני הרבי הילדים והמוצגים, ומספרם הרב גרם נח״ר מרובה לרבי. מאז מכריזים את י״ב הפסוקים בכל פאראד ובכל ׳ראלי׳ – כינוס ילדים – ברחבי העולם.

בשעה שעברה אחת התצוגות, שהראתה כיצד עוסקים התורה כל היום, מהבוקר עד הערב, מקימה ועד שכיבה, אמר הרבי להרב העכט שהוא רואה מיטות אבל לא כריות...

בסיום הפאראד, בשעה 1:40 לערך, שרו ניגון הקפות להרלוי״צ זצ״ל, והרבי הראה להרב משה העכט ע״ה לרקוד והתחיל הרב הנ״ל לרקוד עם אחד, ואחר-כך הצטרפו אליו עוד. ולאחרי זה הרבי הכריז ״לשנה הבאה בירושלים!״ (ניתן לשמוע את זה באחד הטייפ׳ס של ניגוני התוועדויות).

כמו בכל ל״ג בעומר, בדרכו של הרבי לאוהל הק׳, עבר בתוך הפארק המיוחד בו הילדים שיחקו, אבל היה זה כבר מאוחר בשעה שהילדים כבר נסעו חזרה לביתם.

קהל אנ״ש והתמימים חשבו שהרבי יחזרו מהאהל מוקדם מפני ספירת העומר ויהיה התוועדות, אך לפועל הרבי חזר בשעה הרגילה, ולא התקיימה התוועדות.

מענה הרבי אודות הפאראד היה: **״נת׳ ות״ח ת״ח. ויהי רצון שהמדובר יהי׳ לפועל שהמעשה הוא התכלית״**.

תש״מ

בחודש ניסן יצא הרבי בכיוון חדש של פעילות, שכותרתה – ״והשיב לב אבות על (ידי) בנים״. הרבי קרא להפעיל את הילדים בהשפעה על הוריהם בנוגע להכנות לחג-הפסח וכך הלאה. כתוצאה מכך נוצרה התעוררות גדולה ונתקיימה פעילות רבה עם הילדים.

שבועות ספורים לפני ל״ג בעומר, הפך הרבי את המפגן האדיר של קידוש ה׳ ביום ל״ג בעומר, לאירוע בינלאומי. בכל

פינות העולם, בהקף חסר תקדים אפילו בפעילות החב"דית, התקיימו מאות תהלוכות ומפגנים בל"ג בעומר של אותה שנה.

למעלה ממיליון ילדים הקיפו אז את העולם בקריאה האחידה של: "שמע ישראל". היה זה בעצם זינוק גדול לשלב חדש של הפעילות החב"דית האדירה בקרב הילדים היהודים בכל העולם.

ביום שני בכ"ח ניסן כותב הרבי [כנראה להרה"ח הרב יעקב-יהודה הכט ע"ה] בקשר ל'פאראד': **"עפ"י טבע יש חשש שתהיה התחרות בשנה זו – וקל להבין. באם אעפ"כ – מצדו סבר וקיבל במרץ המתאים לזה – נכון הנ"ל במאוד מאוד ולכן יהיה בהצלחה וכו' וזכות הרשב"י ודאי היא גדולה במאוד מאוד, אעה"צ"**. [הכונה ב"התחרות", היא לצעדה שקימו הציונים ביום ל"ג בעומר בקשר עם המדינה].

יום ראשון ד' באייר תש"מ. הרבי שיגר 120 דולר עבור אירגון 120 תהלוכות בארצות-הברית. 30 דולר שוגרו לכל מדינה שבה ייערכו 30 תהלוכות. בדרום-אמריקה כולה ייערכו גם כן 30 תהלוכות. הרבי הוסיף: **"אלה שלא יארגנו תהלוכות – ישתדלו לקיים לכל הפחות מסיבות, באם לא – יחזירו את הכסף בחזרה"**. נוסף על כך שיגר 300 דולר למארגני התהלוכה המרכזית [בניו- יורק].

יום שלישי י"ג באייר. כשהרבי יצא לביתו פגש ברב י"י העכט עומד. הרבי פנה אליו ושאלו בחיוך: **"מדוע אינך רץ?"**, כשכוונתו הק' ברורה – בקשר להכנות לתהלוכה.

יום רביעי י"ד באייר. הרבי משגר לרב העכט פתקא בקשר להכנות לתהלוכה: **"להזהיר גדולה (בדיעה) בהבנת העניין כדרוש על הקטנים בהנ"ל – וא"כ**

ל"ג בעומר תש"מ

ה״ז אחריות גדולה. וק״ל. הפ״נ נת׳ ויבש״ט״.

בלילה, בעת ההתוועדות של פסח שני דיבר הרבי על שמחת רשב״י ביום ל״ג בעומר ו״מנהג ישראל שמקשרים זאת בילדים״ והזכיר את מופתי אדמו״ר האמצעי בנוגע לילדים ביום זה (׳היום-יום׳ – ח״י באייר). ממשיך לדון בהרחבה על הקשר של ילדי ישראל והגאולה (״אלו הילדים״).

יום שישי ערב שבת-קודש פרשת אמור. היום ביקש הרבי שיצלצלו [מה׳מזכירות׳] לשיקגו לברר איך מתנהלות שם ההכנות לקראת התהלוכה. הם דיווחו כי הם מתכוננים לקיים תחרות התרשמויות ממשתתפי התהלוכות ובכוונתם לפרסם אחר-כך ספר מלווה בתמונות התהלוכות, הילדים ופרי-עטם.

בינתיים נודע כי בארצות-הברית עצמה יתקיימו 141 תהלוכות. והרבי שיגר עוד 60 דולר (מרשימת הרמ״א זליגסון).

שבת קודש פרשת אמור תש״מ ערב ל״ג בעומר. את ההתוועדות שהוקדשה כמעט כליל לענייני של רשב״י חותם הרבי בדברים הבאים (׳שיחות קודש׳ תש״מ כרך ב׳ עמ׳ 921): ״**שכל אחד יעלה רעיונות, הצעות וסברות – והעיקר (בנוגע לתהלוכות) שיקויים ״מיניה ומיניה יתקלס עילאה״ – שיהיה קידוש-ה׳, קידוש עם-ישראל וקידוש התורה, וילכו עם הילדים לקבל פני משיח צדקנו ורשב״י בתוכם ובראשם**״.

והוסיף (שם עמ׳ 903): ״**כ״ק מו״ח אדמו״ר מסר נפשו וחינך כל אחד שבד׳ אמותיו יעסקו בפועל ממש, לא יחפשו כבוד וכו׳ . . אלה שפעלו עד עתה בפועל ממש עם ילדים, ובפרט בפעולות להשתתפותם של בנים ובנות בתהלוכה לכבוד שמחת רשב״י – יוסיפו בכך שהדבר יתנהל ביתר הצלחה**״.

הרבי ביקש עוד שבמשך התהלוכה ידאגו לקיים את שלושת הקווים שעליהם העולם עומד עם הילדים, וכן ישתדלו לעמוד בקשר עם הילדים גם אחרי התהלוכה. הציע לפרסם ספר תמונות, התרשמויות וסיפורים בשפות: לשון הקודש, אנגלית, רוסית ופרסית וכן בכל השפות שאותן דוברים ילדי ישראל. הרבי אף הזכיר כי על הציבור כולו לסייע גם בצד הכספי.

וכך מתואר ה׳פאראד׳ ביומנו של א׳ התמימים:

במוצאי-שבת יצא אד״ש לתפילת מעריב מוקדם מהרגיל, והיו ש׳פירשו׳ זאת כדי ׳לעזור׳ להשלים את ההכנות האחרונות ל׳פאראד׳ שיתקיים כאן מחר, יום ראשון ל״ג בעומר...

ליל שימורים היה זה לרבים מהת׳ ואנ״ש. כל הלילה עבדו במרץ והשלימו את ההכנות האחרונות. כל הפרטים הקטני-קטנים היו חייבים להיות מושלמים כליל לקראת ״שעת האפס״ כדי שיהיה ה׳פאראד׳ לשם לתהלה ולתפארת לנחת-רוח כ״ק אד״ש.

כל המוצגים הועלו על ״רכב הברזל״ – הטרוקים [המשאיות], ואלה החלו להיראות על-פני רחוב איסטערן פארקווי שנסגר מהבוקר לתנועה על-ידי מאות שוטרים. לשם ה׳פאראד׳ נסגרו הרחובות: איסטערן פארקווי (מאולבני עוניו עד ניו-יורק עווניו), קינגסטון

עוועניו (עד עמפייר) ורחוב עמפייר עד לפארק בלעפערטס עוועניו.

תוצאות הפעולות באירגון הילדים החלו לתת את אותותיהם. עשרות אוטובוסים בזה אחר זה החלו מגיעים מכל פינות העיר ופולטים מתוכם אלפי ילדים על הוריהם.

הפעם היה מספר גדול ביותר של ילדים והורים ב'פאראד' הגדול – קרוב ל-20.000 (בלי גוזמא) ילדים והורים הצטופפו מול בנין 770 אשר קושט כולו בשלטי ענק ססגוניים בעברית ובאנגלית: "ואנחנו עמך וצאן תהלתך", "והשיב לב אבות על (ידי) בנים", "ל"ג בעומר – שנת השלושים לכ"ק אדמו"ר שליט"א", י"ב הפסוקים ועוד.

על המדרכה בכניסה ל-770 ועל המדרגות המוליכות לרחוב בנו לאד"ש בימה בגובה שני מטר שחסמה את הכניסה ל-770. הבימה קושטה בציפוי משי בצבע ארגמן (מלכות'דיק...), עליו תלויים "כתר שנת השלושים" סמל ה'פאראד' וסמל מסיבת שבת.

על הבימה הוצב הסטנענדר של אד"ש, ושטיח אדום נפרש מפתח 770 עד הבימה. אך לפועל כ"ק אדמו"ר לא צעד על השטיח אלא לצידו, כן בכניסתו וכן ביציאתו. ויהי לפלא.

בשעה 11:20 יצא כ"ק אדמו"ר אל הקהל. אד"ש יצא לקול צלילי התזמורת שניגנה "אני מאמין" כשהוא לבוש סירטוק משי וחגור בגרטל.

כ"ק אד"ש אמר ב' שיחות שתורגמו לאנגלית ע"י ר' י"י העכט וכן - להפתעת כולם - שיחה אחת ברוסית, להלן נקודות קצרות מאוד מהמדובר:

- הדגשת האחדות בין המשתתפים בכלל ובעם ישראל בפרט. ענין "והשיב לב אבות על (ידי) בנים" ע"ד גאולת מצרים ש"הם הכירוהו תחילה".

- מאמר רשב"י "בכ"מ שגלו שכינה עמהן" וההוראה – לקיים תומ"צ גם

בזמן הגלות ולא להתפעל מההפרעות, והדגשה נוספת ע"פ מארז"ל "ושכנתי בתוכם" – בתוך כאו"א.

- ספה"ע מלמדת על יוקר הזמן והצורך למלאות כל יום בתוכן דמצוות ובזריזות.

- (ברוסית:) יש להכריז בגלוי שגם לפי חוקי המדינה ההיא מותר ללמוד ולקיים תומ"צ. הרבי ביאר כי הוא מדבר בשפה זו ע"מ שגם אלו הנמצאים מאחורי מסך הברזל יוכלו לשמוע את הדברים.

בסיום השיחה ברוסית שאל כ"ק אד"ש אם יש מי שיתרגם ויאמר תוכן קצר מהשיחה, וכשענו בשלילה עשה כ"ק אד"ש בידו תנועה של ביטול.

בסיום השיחות דיבר כ"ק אד"ש ע"ד המאורעות בחברון ואמר שזו תוצאת מדיניות הויתורים של הממשלה, והביע תקוה שהמאורע יניע את העומדים בראש "לשנות כיוון" ולעמוד בתוקף שע"פ תורה כו'.

בשעה 12:50 החלה לצעוד התהלוכה. ילדי מקהלת ר' אלי ליפסקער צעדו ראשונים, בתלבושת אחידה ובסדר מופתי והרשימו את כל הנוכחים "בתופים ובמחולות".

אחריהם צעדו אנשי הצבא האמריקאי בסדר מופתי ובהציגם את כלי-הנשק למיניהם, לקול תשואת הילדים.

אחריהם הגיעו הפלטפורמות בהם הושקעו שבועות רבים של עבודה מאומצת ימים ולילות; קברו של רבי שמעון בן יוחאי ממירון הוצג בגודל המקורי על כל הנלוה אליו; המצבה העגלגלה עליה נכתב "פ"נ התנא האלקי..."; ולצידה אנשים אומרים תהילים ולומדים; ילד שהובא ל"חאלקה" ולידו מספריים מוכנים לגזוז את שערותיו; איש צבא במדי צה"ל עומד למעלה בעמדת-שמירה ועוד. הגדילה לעשות "עיזה פזיזה" (טבעית), שנקנתה במיוחד לכבוד המאורע ולידה שוחט עם "חלף" כמנהג משפחות הספרדים במירון...

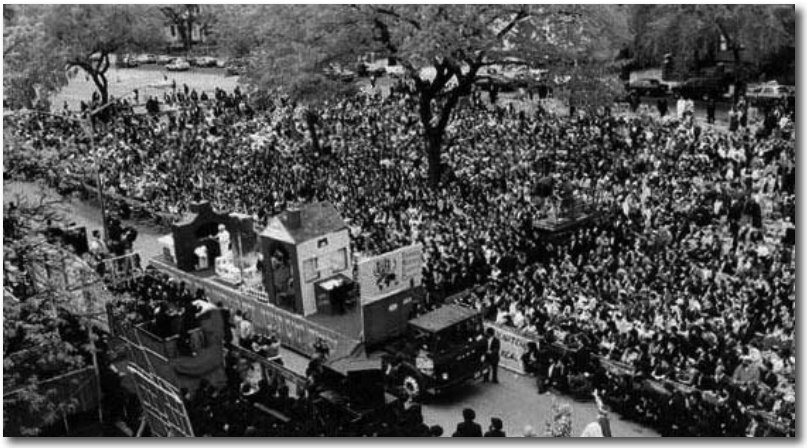

מוצג זה – מעשה ידי ה'קבוצה' מארץ הקודש – זכה במקום הראשון ומשתתפיו זכו בכל כרכי ה'לקוטי-שיחות'.

- מוצג נוסף הציג את היהודים היוצאים "מאחורי מסך הברזל" – בית-סוהר, עם הסורגים השחורים וכל הפרטים הנלוים, וממנו "מטוס" קטן תלוי באויר המוליך אל החרות – אל הצד השני של ה'מוצג' בו מוצג בנין 770, בו יושבים יהודים והוגים בתורה...

- מטוס כחול-לבן (של "אל-על") הוצג על 'מוצג' אחר ובאמצעו עומד יהודי ומניח תפילין לזולתו...

- חג הפסח על כל פרטיו הוצג ב'מוצג' נוסף. לא חסרו אפילו חתיכות הבצק הנילושות במערוך בידי ילדים, מרודדות ומוכנות לתנור, ומצד שני – ליל הסדר והילד שואל "מה נשתנה"...

- שלמות העם, שלמות התורה ושלמות הארץ, היו על 'מוצג' נוסף: באותיות ענק נכתב לשון השולחן-ערוך בהלכות שבת סימן שכ"ט, וכן נראה חייל השומר על גבולות הארץ, ובשלימות העם – שלט ססגוני המכריז כי "יהודי הוא מי שנולד לאם יהודיה או שנתגייר כהלכה".

- כדי להמחיש ש"אמריקה איז נישט אנדערש", הוצג ב'מוצג' אחר מגרש כדורגל 'נוסח אמריקה' ולידו שולחן שבת וקיום המצוות – ילדות קטנות עמדו ופרסו את כפיהן למול נרות השבת...

- "וגר זאב עם כבש" – דגמים, בגודל טבעי, של זאב וכבש, נמר וגדי, "ונער קטן נוהג בם".

עוד פלטפורמות נשאו על גביהן 'ספרי-קודש' ענקיים, 'תפילין' ענקיות, קופת-צדקה ענקית ושאר ה'מבצעים'...

- סך הכל 26 פלטפורמות עברו בזה אחר זה לפני כ"ק אד"ש, אשר סקר אותם, הצדיע, נופף בידו ומחא כפיו לסירוגין.

כאשר עברה הפלטפורמה בה הייתה הקופת-צדקה לפני כ"ק אד"ש, רמז ב' פעמים בידו הק' (שישימו בתוכה). הגישו הקופה לכ"ק אד"ש, וזרק לתוכה צדקה...

אחרונים אחרונים חביבים צעדו הילדים והילדות "כבני מרון" לפני הרועה, המצביא – אשר נופף להם בידו ומחא כפיו לסירוגין.

הילדים צעדו על-פני הרחובות: קינגסטון, עמפייר וטרוי, עד לפארק, שם ציפתה להם תוכנית אומנותית מגוונת והגרלת הפרסים של מבצע "חג הפסח – חג הילד". מסלול המצעד קושט בשרשראות דגלים צבעוניים לרוחב הרחובות.

עם סיום צעדת הילדים והילדות הציע הרב העכט לאנ"ש והתמימים לצעוד אף הם, ואד"ש החל למחוא כפיו בחוזק לקול שירת "על הסלע הד'" כאשר כל הקהל רוקד על מקומו, כמנהג 770...

חויית ה'פאראד' של ל"ג בעומר ה'תש"מ, השאירה רשמים עמוקים מאוד כרצון כ"ק אדמו"ר. "והשיב לב אבות – על-ידי בנים".

אחרי סיום התהלוכה המוצלחת, שאל הרב י"י העכט את הרבי אם הרבי היה מרוצה, והרבי השיב בחיוב. הרב העכט התבטא "הושקעו כוחות בזה". והרבי הגיב: **"דער אויבערשטר האט אויך צוגעהאלפן"** [גם הקב"ה סייע].

בשעה 5:00 לערך יצא כ״ק אד״ש לנסוע לאוהל, וכשפגש את ר׳ י״י העכט שאלו אם נגמר כבר האירוע בפארק (שאליו הלכו הילדים לאחרי התהלוכה), וענה הנ״ל שנגמר והי׳ בהצלחה, ואמר כ״ק אד״ש: שימשיך ההצלחה לכל השנה.

בשעה 8:45 חזר כ״ק אד״ש מהאוהל ונכנס לתפילת מנחה. אחר התפילה הודיע שתתקיים התוועדות קצרה בשעה 9:30.

משנה זו התרחבו הפעולות בל״ג בעומר בכל רחבי העולם, ותהלוכות נערכות לכל ילדי ישראל.

באותו ערב בהתוועדות ביקש הרבי להוסיף בפעולות עם הילדים **״ומי שיוסיף על ג׳ ימים – תבוא עליו ברכה״**.

תשמ״ג

כמה ימים קודם ל״ג בעומר תשמ״ג, מארגן התהלוכות הרב יעקב-יהודה העכט ע״ה, כתב לרבי: ״הימים ממשמשים ובאים ובזמן קצר יהיה ל״ג בעומר, וצריכים לעשות ההכנות על התהלוכה, ושאלתי לכ״ק אדמו״ר שליט״א מי יהיה האחראי? זאת אומרת בתהלוכה האחרונה היה ההפסד ממון לנו על ארבעים אלף דולר וכל אחד השמיט את עצמו מזה, ואפילו הצדיק הנדבן ר׳ . . שהבטיח ליתן שמונה אחוזים (אם אני זוכר כראוי) גם לא נתן אף פרוטה בתירוצים שונים. ולכן אפשר שבפעם זו ניתן הכבוד לצא״ח או לצבאות ה׳ או מי שהוא אחר ואנחנו נעבוד כמו עד עתה, אבל בענייני ממונות יהיו הם האחראים ועל-ידי זה לא יהיה ח״ו לנו הפסדות, ובטוח אני שמוסד שני לא יפסיד מפני שעלי אין רחמנות, אבל על אחרים (יהיה מי שיהיה) רחמנות, ואל תגזול דל כי דל הוא ויהיה מי שירחם עליהם. ואנא לייעצני כ״ק אדמו״ר שליט״א בעצתו הק׳״.

על זה קיבל מענה מהרבי: **״אם כן לא יעשה זה השנה. שייך לעסקני אנ״ש שיחי׳ כבכל שאלה, ישאל רב מורה הוראה מי הם״**.

בינתיים התגייסו לעזרתו של הרב הכט כמה מעסקני אנ״ש. העניינים הכספיים סודרו, ולבסוף הושלמו כל ההכנות בהצלחה. לפני התהלוכה כתב הרב העכט לרבי את המכתב דלהלן:

״אנא לעורר רחמים רבים ממקור הרחמים והחסדים האמיתיים שהתהלוכה ביום הגדול והקדוש – יום השמחה – ל״ג בעומר, הילולא דהתנא הק׳ הרשב״י, יהיה בהצלחה גדולה ומופלגה בכלל ובפרט, ושהכל ילך כשורה, ושיהיה ברוב פאר והדר, וקידוש שם שמים ברבים, ושמזג האויר יהיה טוב ויפה, ויהיה המון רב, אנשים ונשים, וטף, ברוב עם הדרת מלך, ולכתחילה

ל״ג בעומר תשמ״ג

ל"ג בעומר תשמ"ג

אריבער באופן נפלא, ושיביא פעולות טובות ופירות טובות בגו"ר. פ"נ ל"ג דולר, לכ"ק אדמו"ר שליט"א בתוס' דולר אחד".

על כך זכה לקבל מענתו הק': **"אעה"צ להנ"ל. ועוד יותר ולכתחילה אריבער"**.

כשיצא הרבי לפאראד בשעה 11:00 לערך, החל הזמר שהוזמן לתהלוכה לשיר ולזמר משיריו. היה ניכר שהשירה לא גורמת נחת רב לרבי, ובזמן ששרו, עיין הרבי בחוברת שיצאה לכבוד ל"ג בעומר. אחר מספר שירים, כשהרב העכט הכריז שכעת ישיר הזמר שיר נוסף, פנה אליו הרבי ואמר **"לא הגעתי לקונצרט כדי לשמוע ניגונים. אני יכול להיכנס חזרה לחדרי, אין לי זמן. היום הוא ל"ג בעומר ואני צריך לנסוע לאהל"**...

לאחר שנשא הרבי שיחה, הורה להחזן ר' משה טלישבסקי לנגן "שיבנה". אח"כ עברה שיירת המוצגים, כשבראשם צעדו בגאון קבוצת חיילים מוואשינגטון. כשעברו לפני הרבי, הצדיע להם בידו הק'.

סך הכל הרבי שהה על בימתו הק' בתהלוכה, בערך 3 שעות תמימות.

משתתפי התהלוכה צעדו לרח' עמפייר, שם נערכו מתקני השעשועים וכו'. הרבי, בדרכו לאוהל הק', עבר דרך המקום, התבונן בקהל האלפים, ומשם המשיך בנסיעתו לאוהל.

ימים אחדים לאחר ל"ג בעומר יצא פתק מכ"ק אדמו"ר להרב העכט שי', בו כתב הרבי בין השאר: **"ובפרט שאני ראיתי בעיני ההצלחה גם בעמפאייר בולוואַרד"**.

תשד"מ

בפאראד שהתקיים בשנה זו אמר הרבי שיחה שארכה כעשרים דקות, ולאחריה המשיך בשיחה נוספת בה ביאר במשך כחמישים דקות את ההוראה שיש ללמוד מל"ג בעומר. הרב העכט פנה אל הרבי ואמר שתרגום השיחה יקח זמן רב... הרבי ענה לו שיחזור רק על נקודת הסיום – שתוספת הפעולות בתורה ומצוות תזרז את ביאת משיח צדקנו בקרוב ממש, ויוסיף שהמעוניינים יוכלו להשיג את השיחה בכתב.

אח"כ התחילה התהלוכה לצעוד, והמוצגים עברו לפני הרבי. על המשאית האחרונה, עליה נכתב ברוסית "ווי וואנט משיח נאו", הביט הרבי במיוחד והמשיך לעקוב אחריה משך זמן.

לאחר שעברו כל התצוגות, המשיך לעבור קהל רב כשהרבי מחייך לכולם ומנופף בידו לשלום. בסיום נפנה הרבי לחזור לחדרו, שוחח מספר רגעים עם הרב העכט. הרב העכט שאל את הרבי אם הוא מרוצה מהתהלוכה, והרבי השיב: **"זייער"**.

הרב אלימלך ניימן (מעסקני חסידי גור) הציג לפני הרבי את הרב אליהו

ל"ג בעומר תשד"מ

פישר, ראש כולל בגור. הרבי נתן לו שלום בלחיצת יד, ואמר לו: "**תודה על השתתפות תלמידי מוסדותיכם בכינוס ושתהיינה הזדמנויות נוספות לעשות יחד באהבת ישראל ואחדות ישראל . .**".

הרבי בשיחה עם עסקני חסידי גור לאחר התהלוכה. תשד"מ.

לפני צאתו לאהל, הורה הרבי להדפיס ולהפיץ את מאמר אדמו"ר הזקן "להבין ענין ל"ג בעומר" ואת שיחת הרבי הריי"צ אודות ל"ג בעומר, והורה להכין זאת עד תפילת מנחה. קרוב לשעה חמש אחר הצהריים יצא הרבי לאהל, וגם בשנה זו עבר ברכב דרך ה'ירידז' שם התכנסו הילדים שהשתתפו בתהלוכה.

תשמ"ז

בל"ג בעומר שנת תשמ"ז, פתח הרבי בשיחה שנמשכה כשעה. כשעברה לפניו בתהלוכה קבוצה מיהודי רוסיה, התחיל לנגן 'ניעט ניעט' ורמז להגברת השירה. כשעברו ילדי ה'אפשערניש', סימן הרבי בידו תנועה של גזיזת שערות. כשבאמצע התהלוכה הופיע בשמים ע"י מטוס הכיתוב באנגלית "ל"ג בעומר, הצדעה לרבי מליובאוויטש שליט"א", הרים הרבי את ראשו הק' והביט השמימה על האותיות. בסיום התהלוכה הודה הרב העכט לכל העוזרים והמסייעים

להצלחת התהלוכה, ולפתע הוסיף הרבי בדבריו, "ובפרט לילדים, בני אברהם יצחק ויעקב ובנות שרה רבקה רחל ולאה" והתחיל לנגן "כי בשמחה" תוך עידוד חזק, ואחר כך חזר לחדרו הק'.

ביומן פרטי של הרב מיכאל שי' זליגסון משנת תשמ"ז נרשם:

ט"ז באייר עש"ק אמור: כ"ק אדמו"ר שליט"א ענה היום לוועד הפאראד: **"והצלחה למעלה מן המשוער, וביותר מן היותר"**.

יום א' ח"י באייר ל"ג בעומר: בנו הבימה של הרבי עבור התהלוכה על מדרך כדי שלא לילך במדרגות הראשונות ביציאתו מבית-הכנסת. בניגון אני מאמין יצא מחדרו הק' בשעה 11:15 לערך.

אד"ש התחיל לדבר בשעה 11:35, המשך השיחה עד 12:35. בעת התהלוכה כשעברה קבוצה מיהודי רוסיה התחיל לנגן 'ניעט ניעט' ורמז בידיו הק' להגברת השירה. כשעברו הילדים בני השלוש רמז כ"ק אדמו"ר שליט"א שיגזזו השערות שלהם.

כשכתבו ברקיע shlita Rebbe Lubavitcher to salute omer'B Lag (=ל"ג בעומר, הצדעה לרבי מליובאוויטש שליט"א), הרים את ראשו הק' והביט ברקיע.

לפעמים, כשעברו ילדים עם שלטים, הרכין ראשו הק' לראות הכתוב עליהם.

בסיום התהלוכה, סיים הרב יעקב-יהודה העכט שתקוותו שכ"ק אדמו"ר שליט"א מרוצה מזה, וענה אדמו"ר שליט"א: "ובפרט הילדים בני אברהם, יצחק ויעקב, ובנות שרה, רבקה, רחל ולאה", והתחיל לנגן כי בשמחה, ועודד בידיו הק' לחזק השמחה משך זמן ואחר כך נכנס בחזרה לחדרו הק'.

ל"ג בעומר תשמ"ז

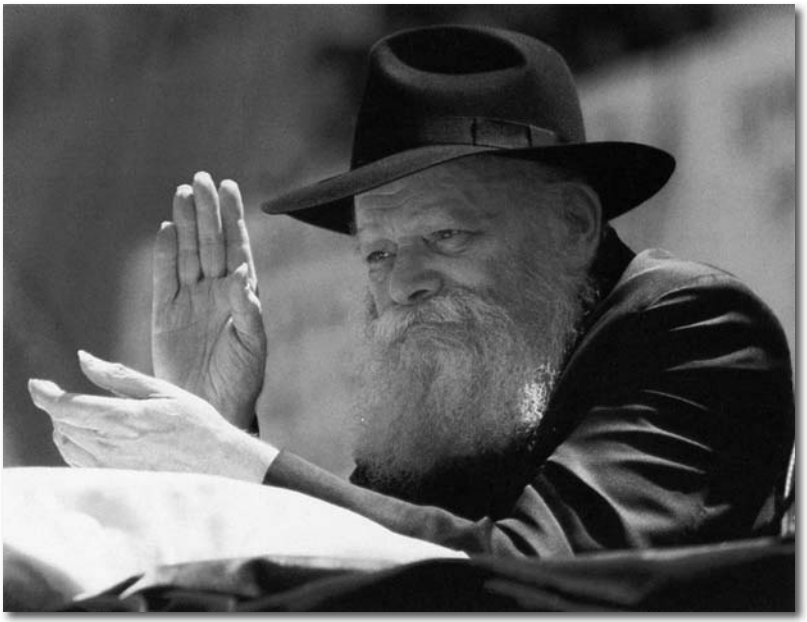

ל"ג בעומר תשמ"ז

אז אמר הרב י.י. העכט שי' לאדמו"ר שליט"א שתקוותו שאדמו"ר שליט"א קיבל נחת רוח מזה, וענה אדמו"ר שליט"א: **"זייער. ומה בהנוגע המרה שחורה שלו?"**, העכט: "אדמו"ר שליט"א הוציאני מזה". אד"ש: **"רוממתי אותך מזה..."**.

לערך בשעה 4:20 בדרכו לאוהל הק' נסע דרך קינגסטון עד קראון ואחר כך עד ברוקלין, עובר דרך עמפאייר עד אולבני, והביט על כל העניינים, הציור היה מחזה מעניין, יד ימינו הק' היה על ברכו, וכעין חיוך קטן על פניו הק'.

אד"ש חזר מהאוהל בשעה 8:42. אחרי מעריב אמר, שהיות שמצד קוצר הזמן לא חילק דולרים בבוקר במילא יחלק עכשיו, והתחיל לחלק לכל אחד ואחד. בחלקו הדולרים לא אמר שום דבר כי אם הביט על כל אחד ואחד.

תשמ"ח

בשנה זו, למרות שלא היה זה ביום ראשון, התקיים פאראד. אך הרבי לא הסכים להשתתף בו. - פרטי הדברים בארוכה, ראה בקובץ זה במדור "ל"ג בעומר תשמ"ח" עמ' 73.

תש"נ

את תיאורי ה'פאראד' בתש"נ, ששודר לכל רחבי תבל, מתאר הת' ש.ה ביומנו מאז:

לשחרית נכנס אד"ש ב-9:35 (מוקדם יותר עקב ה"פאראד").

בשעה 10:00 התקבצו אלפי ילדים – מאורגנים בקבוצות ע"י מדריכים – והתרכזו על "איסטערן פארקווייי". האחראים דיברו בפניהם על חשיבותו של המעמד המיוחד, והכינו אותם לקראת התוכניות שיבואו בהמשך.

לאחר התארגנות של כשעה – פתח הר' יעקב יהודה העכט את המעמד באופן רשמי והכריז בהתרגשות: "ישנו יהודי שמוכר ומוכתר כמנהיג כל עם ישראל ודואג לכל יהודי ובפרט לבטחון הארץ והוא הרבי מליובאוויטש שליט"א... וכעת הוא ייצא לכבד את המעמד". התזמורת החלה לנגן את המנגינה של "אני מאמין", חיכו כ -2 דקות, וב -11:05 יצא כ"ק אד"ש מפתח 770, הלך הליכה ישרה וזקופה ע"ג שטיח אדום, נעמד ליד הסטנדר וסקר את הקהל, למטה הי' שוטר הוא הסתכל על אד"ש, ואד"ש הצדיע לו.

אח"כ אמרו את הי"ב פסוקים ו"יחי אדוננו מורנו ורבינו", במשך אמירת הפס' הביט כ"ק אדמו"ר שליט"א לעבר הילדים שאמרו את הפס'.

מיד אח"כ ניגנו "ווי וואנט משיח נאו", אד"ש החל לעודד תוך כדי שמכה ע"ג הסטנדר ביד שמאל, אח"כ הסתובב לצד ימין למקום ישיבת הרבנים והחל להניף בחוזק ביד ימינו כמ"פ, אח"כ הסתובב לשמאל והניף ביד שמאל כמ"פ, ושוב ביד ימין.

ב-11:17 החל אד"ש בשיחת קודש שארכה 35 דקות. לאחמ"כ תרגם הר' העכט את הדברים לאנגלית, כשבשעת התרגום סוקר כ"ק אד"ש את הקהל כמ"פ, ועיין קצת בחוברת שהייתה לפניו – "תמונות וסקירה על התהלוכות משנים שעברו".

ב-12:06 החל אד"ש בשיחה שניה שארכה 10 דקות.

ב-12:24 החלה התהלוכה לעבור. הראשונים היו נציגי הצבא רכובים ע"ג סוסים – אד"ש מחא להם כפיים. אח"כ המשיכו לעבור כולם לפי סדר מסודר, לרובם התייחס אד"ש בתנועת "שלום" או "הצדיע". באמצע הצדיע כמ"פ באופן שונה מהרגיל, תוך כדי שמרים שני ידיו למעלה באופן מיוחד!

ל"ג בעומר תש"ע

ל"ג בעומר תש"נ

- כשעברו ה"קבוצה" מצפת שהגיעו מאה"ק (כשבראשם ר' אהרן אליעזר צייטלין), החל אד"ש למחוא כפיים בחוזק ובמהירות משך זמן רב (והקהל החל גם למחוא כפיים), אח"כ עבר למחיאות כפיים קצובות.

- כשעברו כל הילדות שנק' ע"ש הרבנית חי' מושקא ע"ה, הי' מבט פניו הק' שונה מהרגיל, ורצינות מסויימת היתה נסוכה עליהם. עברו הרבה מאוד חי' מושקא'ס, כ-200.

- כשהגיעה כל קבוצה של ילדים מתופפים, מתחת למקום עומדו של אד"ש, הסתובבו לכיוון אד"ש – לפי שריקת האחראי – והכריזו לפניו "יחי אדוננו מורנו ורבינו", מחא אד"ש כפיים לפי קצב התיפוף.

- כשעבר ה"טראק" עם הילדים שעושים "תספורת", סימן אד"ש בידו הק' "שיגזרו".

- עברו "טראקים" עם "פלאטפורמות" של: 1) שנת הארבעים – "לב לדעת, עיניים לראות ואוזניים לשמוע" (ע"י מכון חנה). 2) שנת ניסים – המהפכות ברחבי העולם. 3) "ששת ימים תעבוד וביום השביעי" (ע"י ה"קבוצה" 770). 4) ברכות מיוחדות (מוריסטון). 5) מבצעי אד"ש במשך ארבעים שנה לעומת ארבעים שנה במדבר. 6) ג' המצוות לנשים – חנ"ה. 7) הטנק ע"ש הרבנית ע"ה. 8) הטנק הי"א דאה"ק – חדש וגדול. 9) גלגל השנה (ע"י ה"קבוצה" – 770). 10) קופת צדקה סידור וחומש (נוסעים ע"ג גלגלים) (ע"י ה"קבוצה" – 770).

במשך כל התהלוכה ניגנה התזמורת (אד"ש דיבר אודות עניין זה בשיחה).

במהלך הפאראד היה שידור מיוחד ממירון וממוסקבה.

לקראת הסיום בשעה 2:00 החל לרדת גשם (כולם התפלאו ע"כ שלא ירד גשם עד אז, שכן הודיעו ברדיו שירד גשם כל היום) – הגשם הלך וחזק, ושאר המוצגים עברו במהירות. על אד"ש לא ראו שינוי כלל – המשיך לעשות שלום והצדיע כרגיל. התזמורת הפסיקה לנגן, והתמימים החלו לשיר בקול "ופרצת".

חידוש מיוחד ומפליא היה השנה:

בסיום התהלוכה, חילק הרבי (בעומדו לכיוון 770 מרחק כמה צעדים מהסטנדער) לכל המדריכים והמדריכות וה"טנקיסטים" מטבע מיוחד ע"מ לחלקם לקהל. שמצדו האחד צורת 770 עם הכיתוב "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד * שנת ניסים * שנת הארבעים", ומצדו השני – תבליט של מדורה וסביבה הכיתוב "ל"ג בעומר, יום הילולא דרשב"י". חולקו כ-30 חבילות – בכל חבילה הי' פ"ט מטבעות.

הכנת המטבע היתה כרוכה במאמצים עצומים, וחצתה יבשות מרוחקות, כדי להספיק לייצרו לפני ל"ג בעומר (פרטי הדברים מתוארים באריכות בקובץ זה במדור הכתי"ק).

בסיום החלוקה – הגשם המשיך לרדת בחוזק – הסתובב אד"ש לעבר הקהל והחל מנגן בקול רם "הנה מה טוב" תוך עידוד חזק, הסתובב חזרה ונכנס ל-770 ב-2:07.

בגעה"ת עמד הרב משאש מירושלים שהשתתף בפאראד. אד"ש דיבר עמו מעט ויצא ללוותו מפתח מגרש המכונית. אד"ש הסתכל עליו כשהלך, ולפתע החל לנגן "כי בשמחה" – הקהל החל לנגן חזק. הרב משאש הסתובב לעבר אד"ש, ואז הניף אד"ש בידו בחוזק כמ"פ ונכנס חזרה.

ביקשו ברכה מאדמו"ר שליט"א שיפסיק הגשם, אד"ש ענה: "בשורות טובות".

ב-2:27 נסע אד"ש למקוה, המתינו שם הרבה נשים וביקשו ברכות מאדמו"ר שליט"א לילדים, אד"ש בירכם וחילק צדקה.

ב-3:45 הגיע אד"ש במכונית ל"אמפייר" – ל"לונה פארק" – לפנ"ז נסע כ"ק אד"ש דרך "קינגסטון" באיטיות, וראה את התצוגות שהיו ברחובות (לפני מכונית כ"ק אדמו"ר נסעה מכונית משטרתית ולאחריו נסעה מכונית עם חברי המזכירות).

כשהמכונית הגיעה ל"אמפייר", המשיכה ל"לפרץ", פנתה ימינה עד ל"ניו יורק", עלתה שוב ל"אמפייר" ונסעה לכל אורך הכביש מ"ניו יורק" עד "אולבני", אד"ש הסתכל על הילדים וסימן להם ל"שלום" בשני ידיו. ב"אולבני" פנה ימינה, ונסע ל"לפרץ" ומשם נסע ל"אהל". מיד כשעזב אד"ש את ה"לונה פארק" הפסיק הגשם לגמרי.

תשנ"ג

בשנת תשנ"ג חל ל"ג בעומר ביום ראשון, ולכן הכינו פאראד גדול עם מוצגים שהוקדשו כולם לעניני הגאולה העתידה.

הייתה תקווה גדולה שהרבי ייצא לתהלוכה, ובהתאם לזה הכינו במוצאי

הבימה שהוכנה עבור הרבי. ל"ג בעומר תשנ"ג.

שבת כמין מבנה גדול, עטוף בבד אדום יפה מהפתח של 770 ועד למדרכת הרחוב, ובמבנה הוכנה מרפסת עם וילון נפתח המחובר במסדרון לפתח של 770. את המבנה הכינו באופן שאפשר לראות כשיושבים בתוכו את כל המוצגים והילדים.

כעבור דקות ארוכות נודע, לצערם ואכזבתם של כל המשתתפים, שהרבי לא יצא. בלית ברירה נתנו המארגנים אור ירוק לקיום ההצדעה, וכך בשעה 11:20 לערך החלה הצעדה.

בפועל התברר שליל ל"ג בעומר הרבי נשאל באם ייצא לפאראד והרבי לא ענה. ובעת ה'פאראד' שאלו באם יצא בשביל הילדים ל'פאראד', והשיב בשלילה כו"כ פעמים.

מהמשב"ק הרב משה שי' קליין, שמענו פרט חשוב ולא ידוע, שבזמן הפאראד הרבי שהה בקומה השלישית של 770 וישב זמן קצר ליד החלון והביט בעיניו הק' לעבר הפאראד למטה.

מספר הרב שמואל שי' קפלן – שליח הרבי למרילנד.

היו שנים שזכיתי לתרגם סימולטנית את דברי הרבי בהתוועדויות. מחמת הקושי לכוון לכוונת הרבי בדבריו הק', פעמים רבות טעיתי בהבנת הדברים וכו'.

דיברתי על כך עם ר' י.י. העכט ע"ה (שהי' מתרגם בכינוסי ילדים) על כך ואמר שגם הוא – למרות שהוא מתרגם לאחר סיום השיחה – מתקשה ולפעמים טועה בהבנת ותרגום הדברים.

הצעתי לו שיכניס פתק לרבי בבקשה שהרבי יאמר לו קודם השיחה ראשי-פרקים על מה יסובו הדברים. וכך עשה. הרבי ענה לו בזה"ל: **"עד עת הדיבור איני יודע תוכן-הדברים, לבד מרשב"י והמערה"** (להעיר – מוסיף הר' קפלן – שלפועל, באותה שיחה לא הזכיר הרבי ע"ד רשב"י והמערה. וזהו פלא).

ל"ג בעומר לאורך השנים

סקירה מיוחדת, המקיפה בפרוטרוט את הנעשה
והנשמע במחיצת אבינו רוענו כ"ק אדמו"ר,
בל"ג בעומר במשך השנים.

אין אתנו יודע עד מה; בשונה ממועדים וחגים אחרים, בהם הי' סדר קבוע בהנהגת כ"ק אדמו"ר, והי' ניתן לשער את העתיד לבוא, הנה הנהגתו הק' ביום ל"ג בעומר לא הייתה ידועה מראש; היו שנים בהם נערכה התוועדות קודש, והיו שנים בהם אמר הרבי שיחות בלבד. כן היו שנים בהם חילק כ"ק אדמו"ר מטבעות ודולרים. אך היו גם שנים בהם לא אירע שום ענין יוצא דופן בגלוי. אך ברור הדבר שיום זה היה אצל הרבי יום סגולה מיוחד, בו נהג לנסוע כמעט מידי שנה בשנה לאוהל כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע.

בשנים בהם התקיימה התוועדות בל"ג בעומר, נערכה ההתוועדות בין מנחה למעריב. אירע וביקשו מהרבי להתוועד אחרי מעריב, והרבי אמר שהיום כבר יום ל"ד לעומר. אך יחד עם זאת הייתה שנה אחת – תש"מ – בה התוועד הרבי לאחר מעריב.

ההתוועדויות של יום ל"ג בעומר היו פתאומיות, ולרוב לא היו יודעים על קיומם עד לזמן קצר לפני ההתוועדות. וכפי שהרבי עצמו אמר בשנת תש"מ בבוקר יום ל"ג בעומר להרי"י העכט, שעדיין איננו יודע אם תתקיים באותו יום התוועדות או לא.

בסביבות ל"ג בעומר הורה הרבי פעמים רבות לנגן את הניגון 'הנה מה טוב', וכן ניגנו כמה פעמים את הפיוט 'בר יוחאי'.

בשבועות הסמוכים לל"ג בעומר, עורר הרבי במכתביו על ההכנות ל"יום חשוב ביותר זה, יום ל"ג בעומר". במספר שנים שלח הרבי מכתבים כלליים לכבוד ל"ג בעומר לכל בני ובנות ישראל בכל מקום שהם. והיה אף פעם אחת – שנת תשמ"ז – בה שלח הרבי מכתב פרטי אל כל ילדי ישראל, בו עורר על אהבת ישראל בקיום תהלוכות. למכתב זה צירף הרבי מכתב להורי הילדים, ובו ביקש מההורים שישתדלו לסייע לילדיהם לקיים את שביקש במכתבו אליהם. למקומות בהם נערכה תהלוכה, שלח הרבי מברק עבור הילדים המשתתפים בה.

בימי ל"ג בעומר עצמם היו – בעיקר – רבות מנשי ישראל באות לבקש את ברכתו של הרבי לזחו"ק ביום המסוגל, בשנים שלא היו חלוקות דולרים בימי ל"ג בעומר הם היו נעמדות ליד המקווה, ובכניסתו וצאתו של הרבי למקווה הם היו מתברכות מהרבי, וראו בזה מופתים גלויים ממש, ומשנה לשנה היו מתרבות העומדות ליד המקווה. ובשנים שבהם היו חלוקות היו מגיעות לבקש מהרבי את ברכתו בעת החלוקה.

בסקירה שלפנינו נעשה נסיון להקיף באופן מפורט את האירועים וההנהגות המיוחדות שהיו בימי ל"ג בעומר אצל כ"ק אדמו"ר. הסקירה נערכה ע"י חברי המערכת על פי יומנים ומכתבים, ומתוך מקורות רבים, ואחריות הדברים היא על כותבי היומנים בלבד.

תרצ"ב

תנאים בריגה

ביום ל"ג בעומר של שנת תרצ"ב התקיימה מסיבת ה'תנאים' של מרת שיינא הי"ד ביתו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ עם בעלה הרב מנחם מענדל הורנשטיין הי"ד. הרבי נסע אז במיוחד לריגא, כפי שסיפר בהתוועדות ל"ג בעומר תש"י ותשל"ה. אדמו"ר מוהריי"צ התוועד באותו היום, והרבי רשם ברשימת יומנו מהנאמר, (נדפס ברשימת היומן). בין הדברים שהרבי כתב ששמע ממו"ח אדמו"ר הוא ש"הצמח צדק וכן מהרשנ"ע – אמרו דא"ח בל"ג בעומר. אדמו"ר נ"ע – פעמים כך ופעמים כך, אבל בלא סעודה".

תש"ז

שתי התוועדויות מיוחדות בפאריז

השנה הראשונה בה ידוע לנו שהרבי התוועד בל"ג בעומר, היא שנת ה'תש"ז, בעת ביקורו בפאריז. הרבי שהה אז זמן מה עם אמו הרבנית נ"ע בפאריז, ע"מ לסדר את הדרוש להבאתה לחופי ארה"ב. באותו הזמן היה הרבי מתפלל ומתוועד מפעם לפעם יחד עם אנ"ש שהתגוררו אז בפאריז, כמו כן היה הרבי מוסר לפעמים שיעורים באי מבתי הכנסת המקומיים בפלעציל (הרובע היהודי), א' הפעמים שהרבי התוועד היה ל"ג בעומר ; הרבי התוועד באותו היום פעמיים, פעם אחת לאנשי הבית כנסת בפלעציל (שלא היו מאנ"ש), ופעם השניה בבית המלון לאנ"ש ועל כך מסופר בספר ימי מלך (עמ' 999) ובהקדים :

בא' מימי ספירת העומר התפלל הרבי בבית הכנסת תפילת המנחה, לאחר התפילה בקשו מהרבי שימסור שיעור, והרבי נענה בחיוב ועמד ליד עמוד התפילה ודיבר אודות הלכות תפילין שלמדו בביה"כ משך שעה ומחצה. הקהל התרגש מהסבריו של הרבי בכל חלקי הפרד"ס, ולאחר השיעור לא הרפו הימנו, ובקשוהו שיתוועד. הרבי השיב בנחת "היום אין זה זמן מתאים, הרי מצויים אנו בימי ספירת העומר". הם ניסו והפצירו שוב ושוב אך הרבי סירב, אך הוסיף שבלי נדר תתקיים התוועדות בל"ג בעומר.

הרבי מתוועד בפאריז. תש״ז

ואכן בל״ג בעומר התקבץ קהל רב בבית הכנסת שהיה מלא מפה לפה, בראש השולחן ישב הרבי כשלידו כמה רבנים ובני אדמורי״ם, וכל הנוכחים ישבו פעורי פה לשמע הדברים שהרבי השמיע. הרבי דיבר בשקט אך בתוקף עצמי והכל הסתכלו בפניו.

באחת השיחות התאונן הרבי על מצבו של חותנו, הרבי אמר בבכיות עצומות שאדה״ז התגורר בליאזנא. אדמו״ר האמצעי בליובאוויטש וכו׳, ולכן האדמורי״ם היו חסידים בעלי עבודה, הבנה ועמקות בחסידות, ואילו הרבי הריי״ץ יצא והתנתק מענייניו שהם יחודא עילאה ויחודא תתאה, ומלמד בארצות הברית א״ב (וראה שיחת ל״ג בעומר תש״י – גם אז דיבר הרבי על ענין זה).

למותר לציין שההתוועדות הותירה רושם עז על כל המשתתפים.

[מהרב עזריאל שי׳ חייקין – ששה אז בפאריז – שמענו בנוסח אחר:

מבית הכנסת בפלעציל סוכם עם כ״ק אדמו״ר שימסור שיעור בבית הכנסת בשבת פרשת אחרי – קדושים ו׳ אייר, הרבי שאל מה לומדים בבית הכנסת והם ענו שלומדים הלכות תפילין. הלכנו וליוונו את הרבי לבית הכנסת, בבית הכנסת הרבי נעמד ומסר שיעור בהלכות תפילין. לאחר מנחה התיישבו הקהל על יד שולחנות ערוכים והרבי דיבר על המשנה בפרקי אבות שנלמד באותה השבת – רבי אומר].

פרטים נוספים על אותה התוועדות סיפר הרב זלמן סודקביץ בזיכרונותיו (הזכרונות עברו עריכה קלה על ידינו):

בשבת שלפני ל״ג בעומר היה קידוש בבית הכנסת של אנ״ש, ואיזה חסידים אמרו: ׳מ׳דארף זעהן אז רמ״ש זאל קומען פארבריינגען מיט אונז׳ [= צריך להשתדל שהרמ״ש יבא ויתוועד אתנו], והטילו את המשימה הזאת עלי ועל ר׳ שמואל בצלאל אלטהויז שאנחנו נסדר שהרמ״ש יבא אלינו להתוועד.

בבוקר של ל״ג בעומר יצאנו לבית המלון של הרמ״ש ועלינו אליו. הרמ״ש פתח לנו את הדלת. אמרנו לו, שנתבקשנו על ידי הקבוצה שלנו לבקש ממנו שיבא להתוועד אחרי מנחה. אמר לנו הרמ״ש: ׳רק עכשיו יצאו השליחים מבית הכנסת של הפלעציל (שם היה הרבי מתפלל קבוע כשהיה גר בפאריז), ושם יש חברה משניות (שגם הרבי היה חבר בה), והם מארגנים סיום המשניות לכבוד ל״ג בעומר, ואני הבטחתי להם שאבוא לסיום המשניות. הם מתפללים מנחה בשעה שלש. אם תוכלו להסתדר עם שליחי הבית הכנסת, אז אלך להתוועד עם אנ״ש.

כשחזרתי עם הרב אלטהויז לפלעציל לפני השעה שלש, כבר ידענו היכן בית הכנסת של הפלעציל. בית הכנסת היה בקומה שניה, כשרצינו לעלות לבית הכנסת, הנה מהקומה למטה ועד הקומה השניה עמדו יהודים בתור לראות את הרמ״ש. כששאלנו אותם ׳מדוע אתם עומדים בתור?׳ אמרו לנו ׳מה! אתם לא יודעים? הגאון מניו-יורק יערוך עכשיו את סיום המשניות. אי אפשר להכנס, זה מלא! אולי יותר מאוחר תוכלו להיכנס, תעמדו בתור׳!.

ראיתי שזה לא מציאותי לעמוד בתור ולהצליח להשתחל פנימה. אמרתי לרשב״ץ אלטהויז: באי! נחפש דרך איך להכנס. עשינו סיבוב, וראינו שמהצד השני ישנו אשנב קטן, האשנב הזה הוא של השירותים, ולמטה עמד ארגז שזורקים לשם את האשפה; המים של השירותים יורדים בצינור, והצינור עובר ליד האשנב הזה.

אמרתי לרשב״ץ אלטהויז: ׳בוא תעזור לי: אעלה על הארגז, ואחר-כך אתה תיתן לי את הגב שלך, ואשתדל להיכנס דרך החלון׳. וכך היה, חצי גוף שלי נכנס דרך החלון, והאנשים שעמדו ונטלו ידים התחילו לצעוק: ׳געוואלד! מה אתה עושה פה׳? אמרתי להם ׳תנו לי יד, תצילו אותי!׳, נתנו לי יד ונכנסתי. אלה שבפנים עמדו בתור ליטול ידים. מיהרתי ליטול ידיים ונכנסתי לבית המדרש.

כשנכנסתי, ראיתי שהוצב שם שולחן גדול וארוך, ואנשים יושבים על יד השולחן, ועל השולחן יש קצת משקה, ולמעלה ריק. הסתכלתי מסביב, והנה אני רואה בפינה מזרחית דרומית את הרמ״ש, עדיין מתפלל שמונה עשרה, ולידו עומד כסא ריק.

נכנסתי ונעמדתי ליד הכסא (שזה היה הכסא של הרמ״ש). ניגש אלי יהודי; אמרתי לו בשקט: ׳איך זה יתכן שהרמ״ש עדיין עומד שמונה עשרה?׳ היהודי ההוא השתיק אותי ואמר לי: ׳כשהרב שניאורסאהן בא להתפלל פה (בזמנו, לפני המלחמה), הוא התנה תנאי שלא יחכו לו בחזרת הש״ץ, אחרת הוא לא יבא להתפלל; התנאי הזה התקבל, ואנו יודעים שהרב שניאורסאהן מאריך בתפלת שמונה עשרה, ואנחנו עושים את שלנו׳.

כשהרמ״ש סיים להתפלל, הוא לא הלך ליטול ידים, אלא התיישב מייד ליד השולחן. אני עמדתי לידו, והוא נתן לי מבט שהוא מכיר אותי. הרבי לקח את המשניות, ודיבר על המשנה בסוף מסכת עוקצין ׳אמר רבי יהושע בן לוי: עתיד הקב״ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש״י עולמות, שנאמר להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא. ואמר: צריך לקשר זאת עם השיעור היומי בחומש, תהלים ותניא. ונתן הסבר כללי לקשר את ענין ש״י עולמות עם השיעור היומי בחת״ת. (אינני זוכר את כל הפרטים). כל השומעים ישבו באהבה, באימה וביראה, והקשיבו ברוב ענין לדברי הרמ״ש.

כשגמר הרמ״ש לדבר, הורה שיאמרו לחיים; ואחר-כך כולם אמרו לחיים. חשבתי שעכשיו הוא הזמן לקחת את הרבי להתוועדות של אנ״ש. ניגשתי וביקשתי שיבוא עמנו למלון פרימה. הרבי יצא, ולאחר שירדנו את המדרגות תפס שמואל אלטהויז מונית, ונסענו. תוך דקות אחדות הגענו למקום אנ״ש והתפללנו מנחה (הרמ״ש כבר התפלל מנחה בפלעציל).

הרמ״ש התיישב על כסא במזרח, והתחיל להתוועד. בין הנוכחים היה הרה״ח ר׳ איסר קלובגאנט (אמא שלו היא אחות של הרבנית חנה אמו של הרבי). ר׳ איסר ישב בכסא במזרח, ואחריו היה כסא שאני התיישבתי בו. מאחורי ישב ר׳ שמואל בצלאל אלטהויז, ולידו ר׳ שניאור זלמן בוטמאן. ר׳ איסר קלובגאנט שאל שאלה ואח״כ הרמ״ש סיפר ״חדשות״ מהנעשה אצל חמיו, מופתים ממנו ועוד דברים נפלאים למאד.

ש ה'שי"ת פ

קבלת פני"ם לפני נסיעת כולם לאהל

בליל ל״ג בעומר התקיימה התוועדות, במהלכה אמר כ״ק אדמו״ר כמה שיחות בנוגע ל'שליחות', ו'התקשרות' לרבי, בסיום ההתוועדות דיבר אודות הציון של כ״ק אדמו״ר מהוריי״צ נ״ע, ובין הדברים אמר שמשמע מנוסח ה'מענה לשון' שבציון של צדיק נמצאים גם שאר הצדיקים כולל רשב״י, ולכן – הציע הרבי – שכולם יסעו ביום ל״ג בעומר אל הציון.

למחרת בשעות הצהרים נסע הרבי ל'אוהל', ואכן אנ״ש והתמימים התלוו באוטובוסים, לפני הנסיעה ניגש כאו״א ומסר לרבי את הפ״נ שלו, הרבי קרא את הפני״ם על הציון (בעת שהיו באוהל ירד גשם חזק והרבי המשיך לקרוא). יש לציין שזוהי הפעם הראשונה שהרבי קיבל פני״ם מהקהל לפני נסיעתו ל'אוהל'.

ש תשי"א פ

הנחה מהשיחה במהירות

קודם ל״ג בעומר שאלו ע״י המזכירות (כנראה בעקבות התוועדות ל״ג בעומר בשנה שעברה) האם כולם צריכים לנסוע לאוהל, והרבי ענה ״קיין פקודה גיב איך ניט, נאר אויב מען וועט פרעגן וועל איך ניט הייסן אז מען זאל ניט פארן״. (פקודה איננו נותן, רק אם ישאלו, לא אצוה שלא יסעו).

הרבי התוועד עם הקהל לכבוד ל״ג בעומר, במהלך ההתוועדות הרבי ביאר באריכות בעניני עניניו של רשב״י וההוראות הנלמדות מזה, במהלך ההתוועדות אמר מאמר ד״ה וספרתם לכם, באמצע המאמר התעלף אחד מהנוכחים, הרבי עצר באמצע המאמר ועיניו הק׳ היו פקוחות, והמתין עד שהביאו מים ולאחר המשיך את המאמר.

במהלך ההתוועדות אמר הרבי שיחה חריפה אודות שרוצים לנתק ילדים מיהדות באה״ק, ואודות החובה של כאו״כ להתעסק בזה. אחר השיחה אמר הרב חדקוב לחוזר הת׳ יואל כהן בשם הרבי, שימהר להכין הנחה מהדברים, כי רצונו הק׳ של הרבי ששיחה זו תתפרסם במהירות הגדולה ולפחות הקטע בנוגע לאה״ק.

תשי״ב

נסיעה בקשר עם ל״ג בעומר

בל״ג בעומר תשי״ב הרבי הי׳ באמצע השבעה על אחיו הרב ישראל ארי׳ ליב ע״ה, וכמובן לא התקיימה התוועדות.

למחרת ל״ג בעומר, בעת קימת הרבי מאבלו, אמר שיחה ובסיומה הביא מעות להרב דוד רסקין לערוך התוועדות. באותו היום נסע הרבי לאוהל בקשר עם יום ל״ג בעומר. מראה פניו הק׳ היו נראות כשבורות מאד.

תשי״ג

שיחה בפנימות העניינים

לאחר תפילת מנחה אמר הרבי שהיות ורוב הנוכחים בפאראד – שהתקיים מוקדם יותר – היו ילדים קטנים, לכן הוצרך להיות הדיבור באופן המובן והשייך אליהם, ואז החל הרבי לפתוח בשיחה בה ביאר את הדברים שנאמרו בתהלוכה ע״פ פנימיות העניינים.

תשכ״ב

התוועדות פתאומית בין מנחה למעריב

ביום ל״ג בעומר בין מנחה למעריב ערך הרבי התוועדות בבית הכנסת. בהתוועדות אמר הרבי חמש שיחות, שאחת השיחות הייתה מאמר כעין שיחה ד״ה שיר המעלות (הוגה ע״י הרבי ויצא לאור בקונטרס ל״ג בעומר תש״נ).

בסיום ההתוועדות צוה הרבי לנגן "אנעים זמירות" (שהרבי לימדו בשמח"ת של אותה שנה), ואח"כ "אני מאמין". לאחרי תפילת ערבית צוה הרבי לנגן "הושיעה את עמך".

תשכ"ט

מאמר בזאל הקטן

בין מנחה למעריב של ל"ג בעומר שנת תשכ"ט אמר הרבי מאמר ד"ה 'הנה מה טוב ומה נעים' בזאל הקטן. בזמן המאמר נדחף הקהל מאד, והלחץ היה כה חזק, עד שהרבי עצר באמצע ואמר שאם לא יפסקו הדחיפות, יאלץ להמשיך את המאמר בפעם אחרת...

תש"ל

התוועדות לאחר הפאראד

אחר הפאראד נסע הרבי לאוהל הק' וחזר בערב. לאחר תפילת מנחה נערכה התוועדות, כשעבור הקהל הי' זה בהפתעה מוחלטת, מאחר וכבר שמונה שנים לא נערכה התוועדות בל"ג בעומר, ובפרט שבאותה שנה התקיימה תהלוכה בה נשא הרבי שיחות. חלק מהנוכחים חלקו את תחושותיהם, שמכיוון והתהלוכה הייתה מאד מוצלחת, לכן הרבי השיב על הנחת רוב שנגרמה בעריכת התוועדות.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 10:40 בערב. במהלך ההתוועדות דיבר הרבי בתוקף אודות ההרס העצום של החוק מיהו יהודי במתכונתו הדרושה תיקון, בראשית דבריו בהקשר זה אמר: בבוקר, בחוץ, לא היה זה זמן המתאים לדבר על כך ביתר חריפות, אך מכיוון שאי-אפשר להותיר דבר בלתי מושלם במיוחד כשהדברים נוגעים לפועל ולכן אוסיף לדבר בזה...

בעת ההתוועדות אמר מאמר ד"ה להבין עניין הילולא דרשב"י, בשיחה שלאחר המאמר אמר שמאמר החסידות שאמר מבוסס על הנמצא ב'ביכלי' שהגיע לידיו בהשגחפ"פ בימים אלו, "וזכור אותו האיש לטוב, יהודה בן רייזל ששלח לי את ה'ביכלי' הזה".

לאחר ההתוועדות התפלל מעריב.

אגב יש לציין שלאחר שבת מברכים חודש סיוון, הודיע הרבי שלא יקבל אנשים ל'יחידות' עד לאחר חג השבועות. יצאה שמועה שהרבנית אמרה שהרבי עסוק כעת כל הזמן עם העניין של 'מיהו יהודי', אך יש גירסא אחרת שהרבי אינו חש בטוב בגלל הצער שיש לו מהעניין של 'מיהו יהודי', ויתכן ששניהם אמת.

ש תשל"ד ש

כינוס נשי חב"ד

אחד הבחורים שהכניס לרבי פתק כמה ימים לפני ל"ג בעומר קיבל בתוך 10 דקות מענה "ת"ח ת"ח ואזכיר עה"צ ומצו"ב המכתב כללי דל"ג בעומר". (באותה שעה המכתב כללי עדיין היה בדפוס..). כמו כן הורה הרבי לשלוח עם הרב צבי לידר (שנסע לאה"ק בליל י"ז אייר) את המכתב כללי.

בערב ל"ג בעומר הגיע מביתו בשעה 10:10 וחמש דקות לאחר מכן נכנס לקריאת התורה. ביציאתו נתן צדקה לעני שעמד בפתח (ארבעה סנטים קנדיים, ושלושה סנטים אמריקאים). אחרי מנחה נכנס לחדר הרבי הרב בנציון שמטוב.

ביום ל"ג בעומר נסע לאוהל, וחזר בשעה 7:00 בערב, בשעה 7:30 נכנס למנחה, ובשעה 8:45 נכנס לקבלת שבת. בליל שבת הרבי הלך לביתו לא בדרך הרגילה (דרך רח' ברוקלין), אלא דרך רח' קינגסטון, ופנה ימינה ברח' יוניון, כשבדרכו הביט לעבר הבנין של צא"ח, בו התקיים באותו הזמן כינוס של נשי חב"ד. (וכנראה שזו הסיבה שהרבי שינה מדרכו הרגילה).

ביום השבת הגיע ל770 בשעה 9:30 ונכנס בשעה 10:00 ל770. אחרי התפילה יצא עוד לפני הכרזת הגבאי על מנחה וכך הבינו כולם שתהיה התוועדות – בקשר לל"ג בעומר.

בהתוועדות הרבי דיבר הרבה בשלילת מחלוקת וכו', באמצע אחת השיחות הזכיר שיש דין מפורש שאסור לכסוס ציפורניים בשבת (כנראה שמישהו בקהל כסס את

ציפורניו). אחרי אחת השיחות, אמר לעולים מרוסי׳ שיגידו לחיים. קרא לר׳ משה פרידמן שעלה מרוסיה באותו הזמן לנחלת הר חב״ד, ומזג לו לחיים וכן נתן לו בקבוק משקה. ההתוועדות היתה שמחה, והרבי עודד הרבה את השירה.

לאחר תפלת מנחה התחיל לשיר ״ניעט ניעט״. בשעה 8:40 נכנס למעריב.

תשל״ה

התוועדות יו״ט וכוס של ברכה

בשנת תשל״ה התרחש דבר מאד מיוחד, הרבי ירד להתוועדות ונטל את ידיו הק׳ – כהנהגתו בהתוועדויות יו״ט (וכן כל הקהל נטל), ולאחר ההתוועדות הייתה חלוקת דולרים וכוס של ברכה.

סדר הדברים היה כדלקמן:

כשבוע לפני ל״ג בעומר יצא מכתב כללי הרבי לקראת ל״ג בעומר. גם יצא-לאור מכתב לחברים השלוחים ומצו״ב, בנוגע לחיזוק בכל ה׳מבצעים׳, וכמובן אשר בל״ג בעומר נעשו ה׳מבצעים׳ בכל התוקף. התקיים ׳פאראד׳ עם לערך 25 טנקים למנהטן, וגם היה ״מוצג״ ועל-גביו בנו חדר בציור של תפילין, ברוב פאר והדר.

לפני ל״ג בעומר יצא פתק להנהלת הישיבה בנוגע להנהגת הבחורים בשייכות ל׳מבצעים׳, ובין הדברים היה קטע זה: ״לתלמידי הישיבה שבאו מאה״ק [על-פי] היתר הרמב״ם המפורסם ב׳יד החזקה׳, מובן ופשוט, אשר [עליהם] לשבת וללמוד בשקידה בשמירת כל סדרי הישיבה בדיוק״.

ביום ל״ג בעומר הרבי נסע לאהל, הייתה שמועה שהרבי יחזור בשעה אחת מוקדם מהזמן שבו רגיל לחזור מהאהל.

בשעה 7:15 בערך חזר הרבי מהאהל, התפללו מנחה, ולאחר מנחה קרא לר׳ יואל שי׳ כהן וביקשו לילך לחתונת ר׳ צבי הירש גאנזבורג (בזוו״ש, לאחר שאשתו הראשונה ע״ה נפטרה) – שהתקיימה באותו הזמן ולראות היכן אוחזים שם. לאח״ז קרא הרבי לר׳ דוד ראסקין ולריל״ג, כמו כן נכנס ר׳ ש. העכט לחדר הרבי. כשריל״ג יצא מהחדר אמר ״לויפט אראפ״.

לאח״ז נכנס הרב חודקוב לחדר הרבי ויצא, ושוב נכנס ויצא, ופעם שלישית נכנס וכשיצא אמר בשם הרבי ״אז מ׳גייט אונטען״, שזוהי לשון נפלאה לבטא שתתקיים התוועדות, א׳ הנוכחים שם מציין שהיה נפלא לשמוע את זה במיוחד משום שזה זמן שהם לא שמעו לשון זו מהרבי.

בינתיים הגיעו ה׳טנקיסטים׳ מהמבצעים ומיד בהכנסם ל770 עודכנו על קיום ההתוועדות, כך שהם רצו מיד לזאל למטה שם נערכה ההתוועדות.

כמה זמן אח״כ ירד הרבי להתוועדות ונטל את ידיו הק׳ וכן כל הקהל נטל את ידיו.

הקהל היה מאד קטן, והי׳ ארבעה ספסלים לשבת משני הצדדים. כמעט כל אלו שהיו נוכחים בהתוועדות היו טנקיסטים. עקב ההפתעה לא היה שום דבר מוכן, כשרבי ביקש ליטול את ידיו הק׳ לסעודה, לא היה אפילו מים, ורצו להביא ספל עם מים, כך שעמדו הנוכחים מסביב לרבי זמן מה והרבי עדיין לא התחיל בהתוועדות כי חיכה לספל. מאותה סיבה לא היה רמקול – עד אמצע השיחה הראשונה.

לאחר השיחה הראשונה אמר מאמר ד״ה להבין ענין רשב״י, במאמר היו כו״כ ענינים וברכות מיוחדות באופן בלתי רגיל אודות א״י.

לאחרי המאמר דיבר שיחה קצרה בנוגע למבצעים ולמבצע תורה שהוא העיקר, ועל ידו באים שאר המבצעים.

בסוף ההתוועדות אמר שכדי להבהיר ולתת תשובה לשאלה מדוע התוועד כה מאוחר, ועם נט״י ולפני מעריב וספירת העומר, הוא יאמר שכן נהג פעם אחת חמיו כ״ק אדמו״ר מהורי״צ נ״ע בל״ג בעומר תרצ״ב, ואז הבהיר בנוגע למעריב וספירה שהיות ורבים הם במילא אידכר אהדדי, וזה טעם מספיק מדוע ניתן להתוועד. ומה שלא התחיל יותר מאוחר הוא משום שמחת חתן וכלה (החתונה של ר׳ הירש גאנזבורג הנ״ל).

לאחרי-זה אמר, שנהוג לקשר כל עניין עם עניין גשמי, במילא תהיה כעת חלוקת דולרים ו׳כוס של ברכה׳.

הרבי בירך ברכת-המזון והתחיל לחלק בקבוקי יין קטנים כשלתוך כל בקבוק ובקבוק שפך מעט יין מכוסו. לכל לראש חילק על-ידי השלוחים לאוסטרליה ואח״ז חילק על-ידי אלה שהלכו ועסקו ב׳מבצעים׳ בל״ג בעומר – ה׳טנקיסטים׳, כדי שהם יחלקו לכל הקהל. בפועל הרבה מאנ״ש ניגשו כ׳טנקיסטים׳ והיה דחיפות נוראות. אופן החלוקה היה שונה מחלוקת כוס של ברכה, מפני שהרבי שפך בעצמו לכל בקבוק ובקבוק יין מכוסו, ולכן לקחה החלוקה יותר זמן מהרגיל.

לנשי ובנות חב״ד נתן הרבי לחלק לכל אחת ב׳ דולרים, אחד לצדקה ואחד עבורן.

כל החלוקה לקחה קצת יותר משעה. בין החלוקה אמר הרבי בחיוך לראש הישיבה הרב מענטליק ע״ה, ששימש כשר המשקים: ״זינט וועז האט איר אזא גרויסע ישיבה״... (ממתי יש לך ישיבה כה גדולה). הביט כמה פעמים על השעון ושאל אם יש עוד שלא קיבלו, ובאם אין מקבלים ב׳ פעמים.

כמו כן נתן הרבי חלה שלימה לר׳ הירש גאנזבורג (שהתחתן היום) החלה ניתנה עבורו וכן עבור בעלי בתים שלו.

לאח״ז נתן חלה להרב מענטליק ואמר לו שיתוועד בשבת עם התלמידים שתורתן אמונתם.

קודם צאתו ממקומו בהתוועדות החל לנגן כי בשמחה, היה זה לערך בשעה 10:30 בלילה.

לאחר התפלל מעריב ונסע לביתו הקדוש.

בהתאם עם הוראת הרבי במכתב של ל״ג בעומר הטנקים נסעו גם למחרת ל״ג בעומר ל׳מבצעים׳.

ש תשל״ז ש

שידור מההתוועדות למירון

ביום חמישי י״ז אייר נודע כי הודיעו מהמזכירות להכין רמקולים במירון עבור שידור, כך פורסם ב770 שתתקיים התוועדות.

בשעה 2:10 נסע ל׳אוהל׳, וחזר בשעה 8:20.

אחרי תפלת מנחה קרא להרב חדוקוב והודיע שתתקיים התוועדות קצרה בשעה 9:30, וכ-10 דקות לפני-זה תתקיים תפילת ערבית..

בשעה 9:30 נכנס להתוועדות. ציוה לנגן ניגון ״לכתחילה אריבער״ (לכ״ק אדמו״ר מהר״ש), ואחר-כך ציוה לנגן ניגון הכנה למאמר ואמר מאמר ד״ה ״להבין ענין הילולא דרשב״י״.

בעת הניגונים דיבר עם הרב פופקא מ׳אגודת הרבנים׳ (חתנו של האדמו״ר הרמ״ח שניאורסון טברסקי, נינו של האדמו״ר האמצעי), ואמר לו להגיד ׳לחיים׳ וכן להרב חיים בנימיני שליח הרבי וראש ישיבת חב״ד בברזיל.

בחלוקת הדולרים שבסיום ההתוועדות, נתן להרב יוסף הלוי ויינברג עבור העזרת-נשים, ולכל טנקיסט נתן חבילת דולרים על-מנת לחלק לכל אחד ואחד מהמסובים שני שטרות, את הא׳ יפרטו ל-10 מטבעות (דיימס) ויתנום לעשרה עניים, ובאם אי אפשר יתנו לעשרה גבאי צדקה, ובאם אי-אפשר, יניחו בעשר קופות צדקה, והב׳ – לתיתו או את חילופו לצדקה.

ציוה לנגן "האפ קאזק", "הושיעה את עמך", "ופרצת", "פרזות תשב", "ניעט ניעט ניקאווא". בעת הניגונים מחה כפיו הק'.

הזכיר אודות ברכה אחרונה ואחר-כך התחיל לנגן "כי בשמחה תצאו".

כשעלה במדרגות, הרים כיפה מהרצפה והניחה על המעקה.

למחרת ביום ל"ג בעומר נודע שהרבי ציוה ל'וועד להפצת שיחות' להוסיף בסוף הליקוט אודות ברכה אחרונה מספר שאלות.

כשהרבי הגיע מהבית אמר אחד מאנ"ש שעושה היום 'אפשערעניש' לבנו, ואמר לו הרבי: "שיהיה בשעה טובה ומוצלחת" ונופף בידו הק' לילד לשלום.

מטעם המזכירות פירסמו כמה דברים בהוראת הרבי: א) שגם נשים וילדים יתנו לצדקה 10 מטבעות (דיימ'ס וכדו'). ב) שילמדו תורה מהרשב"י, על-כל-פנים מהמכתב [מכתב כללי שיצא לאור לקראת ל"ג בעומר. נדפס בלקו"ש חי"ז ע' 505]. ג) שכל אחד שמתקשר למזכירות שיעוררהו אודות הנ"ל.

במשך היום התבטא הרבי של"ג בעומר אינו "חג חב"ד".

על תהלוכת הטנקים (12 טנקים ושתי משאיות כשעל כל אחד מהם מוצג זוג תפילין ענקי האחד בצורת טנק והשני בצורת מבצר – בקשר עם עשר שנים ל'מבצע תפילין') הואיל הרבי לענות: נת' ות"ח. ודבר בעתו – ביום שמחתו דרשב"י, אזכיר עה"צ.

בשבת הייתה התוועדות פתאומית בה הרבי הודיע שניתן עדיין לקיים את ההוראות שניתנו בהתוועדות ל"ג בעומר.

ש תשל"ח ש

שיחה ליושבי אוהל

ביום ל"ג בעומר הרבי לא נסע לאוהל. בשעה 6:00 המזכירות הודיעה שבשעה 7:00 תהי' התוועדות. ואכן בשעה 7:00 ירד הרבי להתוועדות. עקב המצב הבריאותי מאז שמע"צ תשל"ח, נכח בהתוועדות רופאו של הרבי הד"ר וויס משיקאגו, ובאמצע ההתוועדות מסר לרבי ע"י אחד המזכירים תרופה לבלוע, הרבי בלע את התרופה ביחד עם המזונות. הייתה זו הפעם הראשונה שהציבור ראה את הרבי בולע איזה תרופה.

השיחות הראשונות היו בעניני ל"ג בעומר. אמר מאמר ד"ה תניא אמר ר' יוסי זימנא חדא וכו'. אח"כ הייתה שיחה ארוכה על מאמר רשב"י בגמ' מסכת מגילה, וכן דיבר בנוגע לאה"ק ובנוגע לכך שכל יושבי אוהל; תלמידי ישיבות, אברכי כולל, מלמדים ושוחטים, אין להם שייכות לפוליטיקה ועיסוקם צריך להיות רק בלימוד נגלה וחסידות בשקידה והתמדה והשתתפות במבצעים בזמנים הפנויים.

בסיום ההתוועדות ניגנו כמה ניגונים, הרבי ציווה לנגן את ניגון "לכתחילה אריבער" וציווה לחזור על התנועה הידועה 9 פעמים, תוך כדי שהוא מסמן בידו הק' לספור את מספר התנועות. כמו כן ציווה לנגן אתה בחרתנו בעת ניגונים אלו היו פניו הק' רציניות.

לאחר ציווה לנגון את ניגונו של אביו, "דער שמחת תורה ניגון", ניגנו את התנועה הידועה בניגון רק פעמים מעוטות והרבי סימן עם ראשו הק' לאי שביעות רצונו, ולכן חזרו וניגנו את התנועה שוב עד שעשו עשר פעמים את התנועה. ניגנו גם "ניעט ניעט". סיום ההתוועדות היה בשמחה גדולה. ההתוועדות הסתיימה בשעה 10:30.

לאחר שיצא מההתוועדות התפלל מעריב בזאל למעלה והלך לביתו. בכלל בשבועות אלו הרבי נוסע לביתו בשעה 6:00 בערב וחוזר חזרה ל770 בשעה 7:00 בערב, ונוסע לביתו שוב בשעה 11:00 בערך, כפי שהיה לפני המאורע של שמע"צ. אך יש לפעמים שהרבי איננו נוסע בשעה 6:00 ביתו, אזי הוא מתפלל תפילת מעריב בשעה 9:00 לערך ונוסע לביתו.

ש תש"מ ש

שלוש התוועדויות ועוד אחת

בשבת ערב ל"ג בעומר יצא הרבי להתוועדות בקשר עם ל"ג בעומר בשעה 1:30. בהתוועדות דיבר באריכות ע"ד ל"ג בעומר.

הורה לנגן ואמר מאמר ד"ה "להבין ענין הילולא דרשב"י". אח"כ דיבר הוראות בנוגע ל"פאראד" והמשכו, ופעולתו על הילדים לכל השנה.

בסיום ההתוועדות הורה הרבי להר' י"י העכט (מארגן ה"פאראד") לומר "לחיים" ושאלו היכן סגנו (הרב שמואל בוטמאן), ואמר הר' בוטמן "לחיים". אח"כ מסר הרבי להר' העכט מהמזונות שלפניו והחל לנגן "והריקותי לכם ברכה".

סיום ההתוועדות בשעה 5:10.

למעריב דמוצש"ק יצא הרבי מוקדם מהרגיל (כנראה מחמת ההכנות ל"פאראד"), הקהל לא הי' מוכן והרבי חיכה שיפנו את מקומו. מרוב חפזון לא הספיקו להוריד את הניילון מהשולחן. מיד לאחר התפלה נסע לביתו.

הערב העביר הרבי מסר לארץ ישראל שהפיגוע הרצחני ל"ע ול"ע שהי' בחברון לא יפריע לתהלוכות ל"ג בעומר (בא"י) – שהרי מעבירין את כו' מלפני הכלה, ושלח ט"ז ספרי תניא וכן 3 דולר עבור ט"ז הפצועים בחברון.

ביום ל"ג בעומר ר' יעקב יהודה העכט שאל את הרבי באם יכול להודיע על התוועדות שתתקיים הערב, וענה הרבי "איך ווייס נאך ניט" [=עדיין איני יודע].

נסע לאוהל לפני השעה חמש, חזר בשעה 8:50, והתפללו מנחה, אחרי מנחה הודיע שתתקיים התוועדות קצרה, אחרי מעריב נכנס להתוועדות, ואמר שגם שעכשיו כבר אחרי ל"ג בעומר, הרי בקדשים הלילה הולך אחר היום, וכן סיפר ע"ד האריז"ל ששהה אצל רשב"י ג' ימים בל"ג בעומר, ואמר שלכן גם הוא התוועד ג' פעמים (שבת – ערב ל"ג בעומר, בעת ה'פאראד' ובמוצאי ל"ג בעומר). והורה בנוגע לפועל שיש להמשיך בפעולות כמו שהי' ע"ע, ומי שיוסיף על ג' ימים תבוא עליו ברכה.

בסיום ההתוועדות ניגנו ניגון הכנה, ניגון ד' בבות ו"ניע זשוריצי". אח"כ דיבר על הפעולות של הילדים וכו' ואמר להרב יעקב יהודה העכט לאמר לחיים על כוס מלא, וכן ציווה לעוזר של הרב העכט – הרב יוסף גאלדשטין (כמדומה שהרבי קראו "ראש המדברים") לומר 'לחיים'. הנ"ל אמר על כוסית קטנה, ואמר הרבי: "דאס איז א כוס מלא? ער האט דאך געדעדט לענגער פאר דעם" [=זו היא "כוס מלא"? הוא הרי דיבר ארוך (יותר) מזה..].

אחר-כך הוסיף הרבי: "כל הרוצה לומר יכול להצטרף, באלד קומט משיח" [=בקרוב בא המשיח]. והחל לנגן 'הושיעה את עמך', מסר את המזונות להר' העכט עבור האסיפה הנ"ל. כשיצא (בשעה 12:50 לערך) החל הרבי לנגן "כי בשמחה".

היו שאמרו שלאור התהלוכה המוצלחת ערך הרבי התוועדות.

למחרת ביום י"ט אייר כתבו לרבי שבעקבות הוראת הרבי בהתוועדות להמשיך בפעולות, שאלו מתי לעשות כינוס ילדים, באותו היום או למחרת, והרבי ענה "מפני קוצר הזמן חשש שלא יהי' באופן מסודר לכן למחרתו ביום שהוכפל בו כי טוב. מצו"ב השתתפות בהוצאות בכ"ז, אזכיר עה"צ להצלחה מופלגה". (וצירף שטר של 100 דולאר השתתפות). המארגנים שאלו האם לפרסם ע"ד הכינוס ע"י הרדיו, והרבי ענה שכן.

באותו היום נסע שוב לאהל.

ואכן ביום שלישי כ' אייר היה כינוס ילדים בשעה 1:30, בשעה 3:30 נכנס הרבי לתפילת מנחה והילדים החלו לשיר 'ואנחנו עמך', כשניגנו הילדים "עלינו לשבח" נענע הרבי בראשי הק'. ב"אל תירא" שרו הילדים או "עוצו עצה" כמ"פ, והרבי סימן בידו הק' להגביר השירה.

אחרי מנחה, ודיבר שיחה עם הפסקות קצרות (בשביל התירגום לאנגלית ע"י הרב יעקב יהודה העכט). וסיפר שוב מה שסיפר בשבת שהאריז"ל היה נוהג לבוא למירון לל"ג בעומר ונשאר לג' ימים – עד כ' אייר. בשיחה קישר את המאורע לחומש היומי, וכן כינה את הכינוס בשם התוועדות.

בסיום הכינוס ציווה לנגן "עוצו עצה", ו"ופרצת". ומחא כפיו הק' בחוזק.

אח"כ הורה לחלק לילדים כסף לצדקה וכשהלך לחדרו חילק הרבי לכמה ילדים מטבעות לתתם לצדקה.

תשמ"א

התוועדות בביאת משיח צדקנו

התפרסם שאחד כתב לרבי שהגיע מאה"ק ולא זכה שתהיה התוועדות בזמן שהותו, והאם לנסוע חזרה לארה"ק. הרבי ענה לו "עפ"ז ישאר עד אחרי יום ראשון". מכאן למדו שתהיה התוועדות בשבת י"ט אייר – מוצאי ל"ג בעומר.

בערב ל"ג בעומר הורה הרבי שיש להשתדל שכל הילדים ישתתפו בין ל"ג בעומר לשבועות בכתיבת ס"ת מיוחד.

ביום שישי ל"ג בעומר נסע לאהל כשיצא נתן מטבעות לכמה ילדים ע"מ שיניחו בתוך קופת הצדקה, ואמר להם "בייי". בהיותו במכונית – עדיין ליד 770 – ראה אישה עומדת ומכתב בידה. הרבי ציווה להרח"י שי' קרינסקי, לשאול את האישה האם המכתב בשבילו, והיא נתנה את המכתב והרבי הכניסו. אח"כ רמז לילדים שעמדו ליד

שיגשו למכונית ונתן לכל ילד מטבע לצדה. לאחר שהרכב החל לנסוע והגיע לצומת הרחובות איסטערן פארקווי וקינגסטון, ראה הרבי קבוצת ילדים בתוך טנק המבצעים ורמז להם לבוא לרכב. הם ניגשו ונתן לכל אחד מטבע לצדקה. כמו כן רמז לאחד שעמד בה״טנק״ שיגש אף הוא ונתן לו. כל זה לקח כמה דקות ואחר-כך נסע לאהל הק׳.

בשבת שלאחר ל״ג בעומר התוועד בקשר לל״ג בעומר.

לקראת סיום ההתוועדות דיבר אודות ה׳משקה׳ שהגיע זה עתה ממוסקבה, מההתוועדות שהייתה שם בשבועות הכי אחרונים. אמר שיתן זה להרב מענטליק, והוא ימזוג עוד יין לתוכו וישתו זה בעת התוועדות חסידית.

בסיום ההתוועדות אמר: ״בביאת משיח צדקנו יעשו לכל לראש אַ חסידישע פאַרבריינגען״ וכו׳. בעת ההתוועדות היום היו גם כמה וכמה ביטויים לא רגילים.

תשמ״ב

׳ראלי׳ פתאומי בהשתתפות הרבי

בשבת ר״ח אייר דיבר הרבי באריכות על כך שלא עשו זמן רב כינוס צבאות ה׳ לילדים, והורה לעשות כינוס ביום ל״ג בעומר, השיחה כללה גם כמה ביטויים מיוחדים בנוגע לכינוסי ילדים.

בליל ל״ג בעומר שאל הרבי את הרב יעקב יהודה העכט מה התוכנית שלו למחר (לא היה פאראד כי זה לא יום ראשון, והיה אמור להיות כינוס ילדים) ואמר הרבי שאם יעשו את הכינוס לפני מנחה הוא יצא לדבר לילדים בשעה 11:15. ואכן ביום ל״ג בעומר הרבי נכנס לבית הכנסת בלי גרטל ובסירטוק של יום חול – כי לא התפללו מנחה, ונעמד במקומו, הילדים אמרו י״ב הפסוקים ולאחריהם אמר הרבי שיחה אודות התוכן של יום ל״ג בעומר, עם כמה הפסקות בשביל התרגום. בין שיחה לשיחה הביט הרבי על השעון.

אחרי השיחה ניגש הריל״ג והזיז את הרמקול לצד והרבי קרא לו והמשיך את השיחה ואמר שהיות וכבר הי׳ עניין של

בשבת ר״ח אייר אמר הרבי:

״מסופר בגמרא ובמדרשי חז״ל שכאשר רשב״י ור״א בנו התחבאו במערה ״איתרחיש ניסא איברי להו חרובא ועינא דמיא״ ומזה ניזונו במשך זמן היותם במערה.

ולכן נוהגים לאכול חרובים בל״ג בעומר – לזכר החרובים שמהם ניזונו רשב״י ור״א בנו במשך זמן היותם במערה.

זכורני שבבית אבא היו נוהגים לאכול חרובים בל״ג בעומר. פרי זה הי׳ יקר ונדיר, ורק בל״ג בעומר היו אוכלים אותו״.

תורה וגמ״ח צ״ל ענין של עבודה, ולכן ינגנו ״שיבנה״, שהו״ע של תפילה. ובסוף הודיע הרבי שבסיום הכינוס ייתן מטבעות למדריכים והמדריכות עבור כל ילד וילד (ונתינת הצדקה תהיה מתוך שמחה), וציווה לנגן ״עוצו עצה ותופר . . אך צדיקים יודו לשמך״ בניגון השמח. והורה לילדים ״תלכו מתוך שמחה ל״נאות דשא״ – כנהוג בל״ג בעומר אצל ילדי ישראל – כדי לראות את הענינים נפלאים שברא הקב״ה בעולמו..״.

לאחרי שירד המזכיר, שוב קרא לו הרבי ואמר לו כמה מילים, תוכן הדברים שהרבי אמר הוא שישירו שיבנה והניגון זאל ווערן אונזערע [=והניגון יהיה שלנו, כלומר, הניגון במקורו איננו ניגון חב״ד וע״י שינגנו אותו יהיה ניגון שלנו. ואכן מאז ניגנו את שיבנה בית המקדש בהתוועדויות הרבי ע״י החזן ר׳ משה טלישבסקי].

המזכיר הלך מיד להמנגן ר׳ אלי ליפסקר ואמר לו את דברי הרבי, ומיד חיפשו מי שישיר את המילים ברמקול. אחרי גמר התרגום לאנגלית, ניגש הרבי ולקח את הרמקול, ואמר ש״היות ובהשגחה פרטית הולכים הילדים היום לפארק, יוכלו לראות שם את נפלאות הבורא וכו״ אח״כ הניח את הרמקול חזרה לצד. אח״כ ניגש החזן טלישבסקי והתחיל בחזנות יה״ר וכו׳ וכשהתחיל החלק השמח שיבנה ביהמ״ק התחיל הרבי למחוא כפיים לפי קצב השיר ובחוזק זמן רב [עד שלא שמעו כבר את החזן], אח״כ שרו ״עוצו עצה״ ומחה כפיים ואח״כ ״אל תירא״ ושוב מחה כפיים חזק ויותר זמן. כשהכריזו שיגשו המדריכים ומדריכות מיד רץ הריל״ג והודיע להרב יעקב יהודה העכט שיכריז שיגשו רק המדריכים והמדריכות מטבע א׳ לצדקה וא׳ כרצון הטוב של כאו״א.

כשחילק המטבעות ניגשו ג״כ 2 שלא מאנ״ש ונשקו את ידו הק׳ של הרבי. אח״כ שרו ״חיילי אדונינו״ ובגמר החלוקה עמד ומחה כפיים וכן בדרכו המשיך ומחה כפיים כל הדרך. [הי׳ דף שהי׳ מונח על הסטענדר הרבי קרא בו בתחילה, ולקראת הסוף קיפל את הדף ל-4 ושם אותו בכיס הפנימי הימני של הסירטוק].

בשעה 1:30 יצא מחדרו לנסיעה למקווה וחילק ונתן צדקה, ואחרי שהילד שקיבל הניח את המטבע השני בקופה, אמר לו הרבי ׳א דאנק׳. בפתח 770 נתן א׳ שלא מאנ״ש יד לרבי.

לאחרי שנכנס הרבי למכוניתו עשה כל הזמן הרבי ׳שלום׳ בידו הק׳ לילדים הקטנים שעמדו בחוץ עם הוריהם עד שהחל הרכב לנסוע.

חזר מהמקווה ב-2:00. נסע לאוהל ב-3:30 חילק צדקה וע״י המכונית התחילו לשיר ״ווי וואנט משיח נאו״ והרבי הורה להגברת השירה ולאחרי שנכנס למכוניתו הוציא את הספר ׳ביאורים בפרקי אבות׳ (שעדיין לא הי׳ כרוך עם כריכה) ושם ע״י החלון והוציא את המשקפיים התחיל כמ״פ לעשות תנועות בידו הק׳ לאות הגברת השירה. [לא הסתכל ע״י החו״כ שהי׳ קודם חופתם ועמדו ע״י המדריגות].

הרבי חזר מהאוהל ב-8:50 (בקשר לסיום ס״ת) שרו ״שישו ושמחו״ אך הרבי לא הגיב אח״כ יצא למנחה אחרי שגמר ״עלינו לשבח״ פתח את הסידור בסיום תפילת שמו״ע (כנראה לראות מתוך הסידור את שיבנה בית המקדש) ולאחרי קדיש בתרא

סגר את הסידור והתחיל "שיבנה ביהמ"ק" ובידו הק' הורה להגברת השירה וכן בדרכו לחדרו הק'. וכך רקדו ושרו עד תפילת מעריב ב-9:30 כשהרבי נכנס הסתכל על הרצפה שקפצה (רעדה) וראשו עשה תנועה של אי שביעות רצון (כי הארון קודש ג"כ זז מהקפיצות וממילא זזים הס"ת) בסיום התפילה התחיל "שיבנה ביהמ"ק" בידו הק' הורה להגברת השירה וכן כשהמשיך להיכל ק'. אח"כ נסע לביתו שרו "שיבנה ביהמ"ק" והרבי הורה בדרכו להגברת השירה. אח"כ עוד המשיכו זמן רב לרקוד על המדרכה ועל השדרה.

תשד"מ

מאמר של אדמו"ר הזקן

ביום ל"ג בעומר נסע הרבי לאהל, לפני צאתו ציווה להדפיס את מאמר מאדמו"ר הזקן על יום ל"ג בעומר, וכן משיחת אדמו"ר מהוריי"צ אודות ל"ג בעומר, ושיהיה מוכן עד מנחה להפצה. ואכן הדפיסו בדפוס ועד להפצת שיחות את המאמר ובתור שיחת הרבי הריי"צ שמו את הקטע של היום יום של ל"ג בעומר.

קרוב לשעה 5:00 אחה"צ נסע הרבי לאהל ובדרכו עבר דרך הפארק של הילדים, בתוך הפארק נסע רכבו של הרבי מלווה ברכבו של הרב בנימין קליין וברכב של המשטרה. בידו הק' אחז ספר רמב"ם.. מאוחר יותר הגיע לפארק גם הרב חדוקוב.

כשחזר הרבי מ770 הכניסו אליו לחדרו את המאמר שהדפיסו והרבי הורה למוכרו בעבור כמה סענטים, והוציא מטבע וקנה מאמר אחד, והוציאו את החוברות החוצה ומכרום.

תשמ"ה

התוועדות פתאומית בין מנחה למעריב

ביום ל"ג בעומר נסע הרבי לאוהל בשעה 3:00 בצהריים בערך וחזר בשעה 7:00 (השקיעה הייתה בערך בשעה 8:00), נכנס למנחה לבוש בסירטוק של משי. אחרי מנחה הודיע הרי"ג שבעוד כרבע שעה תתקיים התוועדות.

נכנס להתוועדות בשעה 7:50 ואמר ארבע שיחות. בשיחה השלישית והרביעית דיבר הרבי אודות עריכת סיומים על הרמב"ם, הסיבה לכך אמר הרבי, שמכיון שבעת ההתוועדות – של יום חול – שומעים בעוד מקומות את ההתוועדות, לכן הוא חוזר שוב ע"ד הסיומים. במהלך הדיבור אודותם היו כמה ביטויים בלתי רגילים גם בנוגע לענין המשיח.

במהלך ההתוועדות הורה לכמה להגיד לחיים, ביניהם להרב צבי מאיר שטיינמיץ – בסמנו לו בחיוך סימן של שינה; ולהרב גרשון מענדל גארליק על כוס גדולה.

בסיום ההתוועדות הודיע הרבי אודות מגבית לצדקה בקשר עם ל"ג בעומר – שיש להוסיף ביום זה בצדקה. כמו כן הודיע על חלוקות דולרים לצדקה – באמצעות ה'טנקיסטים', ואמר הרבי שמכיוון שנמצאים לפני תפילת מעריב ממילא זה שייך עדיין לזמן של מנחה וניתן לחלק מטבעות לצדקה, והמשיך והזכיר את כל ה'מבצעים'. וסיים הרבי "העיקר לצעוק "עד מתי .. אלקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט א-ל", שכן עי"ז זוכים למבצע הכי גדול שיעשה הקב"ה בעצמו – מבצע "ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל", קהל גדול יושבו הנה בנערינו ובזקנינו בבנינו ובבנותינו, בעגלא דידן במהרה בימינו ממש.

לאחר סיום ההתוועדות ציווה הרבי להרב משה טלישבסקי לנגן יהי רצון. אח"כ ציווה לנגן ניגון הכנה, ניגון ד' בבות (בבא הרביעי פ"א) ו"ניע זשוריצי". ההתוועדות הסתיימה בשעה 10:15 ולאחריה התפלל הרבי מעריב בזאל הגדול כשבסיום התפילה החל הרבי לנגן "שיבנה בית המקדש".

תשמ"ו

וואי וואנט משיח נאו – שעה וחצי

ביום ל"ג בעומר נסע הרבי לאהל וחזר בשעה 4:45 בצהרים. לאחר תפילת מעריב הודיע שיתוועד בעוד עשר דקות.

להתוועדות ירד הרבי בשעה 10:20 בערך. באמצע השיחה הראשונה אמר מאמר כעין שיחה ד"ה איתא בזהר זימנא חדא הוי צריך עלמא למיטרא.

בסיום השיחה השלישית דיבר הרבי אודות הגאולה תוך כדי שהתבטא בביטויים מיוחדים וביניהם: "ולכן, אין עצה אחרת, אא"כ, "מאכן דעם אמת'ן געוואלד"... (הרבי חייך, ואמר): לדפוק על השולחנות כמו שצריך, לדפוק על השולחנות – אזי יצטרכו לשבור את השולחנות... ואז, לא יהי' היכן להניח הכוסות, ומה גם שאלו שישנים לא יהי' לידם שולחן להשען עליו... ובמילא, מוכרחים השולחנות להשאר בשלימותם; אבל, למאי נפק"מ מה קורה עם השולחנות וכל שאר הענינים, העיקר הוא – שצריכים את משיח צדקנו למטה מעשרה טפחים, ובגלוי ממש, "מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו, ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה, וילחם מלחמות ה' וינצח, ויבנה מקדש במקומו" או באופן ד"זכו, עם ענני שמיא", שאז ירד ויתגלה ביהמ"ק מן השמים ובפשטות – שבעגלא דידן ממש, "לא עיכבן אפילו כהרף עין".

לאחר שגמר דיבורים אלו (זה היה בערך בשעה 12:10) החל הקהל לנגן "ווי וואנט משיח נאו" (בניגון השני) בהתלהבות עצומה. כל זמן השירה הרבי לא הגיב אלא הסתכל בכל הקהל מעבר לעבר. בשעה 1:45 הפסיקו את השירה, ואז אמר הרבי להפתעת כולם:

"בשעת הקפות, נהוג להכריז 'עד כאן הקפה א'', 'עד כאן הקפה ב'', וכן הלאה. ואמר פעם כ"ק מו"ח אדמו"ר, שאם לא יכריזו 'עד כאן הקפה א'' – לא ידעו מתי להפסיק, ובמילא, לא יוכלו ללכת ל'הקפה ב'', ועד"ז ב'הקפה ב'' – שלא יוכלו ללכת ל'הקפה ג''. ולכן, אם יהי' פעם "ועד המסדר", גבאי או שמש, וכיו"ב – יבחרו מישהו [אבל – ללא אסיפות בישוב הדעת, כולל כתיבת "פרטי-כל", עד לעריכת הצבעה האם לערוך הצבעה בנושא זה, כיצד ומתי להצביע, עבור מי להצביע, ואח"כ לערוך הצבעה חוזרת..] שימנוהו להכריז 'עד כאן הקפה כו'', ובמילא, יוכלו לחשוב אודות ההקפה שלאח"ז, עד להקפה השביעית.

ובכל אופן – תהי' זו הכנה קרובה ללכת לקבל פני משיח צדקנו, ביחד עם כל בתי-כנסיות ובתי-מדרשות, ופשיטא – ביחד עם כל הספרי-תורה שבהם, ומכיון שכן, בודאי ילכו בשמחה וטוב לבב, בשירים ותשבחות, אם כי גם אז יצטרכו להפסיק כדי ללון כפי שמצינו במשנה בנוגע לאופן העלאת הביכורים לירושלים.

כאמור, יבחרו אחד או שנים שיכריזו "עד כאן הקפה א", "עד כאן הקפה ב", וכן הלאה, עד להקפה השביעית, והעיקר – שיכריזו מתי הולכים כבר לארצנו הקדושה, ושם גופא לירושלים עיר הקודש, ושם גופא – ל"הר הקודש", ושם גופא – לבית המקדש, "מקדש אדנ-י כוננו ידיך", ומתוך שמחה וטוב לבב.

סה"כ בהתוועדות היו ארבעה שיחות, כשבשיחה האחרונה דיבר הרבי ע"ד הבאת הילדים לבית הכנסת בחג השבועות לשמיעת עשרת הדברות וכן ע"ד ההרשמה לקעמפים.

לקראת סיום ההתוועדות אמר הרבי הוראה מיוחדת – לגמור את בנין 770 בכחב"ד (שאחז אז בצורת שלד בלבד) עד ליום י"ב תמוז. (ואכן בעקבות השיחה נעשו מאמצי על, ולהפתעת כולם הצליחו לגמור המבנה תוך פחות מחודשיים – עד לחגיגת הבר מצווה לילדי הגיבורים שנערכה בקשר עם יום י"ב תמוז).

וציווה הרבי לנגן ניגון הכנה, ולאחריו ניגון אדמו"ר הזקן, לאחריו ניגון אדמו"ר האמצעי, ולאחריו הניגון "לכתחילה אריבער", ולאחריו – כרגיל – הניגון "שיבנה בית המקדש במהרה בימינו", במהרה בימינו ממש, ובעגלא דידן.

וכל ענינים אלו – מתוך שמחה וטוב לבב, הלוך והוסיף ואור.

ואכן ניגנו ניגון הכנה. ניגון ד' בבות (בבא הד' – פ"א) ו"ניע זשוריצי כלאפצי". "לכתחילה אריבער". הש"ץ שי' ניגן "יהי רצון כו' שיבנה בית המקדש". אח"כ הזכיר הרבי אודות אמירת ברכה אחרונה.

לאחרי זה חילק הרבי דולרים לטנקיסטים ובסיום התחיל הרבי לנגן "כי בשמחה תצאו". ההתועדות הסתיימה בשעה 2:00.

ש תשמ"ז ש

חלוקת דולרים של יום ראשון – אחרי מעריב

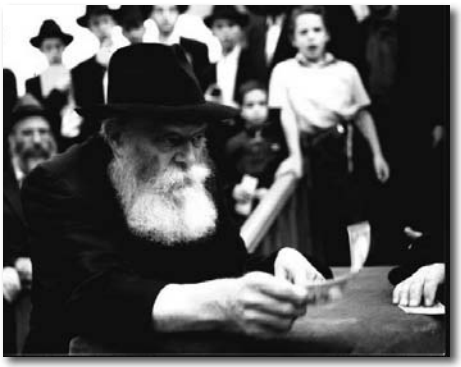

ביום ראשון ל"ג בעומר נסע הרבי לאוהל אחרי הפאראד, וחזר בשעה 8:42. אחרי מעריב אמר שהיות שמצד קוצר הזמן לא חילק דולרים בבוקר (כמנהגו בכל יום ראשון), במילא יחלק עכשיו, והתחיל לחלק לכאו"א.

חלוקת הדולרים הייתה מיוחדת מפני שלא אמר שום דבר רק הביט על כאו"א.

על הגהת השיחה של תהלוכת ל"ג בעומר תשמ"ז נמצאנו למדים מיוחדת מיוחדת שהייתה לעורך 'דער אלגעמיינער זשורנאל":

ביום כ' אייר שהה הרב גרשון בער יעקבסון בג"ע התחתון ודיבר עם הרילי"ג. רבי הגיע ובא להיכנס לחדרו וכשראה את הרב יעקבסון פנה אליו וסימן לו להכנס לחדרו, הרב יעקבסון נכנס לחדר והרבי נעמד בסמיכות לדלת החדר, כשהרילי"ג עומד בצד. הרבי החל לשוחח עם הרב יעקבסון אודות כמה ענינים.

בסוף היחידות שאל הרב יעקבסון את הרבי האם הרבי יוציא את השיחה של תהלוכת ל"ג בעומר (מוגהת)?

והרבי ענה לו בחיוך: "ס'פעלט אויס מיינע שיחות" (=האם חסרים שיחות שלי?). ופנה להרילי"ג ושאלו "ס'דא א שיחה"? (=השיחה ישנה).

הרילי"ג השיב בחיוך וכשהצביע לעבר השיחה שהייתה מונחת על שולחנו הק', הסתכל הרבי על השיחה ואמר: "אבער כמובן אז די שיחה זאל ניט אראפנעמען פון דעם ארטיקל און די בילדער פון דעם פאראד" (אבל כמובן שאין להוציא את השיחה מהמאמר והתמונות של התהלוכה).

וענה הרב יעקבסון: "יע זיכער ניט (=כן, ברור שלא).

סיים הרבי "איך וועל באמיען דאס איבערצוקוקן" (=אני אעשה מאמץ להביט בזה). ובכך נסתיימה ה'יחידות' שארכה כעשר דקות.

ובאמת באותו ערב הוציא הרבי את שיחת ל"ג בעומר תשמ"ז מוגהת.

תשמ"ח

שתי שיחות בל"ג בעומר

בשנת תשמ"ח הגיעו קבוצות גדולות מכל העולם לרבי לקראת ימי ל"ג בעומר וחג השבועות הבאים לטובה.

בל"ג בעומר שהה הרבי בביתו שם עבר לפני העמוד. בליל ל"ג בעומר לאחר תפילת ערבית פנה הרבי לעבר הקהל הגדול שמילא את החדר בעומס גדול במיוחד ופתח באמירת שיחת הקודש אודות עניני ל"ג בעומר, ודיבר גם על השקו"ט האם ל"ג בעומר מתחיל מלילו או מיומו. במהלך השיחה חזר שוב על הבקשה לעורר ולפרסם על אודות ההנהגה של 'בכל דרכיך דעהו', שאז דבקים ממילא בדרכו של הרשב"י וביה אחידא, היינו התאחדות אמיתית עם אלוקות.

אחר כך יוחדו הדברים למעלתו של היום, ובשתיים: ביום זה הסתיימה עבודת הבירור ברוב המדות (חסד גבורה נצח והוד); כמו כן ביום זה בולטת במיוחד ההוראה 'והחי יתן אל ליבו'.

לאחר השיחה הייתה חלוקת דולרים. בעת החלוקה עברו אלפים רבים שבאו להתברך מהרבי ביום ל״ג בעומר. החלוקה ארכה כשעה וחצי. ובסיומה פתח הרבי בשירת ״הנה מה טוב״ (בכלל פתח הרבי בשיר זה בימים האחרונים כמ״פ). חלוקת הדולרים.

ביום ל״ג בעומר נסע הרבי לאהל בצהריים וחזר בשעה 9:00 בערב לערך. לאחר תפילת מעריב פתח הרבי בשיחת קודש (הייתה זו השיחה הרביעית לשבוע הזה).

בשבת שלאחר ל״ג בעומר שהה הרבי ב770. בעת ההתוועדות המשיך לדבר על מה שדיבר בל״ג בעומר אודות ההוראה של ״בכל דרכך דעהו״, ואמר שכיוון שאמר זאת כבר שלוש פעמים, הרי זה הסימן שיש נתינת כח לביצוע הדבר.

כמו כן דיבר על ההצלחה הגדולה שראו השנה בכל העולם בל״ג בעומר, שהי׳ באופן ד״יגעתי״ וממילא גם ״מצאתי״ – שלא בערך ליגיעה.

רק לאחר ההתוועדות חילק הרבי את בקבוקי המשקה לעריכת התוועדויות וכדו׳. ההתוועדות היתה קצרה מהרגיל והסתיימה בערך בשעה 4:00.

תשמ״ט

שיחות וחלוקות דולרים

לקראת ל״ג בעומר הוציא הרבי מכתב כללי, ובו כמה הוראות לימים אלו, כשלפני חתימתו הק׳ הוסיף:

״בכבוד ובברכה, וכדרישת רשב״י – להשתתף בשמחתו רבה דל״ג בעומר – דבחד קטירא אתקטרנא בי׳ בקוביה בי׳ אחידא בי׳ להיטא בי׳ אתדבקת – ובאופן דנר להאיר – השפעה בזה בכל סביבתו, אנשים נשים וטף.

ולאחר חתימתו הוסיף:

נ. ב. מובן ופשוט שגם לאחר ל״ג בעומר יש לעשות ולהשלים כל הנ״ל, כלימוד פסח שני דמיני אזלינן: ניטא קיץ פארפאלן, ובכפליים לתושי׳.

בליל ל״ג בעומר נשא הרבי שיחה לאחר תפילת ערבית בה דיבר אודות ענייני ל״ג בעומר וההוראות בזה, ולאחר השיחה חילק דולרים לקהל.

וכן במוצאי ל״ג בעומר שוב נשא הרבי שיחה שלאחריה הייתה חלוקת דולרים.

תש״נ

עידודים מיוחדים לקבוצה מצפת, ניגון בר יוחאי

המענה הכללי – פרטי דימים אלו על דוחו״ת וכו׳: ״אזכיר עה״צ להצלחה רבה והזמ״ג בימי ספה״ע (והמקשרים קבלת התורה וחה״פ) וחודש אייר וקרוב ללג״ב (ולאחרי ארבעים שנה – במיוחד לחב״ד ארבעים״.

בשבת קודש ערב ל״ג בעומר נערכה התוועדות בה דיבר הרבי אודות ענייני ל״ג בעומר, בתחילת ההתוועדות ניגנו הניגון הנה מה טוב – בקשר עם ל״ג בעומר.

בסיום השיחה הראשונה אמר הרבי שנוכחים כאן קבוצה של אורחים שהגיעו מצפת הסמוכה למירון – מקום מנוחת רשב״י – ו״שם נוהגים לבוא לקברו של רשב״י יחד עם כל המשפחה, ובקביעות שנה זו (של״ג בעומר חל ביום ראשון), מגיעים לפני יום השבת ושוחטים כבשים ואוכלים מהם ביום השבת״.

בסיום השיחה הזו ניגנו הקהל שוב הנה מה טוב, אך לא במנגינה הקודמת אלא במנגינה של ״שישו ושמחו״, והרבי הניף ידו בתנועות חזקות ונמרצות בשמחה רבה, פעם ביד ימין ופעם ביד שמאל, ובפרט לעבר האורחים שעמדו בקצה הפירמידה.

בשיחה השניה דיבר הרבי על מאמר רשב״י במסכת מגילה ועוד, ובסיום שיחה זו ניגן הקהל ״הוא אלקינו״ ושוב עודד הרבי כנ״ל, ובפרט לעבר האורחים שהגיעו לל״ג בעומר.

לאחר הניגון אמר הרבי שיחה מיוחד לאורחים מצפת, והורה להם שיאמרו לחיים. ואז השתורר שקט והרבי הניף את ידו כשהיא פתוחה הצידה לאות שיתחילו לומר לחיים, ואכן קהל האורחים אמר לחיים ואליהם הצטרפו כל הקהל, וקריאות לחיים נשמעו מכל רחבי 770, והרבי ענה לכ״א. האורחים החלו לגן ׳יופרצת׳ והרבי הניף בחוזקה את ידו לעברם, והשמחה הייתה בהתאם.

בשיחה הרביעית אמר הרבי להתכונן לל״ג בעומר באופן המותר בשבת, והזכיר אודות המנהג של כמה קהילות לעשות מדורות בליל ל״ג בעומר, ואמר שהפעולות השנה בל״ג בעומר צריכות להיות הרבה יותר משנים שלפני כן, בהתאם לכך שהשנה היא שנת ניסים, ושבכל מקום ומקום יערכו תהלוכת ל״ג בעומר.

לאחר השיחה הורה לאלו שהכניסו בקבוקי משקה שיעלו ויכריזו על פעולותיהם, ולפנ״כ ינגנו ״הנה מה טוב״ בניגון של ופרצת.

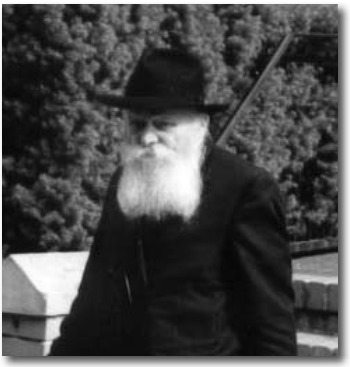

בסיום חלוקת המשקה החל לנגן את ניגון ההקפות לאביו והקהל ניגן בשמחה, הורה לילדים שארף שיאמרו לחיים והביא להם מהמזונות. ציווה לחזן לשיר שיבנה בית המקדש, והרבי עודד את השירה בתנועות נמרצות ובעיקר לעבר האורחים מצפת. ההתוועדות הסתיימה בשעה 4:15.

במנחה סימן הרבי להשים את הכתר על הס״ת לאחר הקריאה, ובשים שלום הרבי עודד את השירה בשני ידיו (!) ובחוזק. לאחר מנחה התיישב ואמר עם הקהל פרקי אבות.

לתפילת מעריב של ליל ל״ג בעומר נכנס הרבי לזאל למעלה בשעה 8:55 ועודד בידו לעבר הילדים שארף. בסיום התפילה עודד את השירה.

ביום ל״ג בעומר לאחר הפאראד, המתין רבה של ירושלים הרב יוסף משאש בג״ע התחתון לרבי. כשהרבי נכנס ל770 הרבי עצר לדבר עמו, וברכו ״שנזכה להפגש יחד בעיר הק׳, יאריך ימים על ממלכתו, בשורות טובות והצלחה רבה. הנ״ל יצא מהדלת הצדדית (מהיכן שהרבי היה יוצא לרכבו) והרבי יצא ללוותו. כשהגיעו לפתח הדלת נעמד הרבי בפתח והביט אחריו. הקהל שעמד מסביב החל לנגן ׳פרזות תשב ירושלים׳, אך הרבי החל לשיר ״כי בשמחה תצאו״, תוך כדי שמניף בידו מספר פעמין וליווה במבטו את הרב משאש שהלך אחורנית ופניו לעבר הרבי. לאחר שהרב משאש נבלע בתוך הקהל הגדול הרבי הסתובב נגע במזוזה ושוב הסתובב, הניף את ידו הק׳ לקהל בעידוד ונכנס לחדרו.

אחרי כרבע שער יצא למקווה ולפני שנכנס למכונית ברך אשה שעמדה שם, ונתן לה ולנוכחים שם מטבע לצדקה.

לאחר המקווה נסע הרבי לאהל בשעה 3:40, בדרכו עבר דרך הפארק, הרבי חזר מהאהל בשעה 10:10, כשיצא מהמכונית נפנף בידו לשלום לילד שעמד בקרבת מקום.

כשנכנס לתפילת מנחה כל הקהל (ובפרט הקבוצה מצפת) ניגנו בר יוחאי בשמחה רבה כשהרבי מעודד בידו בחוזקה.

אחרי מעריב התקיימה חלוקת דולרים. כשעבר הרב א.א. צייטלין עם בתו הקטנה נהיף הרבי את ידו לעברה. כשעבר ר׳ חס״ד הלברשטאם עם בנו הבר מצווה, שאלו הרבי מתי הבר מצווה. להרב יעקב יהודה העכט חייך הרבי חיוך רחב. החלוקה נמשכה כשלושים וחמש דקות, ובסיומה יצא הרבי כשהוא מעודד את השירה בחוזקה.

תנש"א

מטבע לב' אייר – ל"ג בעומר

לקראת ל"ג בעומר הגיע גם השנה קבוצה גדולה של אורחים מאה"ק בניהולו של הרב אהרן אליעזר צייטלין.

בערב ל"ג בעומר אחרי מנחה נעמדו ליד חדרו של הרבי כמה שנסעו באותו יום, והרבי ברכם: "פארט געזונטערהייט; א פריילעכן ל"ג בעומר".

בליל ל"ג בעומר הייתה חלוקה מיוחדת של מטבעות ל"ג בעומר, וזה דבר המעשה [במדור הכתי"ק והתמונות בגליון זה הובאו תמונות המטבעות]:

ביום ג', ט"ז אייר תנש"א, בדרך נסיעתו לאוהל, הורה הרבי שינפיקו מטבעות מיוחדות ע"מ לחלקם. כשחזר, הגיה את הנוסח שרצה שיהיה חרות במטבעות. למחרת בבוקר, הורה שהמטבעות יהיו בתוך כיס מיוחד, ועליו מודפס "לג בעומר". על אף שרק כמה ימים לפנ"ז בט"ו אייר חילק את ה"דבר מלכות".

הנוסח שנחקק על המטבעות היה: "ב' אייר תפארת שבתפארת" וכן "און איך זאג לכתחילה אריבער". בהשיחה לפני החלוקה ביאר הרבי הקשר ושייכות בין ל"ג בעומר לאדמו"ר מוהר"ש נ"ע.

בשעות הצהריים נפוצה השמועה שהרבי יחלק הערב לאחר מעריב את המטבע המיוחדת שהנפיקו ז"ע, לכאו"א. התרגשות רבה אחזה בקרב כולם, שזו היא החלוקה השני' המתקיימת לאחר תפילת מעריב במשך שבוע אחד.

לקראת תפילת ערבית הגיע ל-770 קהל עצום, ובשעה 20:40 הרבי לביהמ"ד לתפילה כשמעודד את שירת "שישו ושמחו" (בקשר עם סיום הס"ת שנערך למחרת).

בקדיש בתרא הביט הרבי על הרמקול, ומיד סידר את הסטענדר לאמירת השיחה. בסיום התפילה, ניגש הרבי אל הסטענדר המיועד לאמירת שיחות – המוצב דרך קבע בזמן האחרון – ואמר שיחה – שנמשכה כרבע שעה – בקשר לל"ג בעומר ובסיומה אמר הרבי "ותיכף ומיד יעשה הקב"ה צדקה עם ישראל ולפני סיום הלילה והסעודה שיש נוהגין לעשות בליל ל"ג בעומר, נבוא כולנו לארץ הקודש ועד לקודש הקודשים". לאחריה ניגש הרבי אל מקום החלוקה, והחל בשעה 21:05 בחלוקת המטבעות.

מצדו הא׳ של המטבע חקוקה דמות של 770. מעליה נכתב ״תפארת שבתפארת ה׳תנש״א״, ומתחתיה באנגלית. משני צדי דמות הבנין נכתב ״ב׳ אייר״ ובאנגלית. מצדו השני של המטבע, במרכז, נכתב ״כ״ק אדמו״ר מוהר״ש נ״ע ב׳ אייר תקצ״ד – י״ג תשרי תרמ״ג. למעלה ״און איך זאג לכתחילה אריבער״, ולמטה – ״שנת הצדי״ק, שנת אראנו נפלאות״. המטבע הי׳ מונח בתוך שקית ניילון מהודקת לפיסת נייר שעליה הודפס ״ל״ג בעומר ה׳תנש״א״.

במשך החלוקה היה נראה מאוד ״אויפגעלייגט״. לכו״כ מהעוברים חייך הרבי, ולכמה שהודיעו ע״ד שמחות איחל ״בשעטומ״צ״.

לכמה ילדים שאמרו ״משיח נאו״ ענה ״אמן״, ולעבר ילדים אחרים עודד בידו הק׳ את השירה. לילדים שעשו אל מול הרבי את תנועת עידוד השירה עודד במיוחד בחיוך רחב. ילד א׳ נתן לרבי שטר של דולאר, הרבי לקחו והניחו תחת סידורו.

להרה״ח ר׳ גרשון בער יעקובסון נתן מטבע נוספת עבור העיתון. גם לאחד השוטרים נתן הרבי מטבע נוספת.

כשעבר הרב באמזער שאל הרבי בשלום אחיו. הנ״ל ענה שהוא עדיין צריך רפואה, והרבי נתן לו מטבע נוספת ובירכו ״אל יתייאש אדם, בשו״ט״.

במשך השעה האחרונה אמר הרבי לכאו״א ״ברכה והצלחה״.

החלוקה ערכה כשלש וחצי שעות, מ21:05 עד 30:00 לערך, והרבי חילק כ- 8,000 מטבעות!. בסיום החלוקה, הכניס הרבי מטבע לסוף סידורו, אז הגיע עוד קהל, שטרם קיבל, והרבי נתן גם להם, והניח מטבע נוסף בסוף הסידור. אח״כ יצא הרבי כשמעודד את שירת ״הנה מה טוב״ בחוזק.

בצהרי יום ל״ג בעומר נסע הרבי לאהל דרך הפארק (בפינת הרחובות טרוי ומייפל) המכונית עשתה סיבוב שלם ב׳פארק׳ והרבי עודד בשתי ידיו הק׳ את הילדים ופניו האירו באופן מיוחד.

בערב לאחר מעריב הייתה חלוקת שטרות לצדקה.

בשבת שלאחר ל״ג בעומר התוועד הרבי, בא׳ השיחות דיבר אודות הס״ת שהכניסו ביום ל״ג בעומר.

בין השיחות פנה הרבי לאורחים מצפת והורה להם לומר לחיים, והקהל יצטרף עמהם. האורחים מצפת החלו לנגן בר יוחאי יחד עם כל הקהל והרבי עודד את השירה. (אגב כשניגנו שובה בתחילת ההתוועדות הרבי עודד במיוחד). לפני השיחה השלישית הורה הרבי לש״צ לשיר יהי רצון. שיבנה בית המקדש, ולאחר חלוקת המשקה החל לנגן את ניגון ההקפות לאביו.

במוצאי שבת יצא לאור קונטרס ל״ג בעומר תנש״א ובו מאמר שהרבי הגיה השנה במיוחד לכבוד ל״ג בעומר.

ל"ג בעומר תשמ"ח

מענות ומכתבים

"היפך דעת הרשב"י כפשוט. יודיע זה על ציון הרשב"י"

כיון ששנת תשמ"ח היתה שנת הקהל, אורגן פאראד גדול על אף של"ג בעומר לא חל ביום ראשון (שכן מלבד תשל"ז – כל הפאראד'ס התקיימו בשנים בהם חל ל"ג בעומר ביום ראשון). המארגנים, ברצותם לגרום נח"ר לכ"ק אדמו"ר, וכן להצלחת הפאראד, ייחלו במאוד שכ"ק אדמו"ר יואיל ויצא להשתתף בהפאראד. הרב יעקב יהודא העכט, שזכה להתעסק שנים רבות בארגון והנחיית הפאראד, כתב בענין זה כמה מכתבים לכ"ק אדמו"ר, וזכה לקבל מענות עליהם.

בה' בניסן כתב הרב העכט לרבי:

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בקשר לתהלוכת ל"ג בעומר שמתכוננים לבצע השתא ביום ה' בשבוע, ע"פ הצעת כ"ק אדמו"ר שליט"א, שמעתי מהרי"ל שי' גרונר שכ"ק אדמו"ר שליט"א נוהג להופיע לזה רק כשחל ביום א' בשבוע (אף שכמדומני אך לא בבירור, שפעם הופיע כ"ק אדמו"ר שליט"א לתהלוכת ל"ג בעומר, שלא חל ביום א' בשבוע).

ולמותר להדגיש שכל ההוד וכל ההדר וכל הזיו וכל המשיכה והצפייה וההתעניינות להתהלוכה הוא אך ורק כ"ק אדמו"ר שליט"א, ובלי הופעת כ"ק אדמו"ר שליט"א אינה כלום.

ואם נכונה שמועה הנ"ל שכ"ק אדמו"ר שליט"א לא יופיע לתהלוכת ל"ג בעומר דהאי שתא, אז אבטל תכנית התהלוכה לשנה זו.

יעקב-יהודה בן שרה העכט.

על מכתב זה קיבל הרב העכט המענה דלקמן:

הרבי הקיף את המילים "אינה כלום". ומתח קו מתחת למילים "אז אבטל . . זו", וכתב:

היפך דעת רשב"י כפשוט.

יודיע זה ע"צ [=על ציון] הרשב"י בעצמו, איני שליח כלל לכ"ז (=לכל זה) כפשוט.

"שהנני מרעיש בארץ הקודש שלא להכנע לטערור כלל"

בהתאם ליחס הנדיר שקיבל הרב העכט מהרבי במשך כל השנים, ובהיות שהי' רצונו עז שישתתף כ"ק אדמו"ר בהתהלוכה, העיז הרב העכט, ולאחר שקיבל המענה שהובא לעיל, כתב לכ"ק אדמו"ר מכתב נוסף:

ב"ה, אסרו חג - חג הפסח, זמן חרותנו, שנת הקהל, תשמח ותשמח

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בקשר לתהלוכה לכב' הרשב"י זיע"א בל"ג בעומר דהשתא:

דיברתי עם המסדרים, ועם רבנים, ועם מנהלי המוסדות, ונמנו וגמרו שאם כ"ק אדמו"ר שליט"א לא יופיע, לא ישתתפו. זאת אומרת שלא יעשו ה"פלאוטס" ולא יעבדו כהוגן אלא רק - יוצא-צו-זיין - ולכן לעשות חוכא וטלולא ח"ו מעניין גדול וקדוש כזה אינני רוצה ואינני יכול, ומתיירא אני לקחת על עצמי אחריות גדול כזה.

ולכן נשאר אצלי רק ברירה אחת וזהו לנסוע על ציון של הרשב"י ולומר לו מדוע אני לא עושה התהלוכה, זאת אומרת שאני צריך לומר לו שאני לא עושה התהלוכה מפני שהרבי שלי אינו רוצה להופיע, האם חושב כ"ק אדמו"ר שליט"א שאני חסיד כזה לספר לשון הרע על הרבי שלי בפרט להרשב"י ח"ו וח"ו, ובפרט שאני מרגיש שנפשו קשורה בנפשו, ולכן בקשתי לכ"ק אדמו"ר שליט"א (בהיות שב"ה לא שמעתי ממנו שאמר שלא יופיע אלא שלפי עניות דעתו הוא לא מופיע אלא כשל"ג בעומר ביום ראשון), שיזכה אותנו וכלל ישראל - לכבוד הרשב"י - להופיע על התהלוכה, ואני מבטיח בעזהשי"ת לכ"ק אדמו"ר שליט"א שיהיה לו נחת גדול, ויהיה קידוש שם שמים ברבים באופן הכי נפלא, ויעשה רושם גדול בעולם מפני שכבר סיפרו לי מנהלי מוסדות שבהיות של"ג בעומר ביום ה' ולא ביום ראשון יוכלו להביא תלמידיהם לקראת תהלוכה בניו-יורק, שזה דבר שיישאר חקוק במוחם לעולם ועד (למשל מונטריאול כבר אמרו לי שהם מוכנים להביא עשרה אוטובוסים אבל רק בתנאי שכ"ק אדמו"ר שליט"א יופיע).

ואני תפילתי לך עת רצון, כ"ק אדמו"ר שליט"א ברוב חסדך, ענני בבשורה המשמחת אנשים נשים וטף, ובעיקר השי"ת והרשב"י.

יעקב-יהודה בן שרה העכט.

ועל זה קיבל המענה הבא:

במחילת כבוד תורתו

שלו ודכל אלו שדיבר עמהם

הנ"ל שיחי', ובלי כל קפידא

שלהם וכו', ולהבדיל

בין ישראל לעמים בוודאי יודע

שהנני מרעיש בארץ הקודש

שלא להכנע לטערור כלל, וכו'.

והנמשל מובן.

לאחר זמן מה, כתב הרב העכט לכ"ק אדמו"ר פ"נ להצלחת התהלוכה:

ערב ל"ג בעומר, יום שמחתו של רשב"י, שנת הקהל, ה'תשמ"ח.

כ"ק אדמו"ר שליט"א

אנא לעורר רחמים רבים ממקור הרחמים והחסדים האמיתיים שהתהלוכה לכבוד ל"ג בעומר, שאנו עושים, יהיה בהצלחה גדולה ומופלגה, ברוב פאר והדר, ושיהיה קידוש שם שמים ברבים, ושהכל ילך כשורה, ושהתהלוכה הזו תהיה ההתחלה לצאת מן הגלות המר ע"י משיח צדקנו בפועל ממש, כהרף עין, וקיבוץ גלויות - אנשים נשים וטף - קהל גדול יבוא הנה, ושישמח השי"ת לבבנו המר, באופן לכתחילה אריבער, בגשמיות וברוחניות וכ"ק אדמו"ר שליט"א בראשי!

יעקב-יהודה בן שרה העכט

יו"ר מסיבות שבת - והתהלוכה

פ"נ מאה וארבעים דולר - כמנין הקהל - לכ"ק אדמו"ר שליט"א.

יישר כוח גדול צריכים ליתן למשה-זלמן בן שרה-רבקה הכהן כצמאן. ולר' שלום-

דובער בן שרה-נחמה בוימגארטן, שאירגנו את כל התהלוכה.

על פ״נ זה זכה הרב העכט למענה הבא:

הרבי הקיף את המילים ״שנת הקהל ה׳תשמ״ח״ שבתאריך, וכתב:

אעה״צ להנ״ל ולכל המצורף בזה כולל פעולה נמשכת בכל השנה כולה.

בסוף המכתב, הקיף הרבי את שמו של הרב הכט וכתב קודם להשם ״שכח על״ [דהיינו ששכח לצרף את שמו להי״יישר כח״ הגדול שצריכים ליתן למארגני התהלוכה.

״הילדים והילדות והמשקיפים שיחיו בדרך נסיעתי, הם היו בשמחה ובהתפעלות״

על מה שאירע לאחר התהלוכה מסופר ביומן ׳שנת הקהל תשמ״ח׳:

עתה, משנסתיימו המוצגים, עברו הילדים כולם בקבוצות, תוך צעדה, לשטח המוצגים העומדים ברחוב קינגסטון ולאזור המשחקים בעמפאייר . . בעיצומם של המשחקים נוספה לילדים חוויה מיוחדת לה הם מחכים כל הזמן, כאשר כ״ק אדמו״ר שליט״א עובר במכוניתו (בדרכו לאוהל) בתוך שטח ה׳לונה-פארק׳ וסוקר בעיניו הקדושות את כל הילדים המשחקים, מנופף לשלום לכולם, ועל פניו הק׳ מבט של שביעות-רצון וקורת-רוח (ראיה לכך הם גם דבריו הקדושים בשבת שלאחר מכן, כשאמר שהייתה הצלחה גדולה השנה בל״ג באומר).

במהלך ביקורו של הרבי באזור המשחקים, ניגש הרב הכט למכוניתו של הרבי וסיפר על ההצלחה. ע״כ מהיומן הנ״ל.

בו ביום כתב הרב העכט דו״ח מפורט על התהלוכה, להלן חלקים מהדו״ח:

כ״ק אדמו״ר שליט״א

דו״ח על התהלוכה. שמח הנני להודיע לכ״ק אד״ש שלמרות זה שהי׳ יום ה׳ ולא יום א׳, ולמרות זה שהי׳ גשם, אעפ״כ היתה התהלוכה יפה במאוד מאוד, וקידוש שם שמים גדול.

בכלל הסדר הי׳ בזמן, התחיל ביוסף גאלדשטיין, ואח״כ ב״אנקעל משה״, ואח״כ דיברתי בקיצור נמרץ . . ואח״כ התחיל התהלוכה, והי׳ בסדר מסודר, והי׳ משטרה, ואלי ליפסקער ניגן, וכן הי׳ עוד תזמורת מהילדים שלנו . . עשה רושם גדול על המשתתפים, הי׳ יותר מחמשת אלפים ילד, ואלפי אלפים משקיפים. לקחו תמונות הרבה, וגם וידיאו, וכמעט כל העיתונאים היו שם . . אח״כ בא אלי א׳ מהאורחים ואמר שהוא עצמו מרוסיא ועימו באו זוג גם הם מרוסיא ממוסקווא ובאו לביקור והראה אותם אלי ואמר לי שראו ושמעו הכל, ולא האמינו למראה עיניהם, ודמעות בעיניהם מהשמחה הכי גדולה שהי׳ להם לראות יהדות חי בע״ה, וכן למראה הילדים והילדות, כ״ו בע״ה, ושאלתי אותם מדוע הם חוזרים, וענו לי שמשפחתם שם, אבל באמת רוצים לבוא הנה, ובקשו הכתובת של עזרת אחים ונתתי להם.

כמובן זה מה שכ״ק אד״ש לא הופיע, זה הי׳ A big let down בכלל איני יודע

הס"ה של הענינים הכספיים של התהלוכה, מפני שזה נידע בעוד יום כשיעשו כל החשבונות, ואודיע לכ"ק אד"ש.

ואנא לברכנו כ"ק אד"ש בברכתו הק' שנוכל למלאות רצון כ"ק אד"ש במילואו ושנביא רק ששון ושמחה ונחת גדול לכ"ק אד"ש בכלל ובפרט בגו"ר,

יעקב יהודא בן שרה העכט

יסלח לי כ"ק אדמו"ר שליט"א על שהיה לי החוצפה לפתוח חלון האוטומוביל ולדבר בעצמי בלי רשות לכ"ק אדמו"ר שליט"א, אבל רציתי לבשר בשורה טובה בהקדם האפשרי כדי להביא קצת שמחה לכ"ק אדמו"ר שליט"א בהקדם האפשרי.

על דו"ח זה קיבל מענה:

הרבי סימן קו לכל אורך הקטע האחרון בצידו, והדגיש פעמיים תחת המילים "יסלח", "בהקדם האפשרי", לאחרי זה סיבב המילה "קצת" וכתב "!!". לאחרי המילה "שמחה" סימן חץ וכתב "רבה".

לאחמ"כ הוסיף:

"אדרבא ת"ח [=תשואות-חן] ביותר, החוצפה?!.

וכפי שראיתי אח"כ פני הילדים והילדות והמשקיפים שיחיו בדרך נסיעתי, הם היו בשמחה ובהתפעלות גם זמן לאחרי גמר התהלוכה. וכו'.

[השורות האחרונות כנראה במענה למ"ש הרי"י העכט על מצב הרוח שהרגישו שכ"ק אדמו"ר לא נכח]

על אף שאינם בשייכות להתהלוכה של שנת ה'תשמ"ח, ראינו לנכון לצרף את מכתבי הרב העכט ומענות כ"ק אדמו"ר הבאים, לחביבותא דמילתא:

כ"ק אדמו"ר שליט"א

הימים ממשמשים ובאים ובזמן קצר יהי' ל"ג בעומר, וצריכים לעשות ההכנות על התהלוכה, ושאלתי לכ"ק אד"ש מי יהי' האחראי'? ז"א בהתהלוכה האחרונה הי' ההפסד ממון לנו על ארבעים אלף דולר וכל אחד השמיט א"ע מזה, ואפילו הצדיק הנדבן ר' . . . שי' שהבטיח ליתן שמונה אחוזים (אם אני זוכר כראוי) גם לא נתן אף פרוטה בתירוצים שונים. ולכן אפשר שבפעם הזאת ניתן הכבוד לצא"ח או לצבאות ה' או מי שהוא אחר ואנחנו נעבוד כמו עד עתה, אבל בעניני ממונות הם יהיו האחראים ועי"ז לא יהי' ח"ו לנו הפסדות, ובטוח אני שעל מוסד שני לא יפסיד מפני שעלי אין רחמנות, אבל על אחרים (יהי' מי שיהי') יש רחמנות, ואל תגזל דל כי דל הוא ויהי' מי שירחם עליהם. ואנא ליעצני כ"ק אד"ש בעצתו הק'.

יעקב יהודא בן שרה העכט

וע"ז קיבל מענה כ"ק אדמו"ר:

א"כ לא יעשה זה השנה.

שייך לעסקני אנ"ש שיחי' כבכל שאלה,

ישאל רב מורה הוראה מי הם.

לפני התהלוכה כתב הרב העכט פ״נ ובו בקשת ברכת כ״ק אדמו״ר להצלחת התהלוכה.

כ״ק אדמו״ר שליט״א

אנא לעורר רחמים רבים ממקור הרחמים והחסדים האמיתיים שהתהלוכה ביום הגדול והקדוש - יום השמחה - ל״ג בעומר, הילולא דהתנא הק׳ רשב״י, יהי׳ בהצלחה גדולה ומופלגה בכלל ובפרט, ושהכל ילך כשורה, ושתהי׳ ברוב פאר והדר, וקידוש שם שמים ברבים, ושמזג האויר יהי׳ טוב ויפה, ויהי׳ המון רב, אנשים נשים וטף, ברוב עם הדרת מלך, ולכתחילה אריבער באופן נפלא, ושיביא פעולות טובות ופירות טובות בגו״ר.

יעקב יהודא בן שרה העכט

פ״נ ל״ג דולר לכ״ק אד״ש ועוד דולר אחד.

ועל פ״נ זה קיבל הרב העכט מענה מכ״ק אדמו״ר בזה״ל:

אעה״צ להנ״ל –

ועוד יותר ולכתחילה

אריבער.

[הבא לקמן הוא תוכן המענה כפי שנרשם ע״י הרב העכט, ולא לשון הרבי:]

הגרלה עבור ספר וגם עבור bicycle

*

מרדכי בן דוד,

לאחר - רבי.

מכמה טעמים ומהם שבינתיים

יתוספו עוד ילדים.

*

מצורף בזה

אצל הרב חודקוב - לתוס׳

שאדעם [אינו ברור הכונה] טשעק ע״ס

3000$

כתבי יד קודש ותמונות

הקשורים לל"ג בעומר

ר"ד לתהלוכה - ל"ג בעומר ה'תשמ"ז

לפנינו צילום מכתי"ק כ"ק אדמו"ר, מתוכן השיחות שנאמרו בעת ההתוועדות דש"פ אמור ערב ל"ג בעומר, ובעת התהלוכה-פאראד דל"ג בעומר ה'תשמ"ז.

פענוח כתי"ק

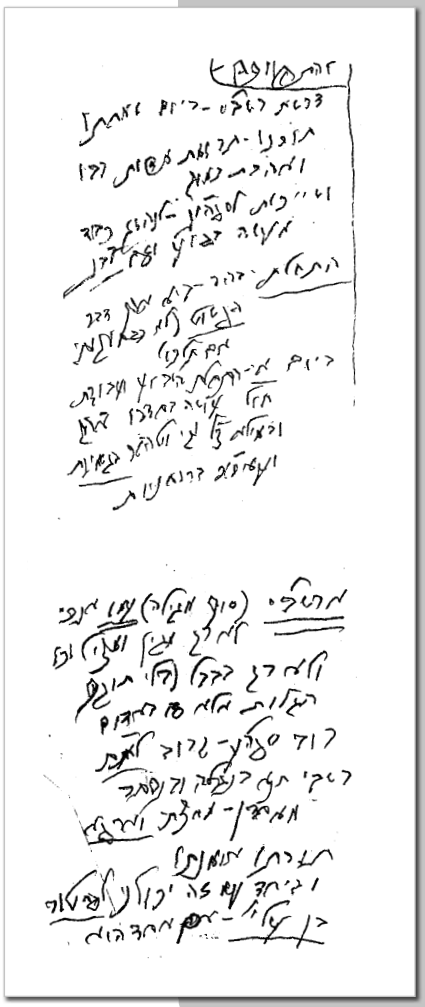

להתהלוכה –

דרשת רשב"י – ביום שמחתו

תוכנו – תרומת מדות רבו

ואהבת כמוך

ושייכות לספה"ע – לנהוג כבוד

מעשה - בפוע' וגם לב"נ

התחלת בהר – כי א אה"ק דבר

הפשוט (לא כבחוקותי

אם תלכו)

ביום א' – התחלת השבוע ועבודת

חו"ל עושה בחדרו אה"ק

ובמילא צ"ל נקי וטהור בגשמיות

ועאכו"כ ברוחניות

ארשב"י - (סוף מגילה) עמו אנכי

לא רק מגין ומציל וכו'

ולא רק בבבל (בלי תוקף

הגלות אלא גם באדות

רוב ספה"ע – קרוב למ"ת

רשב"י תנא בנגלה ובנסתר

מאחדן – מחצתי וארפא

תורתו אומנתו

וביחד עם זה יכולני לפטור

בן עלי' – אם אחד הוא

חלוקת המטבעות – ל"ג בעומר ה'תש"נ

ביום ב' י"ג אייר תש"נ, בדרך שובו מהאהל הק', אמר כ"ק אדמו"ר להמזכיר הרח"י שי' קרינסקי, שברצונו לחלק מטבעות מיוחדות להילדים בתהלוכת ל"ג בעומר (שתתקיים שבוע בלבד לאחמ"כ, ביום א' ח"י אייר), שעליהם יהי' חרוט מעניני דיומא - ל"ג בעומר.

מיד בחזרתו ל-770, ולמחרת - יום ג' - במשך היום, החל הרחי"ק לברר בקשר לעשיית מטבעות אלו. לאחר בירור אצל בתי חרושת בהמתעסקים בתחום זה בכל רחבי העולם, נתברר כי תהליך יצירת מטבע כזה, הוא תהליך מורכב ומסובך הדורש כחודשיים של עבודה. לאחר חיפוש מייגע נמצאו שתי בתי חרושת שבעליהם מוכנים לנסות להשתדל בזה ולהכין את המטבעות הנדרשות עד יום ראשון, ל"ג בעומר.

בית חרושת אחד במילאנו שבאירופה, שהי' מוכן להשתדל להכין את המטבעות בתוך יומיים, ואח"כ לשולחם לניו יורק במטוס ביום א' (יום התהלוכה). בית חרושת שני שנמצא בארה"ב, בסמיכות מקום לניו יורק, שהסכים לנסות, אך הביע ספק בהצלחת הדבר.

הרחי"ק כתב לכ"ק אדמו"ר את שתי האפשרויות, ושאל לחו"ד הק'. את האפשרות הראשונה דחה הרבי בכותבו: **"ה"ז <u>לאחרי</u> התחלת התהלוכה"**. והוסיף **"וכשם שמקבל שכר על החקו"ד כך כו' ואשמתי שלא עוררתי עד"ז בזמן המתאים"**. עמ"ש שביה"ח השני "מסופק אם יוכל לעשותן עד ל"ג בעומר" כתב הרבי: **"בטח כדאי לשלם להנ"ל על הטרחא וכו'"**.

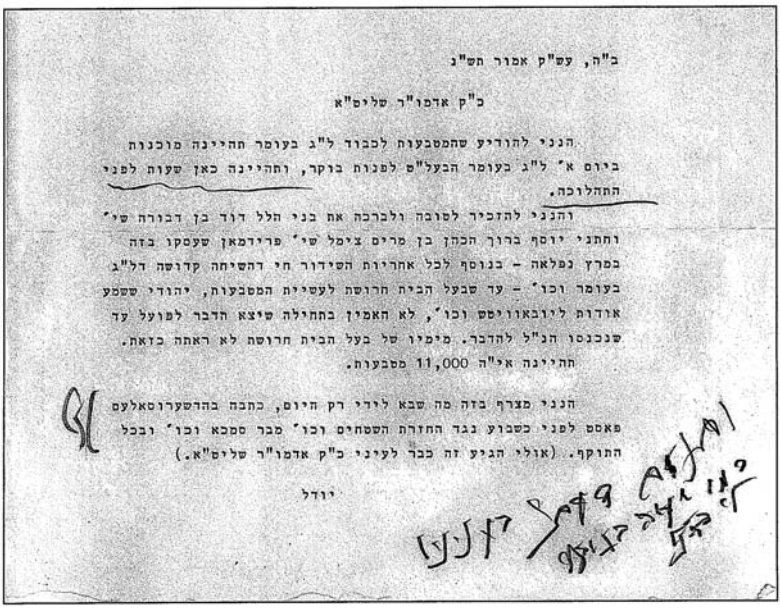

ב"ה, עש"ק אמור תש"נ

כ"ק אדמו"ר שליט"א

הנני להודיע שהמטבעות לכבוד ל"ג בעומר תהיינה מוכנות ביום א' ל"ג בעומר הבעל"ס לפנות בוקר, ותהיינה כאן שעות לפני התהלוכה.

והנני להזכיר לפובה ולברכה את בני הלל דוד בן דבורה שי' ותתני יוסף ברוך הכהן בן מרים ציפל שי' פרידמאן שעסקו בזה במרץ נפלאה - בנוסף לכל אחריות השידור חי דהשיחה קדושה דל"ג בעומר וכו' - עד שבעל הבית חרושת לעשיית המטבעות, יהודי ששמע אודות ליובאוויטש וכו', לא האמין בתחילה שיצא הדבר לפועל עד שנכנסו הנ"ל להדבר. מימיו של בעל הבית חרושת לא ראתה כזאת. תהיינה אי"ה 11,000 מטבעות.

הנני מצרף בזה מה שבא לידי רק היום, כתבה בהדשקרוסאלעס פאסט לפני כשבוע נגד החזרת השטחים וכו' מבר סמכא וכו' ובכל התוקף. (אולי הגיע זה כבר לעיני כ"ק אדמו"ר שליט"א.)

יודל

כשקיבל הרחי"ק מענה זה, ובו הביטוי המבהיל "**אשמתי**", נתעורר במשנה מרץ בהבאת הענין לידי פועל לנח"ר כ"ק אדמו"ר.

ביום ועש"ק פ' אמור בישר הרחי"ק לכ"ק אדמו"ר, כי המטבעות תהיינה מוכנות ביום א' ל"ג בעומר הבעל"ט לפנות בוקר ותהיינה כאן שעות לפני התהלוכה, הקיף כ"ק אדמו"ר התיבות "ותהיינה כאן שעות לפני התהלוכה", והוסיף בשולי המכתב: "**ותנוח דעתו בעניניו כמו שעשה בנוגע לי בהנ"ל**".

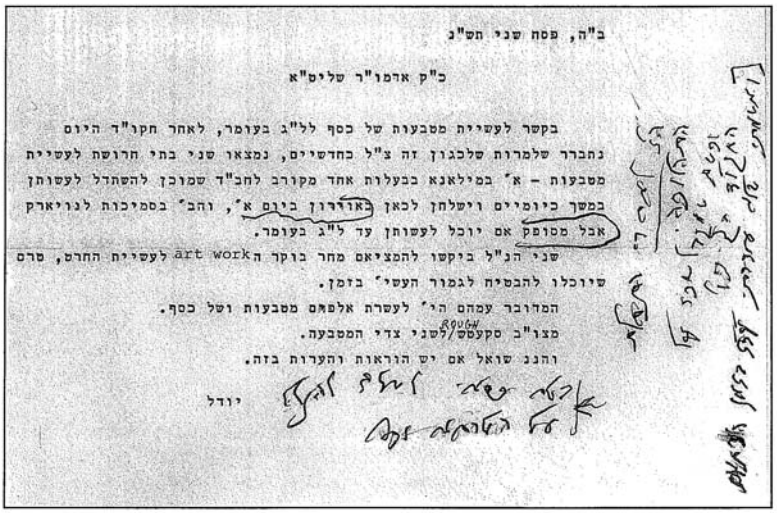

ב"ה, פסח שני תש"נ

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בקשר לעשיית מטבעות של כסף לל"ג בעומר, לאחר חקו"ד היום נתברר שלמרות שלכאורה זה צ"ל בחדשיים, נמצאו שני בתי חרושת לעשיית מטבעות – א' במילאנא בבעלות אחד מקורב לחב"ד שמוכן להשתדל לעשותן במשך כיומיים וישלחן לכאן באוירון ביום א', והב' בסמיכות לנויארק אבל מסופק אם יוכל לעשותן עד ל"ג בעומר.

שני הנ"ל ביקשו להמציאם מחר בוקר הart work לעשיית החרט, פרס שיוכלו להבטיח לגמור העשי' בזמן.

המדובר עמהם הי' לעשרת אלפים מטבעות ושל כסף.

מצו"ב סקעטש/לשני צדי המטבעה.

והנני שואל אם יש הוראות והערות בזה.

יודל

ואכן ביום ל"ג בעומר לאחר הפאראד חילק הרבי לכל אחד ואחת מהמשתתפים והמשתתפות מטבע מיוחד זה: **צד א:** ב"ה * ל"ג בעומר ה'תש"נ * LAG B'OMER 5750 * יום הילולא דרשב"י. **צד ב:** הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד * LUBAVITCH WORLD HEADQUARTERS (=מרכז ליובאוויטש העולמי) * שנת הארבעים * שנת נסים.

בער"ח סיון כתב הרחי"ק לכ"ק אדמו"ר, שעשו מטבע אחת מהמטבעות הנ"ל מזהב „טהור" עבור כ"ק אדמו"ר, ועוד ארבעים ואחת מטבעות כסף „טהור" (בקשר עם שנת הארבעים ואחת לנשיאות). כ"ק אדמו"ר הואיל לענות: **"נת' ות"ח"**. כן הקיף ב' התיבות „טהור", וכתב: **"שייך במיוחד לזמן מ"ת ביראת ה' <u>טהורה</u>"**.

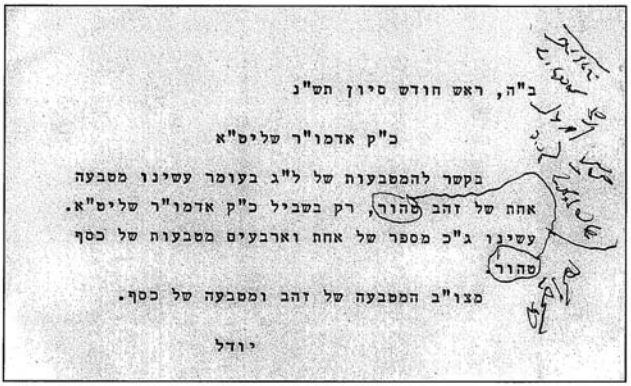
ב"ה, ראש חודש סיון תש"נ

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בקשר להמטבעות של ל"ג בעומר עשינו מטבעה
אחת של זהב טהור, רק בשביל כ"ק אדמו"ר שליט"א.
עשינו ג"כ מספר של אחת וארבעים מטבעות של כסף
טהור.

מצו"ב המטבעה של זהב ומטבעה של כסף.

יודל

חלוקת המטבעות – ל"ג בעומר ה'תנש"א

ביום ג', ט"ז אייר תנש"א, בדרך נסיעתו לאוהל, הורה הרבי למזכיר הרב חיים יהודה שי' קרינסקי שינפיקו מטבעות מיוחדות ע"מ לחלקם ביום ל"ג בעומר – כמו בשנת תש"נ. כשחזר מהאהל, הגיה את הנוסח שרצה שיהיה חרות במטבעות. למחרת בבוקר, הורה שהמטבעות יהיו בתוך כיס מיוחד, ועליו מודפס "לג בעומר".

בליל ל"ג בעומר לאחר תפילת ערבית חילק הרבי לכל אחד ואחת מהמשתתפים והמשתתפות את הכיס עם המטבעות. כיתוב המטבע היה קשור גם עם ב' אייר, לפני החלוקה ביאר הרבי את הקשר ביניהם. **צד א:** ב"ה * תפארת שבתפארת ה'תנש"א * ב' אייר * IYAR 2 5751 (=ב' אייר תנש"א) * LUBAVITCH WORLD HEADQUARTERS (=מרכז ליובאוויטש העולמי) * **צד ב:** און איך זאג לכתחילה אריבער * כ"ק אדמו"ר מוהר"ש נ"ע ב' אייר תקצ"ד - י"ג תשרי תרמ"ג * שנת הצדי"ק * שנת אראנו נפלאות.

במהלך תהלוכת ל"ג בעומר תשמ"ז כתבו מטוסים בשמים
"Lag Bomer' salute to Lubavitcher Rebbe shlita"
(=ל"ג בעומר, הצדעה לרבי מליובאוויטש שליט"א)
הרבי הרים את ראשו הק' והביט ברקיע.

"שאו מרום עיניכם"

ביום ל"ג בעומר תשכ"ג התקיימה תהלוכת ל"ג בעומר ליד 770. צלם שנכח במקום הנציח את אם המלכות, הרבנית חנה ע"ה שניאורסאהן עומדת בתהלוכה.

כשהביאו את התמונה לרבי, כתב מאחורי התמונה "ל"ג בעומר תשכ"ג"

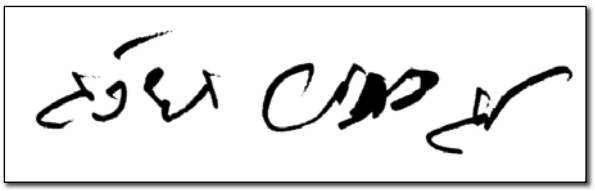

לקט הוראות הרבי לתהלוכות וכינוסי ל"ג בעומר

מלוקט משיחות כ"ק אדמו"ר וממענות לצעירי-אגודת-חב"ד באה"ק

- נערך ע"י מערכת צא"ח באה"ק -

1. פרסום:

1. פרסום בשטוערס - באופן של "ארים נסי על ההרים" (שיחת שבת פ' אחו"ק ה'תש"נ)

"ולעשות זאת מתוך 'רעש' ו'שטורעס' ובפרסום הכי גדול, בהתאם לשנה זו, שעניינה הי' תהא שנת ניסים - באופן של "ארים ניסי על ההרים" שלא בערך למה שעשו בשנים עברו".

2. פירסום הצעות ורעיונות להצלחת התהלוכות והכינוסים (שם)

"וכן יפרסמו את כל ההצעות והדרכים שיכולים להביא להצלחת התהלוכות והכינוסים, כולל גם - שישלחו סיוע ועזרה לאלו שזקוקים לזה מאיזו סיבה. והפרסום עצמו יהיה גם כן באופן של "ארים ניסי על ההרים".

3. להדגיש בפרסומים על דבר חלוקת ספרי קודש כפרסים לילדים.

2. תהלוכות וכינוסים / לילדים ולמבוגרים

1. גם תהלוכות וגם כינוסים (שם)

"יש לערוך בכל מקום תהלוכות וכינוסים - "יחד כל שבטי ישראל"".

2. מקור בפנימיות התורה לענין התהלוכות

"כנהגו בשנים האחרונות - ישתדלו שבכל מקום ומקום תתקיים בל"ג בעומר "תהלוכה". ותוכן הענין - ע"פ המבואר בדרושי חסידות (מיוסד גם על נגלה דתורה) שתכלית ירידת הנשמה למטה לבוא מבחינת עמידה, "עומדים", לבחינת הליכה "מהלכים". וענין זה בא לידי ביטוי (בין השאר) גם בתהלוכה כפשוטה - שמזמן לזמן (ב"עת רצון") מתאספים והולכים כולם יחדיו (כל הציבור כולו, "אל תפרוש מן הציבור"), להדגיש ולהראות באופן גלוי לעין-כל, גם לעיני עמי הארץ, שיהודים הולכים לקיים רצון קונם, ובאופן של הליכה מדרגא לדרגא, "ילכו מחיל אל חיל" (משיחות בה"ב ח', י"א, ט"ו באייר תשמ"ח).

3. גם ילדים וגם מבוגרים

1. "יש להשתדל של"ג בעומר, יום שמחתו של רשב"י יהיה "יום שמחתנו" דכל בני ישראל בכל מקום שהם (בחוץ לארץ ועל אחת כמה וכמה בארץ ישראל) - על ידי עריכת חגיגות ותהלוכות וכו', שבהם ישתתפו האנשים והנשים (בנפרד, בתכלית הצניעות, כמובן) והטף". (משיחות בה"ב ח', י"א, ט"ו באייר תשמ"ח, סעיף י"ג).

2. "והדגשה מיוחדת בנוגע לילדים [ובאופן שגם המבוגרים (ההורים והזקנים כו') מצטרפים אליהם, על דרך מה שכתוב "והשיב לב אבות על בנים", "על ידי בנים"] (משיחת ש"פ בהר, ט"ו באייר תשמ"ט).

3. בצניעות, ברעש דקדושה

1. במענה לצאגו"ח על דבר אופי הפרסום: "וכל הנ"ל ברעש קדושה".

2. בדף לקט "הוראה לפועל לל"ג בעומר" (כנראה משיחות בה"ב ח', י"א, ט"ו באייר תשמ"ח) שהוכנס לרבי להגהה, היה כתוב: "ולסדר תהלוכות בכל מקום, ובהשתתפות אנשים נשים וטף". הרבי הוסיף בכתב יד קדשו: "כפשוט בצניעות המתאימה".

3. וכנ"ל: "עריכת חגיגות ותהלוכות וכו', שבהם ישתתפו האנשים והנשים (בנפרד, בתכלית הצניעות, כמובן) והטף". (משיחות בה"ב ח', י"א, ט"ו באייר תשמ"ח, סעיף י"ג).

4. אחד השלוחים שלח לרבי פלייר (פרסומי) שהדבר הבולט בו היה "מפגן צניחה" בקשר לתהלוכת וכינוס ל"ג בעומר. הרבי מחה על כך בחריפות בפתק לצאגו"ח וביקש לדבר על כך עם השליח.

4. לחלק פרסים ספרי קודש ולהדגיש זאת בפרסום

1. במענה לצאגו"ח: "לחלק לילדים בתהלוכות ספרי קודש ולציין זאת בפרסום המקדים".

2. במענה למכתב צאגו"ח שבו נכתב: "נראה לנו כי אין מניעה לפרסם גם שיוגרלו פרסים כגון 'מחשבים', 'טיסה בשמי הארץ', 'אופניים', 'מצלמה', וכדומה", כתב הרבי: "אין מניעה. אלא שהספרים יודגשו בהפרסומת".

5. התוכן בתהלוכות והכינוסים:

1. סיסמא התהלוכות - "יחד כל ילדי ישראל": "וכמדובר כמה פעמים .. אודות עריכת "תהלוכות" של ילדי ישראל בסיסמא "יחד כל ילדי ישראל" - כלשון הכתוב: "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד", כידוע הקשר והשייכות דפסוק זה לרשב"י (משיחת ל"ג בעומר תשמ"ח, סעיף ה').

2. תורה - ללמוד מרשב"י "תורתו אומנתו":

1. בשעת הכינוס - לומר דברי תורה וכן ובמיוחד י"ב הפסוקים ומאמרי חז"ל שהרבי בחר במיוחד עבור כלל ילדי ישראל, ומתורתם של רשב"י ורבי עקיבא.

2. ההוראה שיש ללמוד מ"תורתו אומנתו" אצל רשב"י, כל אחד לפום שיעורא דילי' (משיחות בה"ב ח', י"א, ט"ו באייר תשמ"ח, סעיף ט"ו.א, ושיחת ל"ג בעומר תשמ"ח סעיף ז.א.) "שבאותה שעה (ששים דקות, שלושים דקות, או אפילו שמונה עשרה דקות) שלומד תורה, יהיה במעמד ומצב ד"תורתו אומנתו", שבשעה זו אין בעולמו שום דבר מלבד לימוד התורה, ושום דבר שבעולם אינו תופס מקום אצלו שיפסיק מלימוד תורתו של הקב"ה - "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו".

3. עבודה - שהתפילה במקום קרבנות תיקנוה ונקראת עבודה - לומר מזמור ל"ג בתהילים(אג"ק לבני ובנות ישראל מיום א' פ' בחוקותי תשמ"ט).

4. צדקה - נתינה לצדקה במספר ח"י (18) - מתאים ליום הל"ג בעומר שחל ביום י"ח באייר (מכתב לבני ובנות ישראל מיום א' פ' בחוקותי תשמ"ט).

5. "לפנים משורת הדין" - ללמוד מהנהגת רשב"י שקיים מצוות לא רק באופן המוכרח, אלא גם באופן של "לפנים משורת הדין", מידת חסידות (לקט "הוראה לפועל" לל"ג בעומר, כנראה משיחות בה"ב ח', י"א, ט"ו באייר תשמ"ח).

6. "בכל דרכיך דעהו" - תוכן ונקודת עבודתו של רשב"י היא "בחר קטירא אתקטרנא .. בי' אחידא בי' להיטא כו'". אשר כתוצאה מזה נעשית העבודה גם בעניני הרשות באופן ד"בכל דרכיך דעהו", היינו שב"דרכיך" (דרכים שלך, בעניני הרשות) גופא נעשה "דעהו" (ידיעת ה'). (משיחת ל"ג בעומר תשמ"ח סעיף ז', משיחות בה"ב ח', י"א, ט"ו באייר תשמ"ח). בהמשך השיחה הנ"ל הרבי הסביר באריכות אופן ההסברה הנ"ל.

7. להרבות בשמחה בל"ג בעומר - "ל"ג בעומר, יום הסתלקותו של רשב"י, הוא - יום שמחתו, מצג גודל העילוי שנעשה אצלו בעת ההסתלקות .. ולא עוד אלא שרשב"י פעלה גם אצל שישמחו ביום זה, היינו ששמחתו של רשב"י פעלה גם אצל (על העומדים סביבו, ועל אחת כמה וכמה אצל) תלמידיו, ואצל כל בני ישראל (עד סוף כל הדורות) - שמחה גלויה. .. ולכן, יש להשתדל שביום הל"ג בעומר ירבו כל בני ישראל בכל מקום שהם בעניני שמחה, הן בהנוגע לאנשים והן בנוגע לנשים (בנפרד, בתכלית הצניעות, כמובן), והן בנוגע לטף" (משיחת ל"ג בעומר תשמ"ח סעיף ה').

8. אהבת ישראל - ב-32 הימים שלפני ל"ג בעומר מתו תלמידי רבי עקיבא "משום שלא נהגו כבוד זה בזה", לפי הערך שהיה מצופה מגודל מעלתם של תלמידי רבי עקיבא. וביום הל"ג בעומר פסקה המגפה, עוד לפני ההסתלקות של רשב"י. רשב"י היה אחד מחמשת תלמידיו הגדולים של רבי עקיבא (שמהם נבנה העולם לאחרי ל"ג בעומר). רבי עקיבא קבע "ואהבת לרעך כמוך - זה כלל גדול בתורה" והנהגה באהבת ישראל בלטה במיוחד אצל רשב"י. (משיחת ל"ג בעומר תשמ"ח סעיף ו').

9. לעורר ולהוסיף בכל עניני יהדות - "ופשוט, שבמהלך התהלוכות ידברו עם הילדים (והמבוגרים) ויספרו להם אודות רשב"י, וכו' וכו', ויעוררום להוסיף בכל עניני יהדות, תורה ומצוותיה" (משיחות בה"ב ח', י"א, ט"ו באייר תשמ"ח, סעיף ט"ו).

10. בקשה נפשית - להסביר הנ"ל לילדים ולמבוגרים - "ובבקשה נפשית להשתדל ולהוסיף בהסברת הדברים (בהתייחס לעניינים הנלמדים מהנהגת רשב"י כנ"ל) באותיות ובסגנון המתאים, החל מהמסביר עצמו, שיונח אצלו, ובמילא יהיו הדברים יוצאים מן הלב, שאז נכנסים ללב השומע" (משיחות בה"ב ח', י"א, ט"ו באייר תשמ"ח, סעיף ט"ו.ב.).

11. פרסום משיח וגאולה - לאחר השיחה הידועה של כ"ק אדמו"ר נשי"ד בכ"ח בניסן תנש"א ע"ד "עשו כל אשר ביכולתכם .. להביא את משיח צדקנו בפועל ממש", הכינו בצאגו"ח באה"ק כמה פוסטרים-פלקטים מיוחדים בנושא זה, ונשלחו לרבי ביחד עם כל סוגי הפלקטים והחומר שהוציא לאור צאגו"ח לרגל ל"ג בעומר, וצורף דו"ח על חלוקתם לכל בתי חב"ד באה"ק.

בליל ל"ג בעומר התקשר לצאגו"ח באה"ק המזכיר הרה"ח הרב יהודה לייב שי' גרונרואמר כי זה עתה הורה לו הרבי להתקשר לצאגו"ח ולמסור כי "יש לעשות הכל שמספר המשתתפים בתהלוכות יהיה גדול. מאחר וקיים חשש שאולי ימנעו כמה משהשתתפות בגין הנפת הפלקטים "אנו רוצים משיח עכשיו", "הגיע זמן הגאולה", יש להימנע מהשימוש בהם בל"ג בעומר. למחרת ל"ג בעומר שוב אפשר להשתמש בפלקטים אלו".

יצויין כי בין החומר שהיה לעיני הרבי היה גם הכובע (מקרטון) עבור הילדים שהודפס בו "אנו רוצים משיח עכשיו", וכן הספרון "פעמי משיח", והרבי לא הורה להימנע מחלוקתם, וההנחה היתה שהרבי לא חשש מהכיתוב בכובע, מאחר והיה בו כיתוב נוסף, וגודל הטקסט לא היה בולט למרחוק, וכמו-כן הספרון, שמחלקים רק בסוף הכינוס (למי שכבר השתתפו), ובמילא הרבי לא חשש שזה ימנע מישהו להשתתף מלכתחילה.

6. להיעזר בדגלים ובשלטים

"התהלוכות מוסיפות... בחינוך ילדי ישראל... על ידי שעושים את התהלוכה בהתאם ל"דרכו" של הילד, על ידי זה שהוא הולך "צועד" בגאון ובעוז (עם דגל או שלט), שאפשר לרשום עליהם גם ענינים הקשורים בתורה ומצוות, ובפרט - ענינים השייכים לרשב"י ולל"ג בעומר, וכיו"ב, שזה נותן חיות וחמימות בילדים יהודים בנוגע לכל עניני תורה ומצוות, באופן שהרושם-טוב של התהלוכה נשאר אצלם בזיכרון, ויש לזה פעולה נמשכת בחינוך שלהם" (משיחת ש"פ אחו"ק יו"ד באייר תש"מ, סעיף י"ג).

7. "ברוב עם הדרת מלך"

1. "להשתדל שלא ישראל ילד יהודי בארצנו הקדושה של יטול חלק בתהלוכה" (תש"מ).

2. "שכל אחד ואחד יעשה התלוי בו, שבכל מקום ומקום שנמצאים שם יהודים, שיחגגו ל"ג בעומר בשמחה גדולה, על ידי .. תהלוכה של ילדים, וברוב עם הדרת מלך" (ש"פ אחו"ק תש"נ).

3. "אזכיר על הציון להצלחת הכינוס בכל המובנים ובמיוחד לתוצאות מבורכות שיהיו הרבה מאוד תהלוכות וכנסים ויהיו גדולים ומוצלחים" (מענה הרבי לכינוס היערכות מיוחד של השלוחים באה"ק לל"ג בעומר תשמ"ז).

4. בשנת תשמ"ו דיווח הרב ישראל ליבוב ע"ה לרבי על 70,000 ילדים בתהלוכות באה"ק. מענה הרבי היה: "אמרו חז"ל תפסת מועט וכו', אבל אין הפירוש ח"ו מיעוטא דמיעוטא ובפרט עם רשב"י ובטח תהיה הזדמנות למלאת וכו' ולהוסיף על השלימות בזה וכדאי הוא רשב"י כו' ויבשר טוב".

•

לבקשת הברכה להצלחת התהלוכות והכינוסים, במכתב שצורף לפלקטים והחומר בתנש"א, כתב הרבי: **"ופס"ד תורתנו הקדושה - כדאי הוא רשב"י לסמוך עליו כו'. אזכיר על הציון".**

הקובץ נדפס לזכות

השלוחים, אנ"ש והתמימים הפעילים

ובראשם חיילי צבאות ה'

המשתתפים בתהלוכות ל"ג בעומר

בכל קצווי תבל

בסימן יחד כל ילדי ישראל

לנח"ר כ"ק אדמו"ר זי"ע נשיא דורנו

y.w. designgrafic